Nacionalinė M.Mažvydo Biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 49 (1244) 1973 GRUODŽIO - DECEMBER 6 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Širdys ir krautuvės

Artėjant didžiosiom šventėm, prasideda gyvesnis judėjimas ir šeimose, ir mokyklose, ir gatvėse, ir pašte bei kitose įstaigose. Bet bene didžiausias sujudimas kyla krautuvėse. Minios žmonių plaukte plaukia jose, ieškodamos įvairių pirkinių. Juk šventės artėja, reikia rasti dovanų savo šeimai, giminėm, draugam. Aiškiai matyti, kad žmonės kažko ieško, ilgai vaikštinėja, žiūrinėja. Prie to prisideda sveikinimo kortelių pirkimas, jų atranka, rašymas, siuntimas ir t.t. O ir kalėdinė eglutė neužmirštama. Nors vyriausybės skatina viską taupyti, tačiau eglutės randa kelius į šeimas, mokyklas, šventoves, institucijas. Reikia manyti, kad ir šiemet mažai kas atsisakys eglučių nuotaikos, nežiūrint energijos suvaržymų. Papročiai lieka papročiais — jie būna gajūs net ir sunkiose sąlygose. Tai dalykai, kurie nesitraukia iš kelio ir nepalankiem vėjam papūtus, nes yra giliai įsišakniję žmonių širdyse. Ypač šventiniai papročiai. Jie yra taip suaugę su žmonių gyvenimu, kad išrovimas pasidaro praktiškai negalimas. Jie išlieka ilgiau nei tos idėjos, kurių pavėsyje ir įtakoje susiformavo. Tai, kas tampa socialinio žmonių gyvenimo dalimi, tol neišnyksta, kol iš esmės nepasikeičia tasai gyvenimas. Pvz. daug kas nežino eglutės prasmės, tačiau be jos sunkiai apsieina, nes tai kalėdinės nuotaikos dalis.

★ ★ ★

Papročiai neatsiranda per vieną dieną — jie susiformuoja dešimtmečiais ir šimtmečiais. Dažniausiai jie išrieda iš kokios nors idėjos, plačiai pasiekusios tikrovę. Pvz. kad ir Kalėdų šventė. Jos idėja pirmaisiais krikščionijos amžiais nebuvo ryški. Kai Kristaus gimimas kaip šventė iškilo į pirmąjį planą, ėmė formuotis ne tiktai atitinkama liturgija, bet ir jos simboliai, pasiekę net ir plačiąsias mases. Toje nuotaikoje gimė kalėdinės giesmės, eglutė, prakartėlė, plotkelės, dovanos, sveikinimai. Visa tai sudaro savotišką grožį, teikiantį žmonių gyvenimui tam tikros šilimos. Atimk jį, ir pamatysi šaltą, prozinį, gamybinį, sunkiai riedantį kasdieninį gyvenimą, stokojantį gyvo, džiugaus turinio. Šventinė nuotaika pakelia žmogų iš pilkosios kasdienybės, atskleidžia jam tauresnius horizontus ir primena, kad pinigas, duona tai dar neviskas. Dėlto žmonės mėgsta didžiąsias šventes, nors jos gerokai aptuština kišenes. Ypač malonios šventės būna dirbančiam žmogui, reikalingam poilsio, nes tai dienos, kurios jį atgaivina fiziškai ir dvasiškai. Švenčių proga žmogus pažvelgia ir į jų dvasinį turinį, skatinantį susimąstyti ties didžiosiomis gyvenimo mįslėmis. Šventinė nuotaika, lydima simbolių, giesmių, žodžių, pamaldų, — padeda žmogui pajusti augštesnį pasaulį, kalbantį įvairiais ženklais.

★ ★ ★

Ruoša šventėm taip pat yra gana ilgas procesas, reikalaująs nemažai dėmesio. Kiekvienas žino, kad be gero pasiruošimo nebus jaukių švenčių, kuriomis galėtų pasigėrėti ne tik šeimos nariai, bet ir svečiai. Šioje srityje betgi atsiranda pertempimas bei tikrosios švenčių prasmės iškreipimas. Kai žmogus visą savo dėmesį atiduoda medžiaginei ruošai, nebemato dvasinės srities. Pvz. priperka žmogus krūvas dovanų, išsiuntinėja daugybę sveikinimo kortelių, iškelia puikiausias vaišes, bet tikros šventinės nuotaikos nepajunta. Ji kažkur dingsta. O be jos nustoja prasmės ir dovanos, ir vaišės, ir kortelės. Ženklai be idėjos yra tik tuščias kevalas. Dėlto pirmoje eilėje turi išryškėti pati šventės idėja. Jei tai Kristaus gimimo šventė, tai apie tą idėją ir turi telktis visi ją išreiškią ženklai. Jei ta idėja lieka nustelbta, nėra nė tikros Kalėdų šventės. Tada tuščios yra dovanos, tušti ir sveikinimai. Lieka tik įprastinis formalumas ir prekyba. Švenčių sukomercinimas ir yra ta blogybė, kuri jas nuprasmina, nes visai nustelbia pagrindinę jų idėją, įveda kažkokias mitologines, fantazines figūras, nieko nesakančias apie tikrąją šventės prasmę. Žmonių širdys yra jautrios. Jos nori kalbėti žmogiškos šilimos kalba, ypač švenčių proga. Krautuvė nėra vieta, kuri padeda tai kalbai reikštis šventine nuotaika. Ji greičiau ją užgožia. Širdies kalbai reikia ne komercinių priemonių, o dvasinių bei asmeninių. **Pr. G.**

KANADOS ĮVYKIAI

RAGINA TAUPYTI NAFTĄ

Energijos išteklių ministeris D. Macdonald nuo gruodžio 1 d. leido pabranginti galioną naftos 5 centais Kvebeko ir Atlanto provincijose. Jis taipgi paskelbė savanorišką elektros ir naftos gaminių taupymą Kanadoje, patardamas namų apšildymo sumažinimą, važinėjimą automobiliais 50 mylių greičiu į valandą. Iš arabų kraštų ir Venecuelos Kvebekas ir Atlanto provincijos kasdien įsiveždavo apie 900.000 statinių nevalytos naftos, kurios tiekimas dabar gali būti sumažintas 75.000 statinių. Ši skaičių lengvai galėtų padengti savanoriškas naftos gaminiu taupymas. Vėliau betgi paaiškėjo, kad tarptautinės naftos tiekimo bendrovės jį gali sumažinti dar 125.000 statinių, nukreipdamos naftą į Olandiją, JAV ir kitus kraštus, kur yra didesnis jos trūkumas. Tokiu atveju Kanadai tiekiamas arabų kraštų ir Venecuelos naftos kasdieninis kiekis sumažėtų iki 200.000 statinių ir, labai galimas dalykas, priverstų įvesti normavimo korteles vartotojams. Federacinė vyriausybė sudarys penkių asmenų tarybą naftos gaminiams skirstyti didmeninėje rinkoje. Praktiškai tai, žinoma, reiškia dalinį naftos gaminiu normavimą. Jeigu kuriems sritims bus paskirtas mažesnis naftos kiekis, mažiau jos gaus ir vartotojai. Namų šildymui skirta alyva pirmiausia bus aprūpinamos ligoninės ir prieglaudos, namų savininkų poreikius paliekant antroje vietoje.

Kanadon dešimčiai dienų atvyko nusižudžiusio Čilės marksisto prezidento S. Allende našlė Hortensia. Savo pareiškimuose spaudai ji pasmerkė Kanados ambasadorių A. Ross už vyriausybei atsiųstas telegramas, smerkiančias prez. S. Allende režimo atneštą chaosą ir patariančias Kanadai užmegzti diplomatinius ryšius su sukilėlių valdoma Čile. Tas telegramas spaudai ir NDP socialistų atstovui federaciniame parlamente J. Harney parūpino nežinomas pareigūnas užsienio reikalų ministerijoje. Iš Sovietų Sąjungos sugrįžęs užsienio reikalų ministeris M. Sharp pranešė, kad minėtasis pareigūnas jau yra susektas fiktyvios telegramos dėka ir bus atleistas. Ministerio M. Sharp teigimu, slaptų telegramų paskelbimas sudaro grėsmę Kanados ambasadoriaus A. Ross gyvybei Santiage, kur vis dar yra daug ginkluotu prez. S. Allende šalininkų. Į imigracijos įstaigas Toronte ir Vankuveryje buvo įsiveržę Kanadoje sudaryto solidarumo su Čile komiteto nariai, reikalaujantys įsileisti Kanadon Čilės komunistus. Šią mintį perša ir buvusi prezidentienė Hortensia Allende. "The Toronto Sun" dienraščio vyr. red. P. Worthingtonas atkreipė dėmesį į daugeliui kanadiečių nežinomą faktą, kad šią viešnią Kanadon atsivežė studentams skirtomis valdžios lėšomis Canadian University Service Overseas organizacija. Visiškai teisingai jis pastebi, kad Kanada yra priglaudusi nuo komunizmo teroro pabėgusius vengrus ir čekoslovakus ir kad jai nėra jokios pareigos rūpintis komunistinio plauko bėgliais iš Čilės. Tokie asmenys prieglaudos tegu jieško Sovietų Sąjungoje, Kuboje bei kituose komunistiniuose kraštuose pas savo idėjos brolius.

Ontario parlamentas iki ryto 1 val. trukusiame posėdyje patvirtino vyriausybės nutarimą duoti vienkartinį $50 papildą neturtingiems Ontario pensinin-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Metiniame Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime atstovai ir svečiai klausosi pranešimų. Iš kairės: p. Vaitekūnas, G. Genienė, dr. J. Genys. Pastarasis suvažiavimo dalyviams parodė skaidres apie Europos Saugumo konferenciją Helsinkyje ir su ja susijusius įvykius Nuotr. V. Noreikos

Naujieji ginklai arabų-žydų kare

Londono strateginių studijų instituto pranešimu, septyniolika dienų trukęs Egipto ir Sirijos karas su Izraeliu sudarė puikią progą Sovietų Sąjungai išbandyti savo naujausius ginklus. Jų veiksmingumą sekė apie 3.000 sovietų karinių patarėjų Egipte, 1.500 Sirijoje ir 50 amerikiečių patarėjų Izraelyje. Savo skaičiumi abiejų kariaujančių pusių naujieji ginklai gerokai pralenkė panašų ginklų išbandymą Ispanijos pilietiniame kare, kur gen. F. Franco sukilėlius rėmė A. Hitlerio Trečiasis Reichas ir B. Mussolinio Italija, o į komunizmą pakrypusią Ispanijos vyriausybę — Sovietų Sąjunga.

Priešlėktuvinės raketos

Sovietinės "Pravdos" arabų reikalų specialistas Pavelas Damčenka šio dienraščio puslapiuose atvirai pabrėžė, kad Egiptas ir Sirija didelių pradinių laimėjimų susilaukė tik sovietų naujųjų ginklų dėka. Egiptiečiai be didelių pastangų persikėlė per Sueso kanalą, o Sirijos kariuomenė lengvai įsiveržė į Golano augštumas. Izraelio kariuomenės vadai šiuos proveržius tikėjosi sustabdyti į kautynes pasiųstais amerikiečių gamybos "Phantom" naikintuvais, pasižymėjusiais Vietnamo kare. Tačiau jų laukė nemaloni staigmena — sovietų "SAM-6" naujausios priešlėktuvinės raketos. "SAM-6" raketa, kurui naudojanti sausus chemikalus, yra 19 pėdų ilgio, jos skersmuo — tik 6 coliai. Lėktuvą suranda raketos galvoje įrengtas radaras, kurį taikiklio pagalba kontroliuoja iššovėjas. Vietnamo kare amerikiečiams pavyko apsisaugoti nuo sovietinių "SAM-2" ir "SAM-3" raketų radarą klaidinančiais elektroniniais prietaisais lėktuvuose. "SAM-6" raketos radaro beveik neįmanoma užblokuoti, nes raketos iššovėjas gali kaitalioti radaro bangas. Be to, jeigu raketos radaras ir būtų padarytas neveiksmingu, "SAM-6" taikinį susiranda karščio siekiančia antrine sistema. Pagrindinis karščio šaltinis sprausminiuose lėktuvuose yra jų varikliai, lengvai prieinami tokioms raketoms.

Didelėm "SAM-2" ir "SAM-3" raketom reikėdavo pastovių iššovimo įrenginių žemėje, o "SAM-6" trijų raketų baterija lengvai sutalpinama sunkvežimyje ant nedidelės iššovimo platformos. Taigi, "SAM-6" raketos gali būti pervežamos iš vienos vietos į kitą, lydėti pėstininkus į pirmąsias fronto linijas. Izraelio karinė vadovybė jau prisipažino, kad vien tik Sueso pakrantėse ir Sinajuje minėtosios raketos numušė 107 Izraelio lėktuvus. Jos ypač pavojingos pažeme ir iki 35.000 pėdų augščio skrendantiems lėktuvams. Viena karo metu paimtą "SAM-6" raketą Izraelis jau yra perdavęs amerikiečiams, kurie dabar bandys jieškoti elektroninių priemonių jos veiksmingumui pašalinti ar bent sumažinti.

Lig šiol pėstininkai neturėjo tiesioginio ginklo prieš lėktuvus, išskyrus kulkosvaidžius ir koncentruotą šautuvų ugnį. Šią spragą dabar yra užpildžiusi sovietinė "SAM-7" nešiojamoji raketa, kurią pėstininkas gali iššauti iš vamzdžio, užsidėto ant peties, arba net 8-12 raketų salvę, kai vamzdžiai pastatomi ant žemės. "SAM-7" taikiniui surasti vadovaujasi karščio siekiančia sistema.

Izraelis buvo aprūpintas amerikiečių "Hawk" priešlėktuvinėmis raketomis ir į karo pabaigą gą susilaukė naujausių "Standard" raketų, kurių duomenys tebėra nepaskelbti. Jos greičiausiai yra panašios į sovietines "SAM-6" raketas.

Tankų kautynės

Žydų-arabų kare buvo sunaikinta apie 2.000 tankų. Sakoma, kad tankų kautynės, ypač Sinajuje, panaudotų šarvuočių skaičiumi pralenkė net II D. karą. Egipto ir Sirijos šarvuotieji daliniai buvo ginkluoti sovietiniais "T-54" ir "T-55" tankais. Egiptas dar buvo gavęs apie šimtą naujausių sovietinių "T-62" tankų, kurių kiekvienas sveria po 37 tonas ir turi 115 mm patranką su laserio spindulio taikikliu. Izraelis sovietinius tankus triuškino savo paties patobulintomis prancūziškos kilmės raketomis ir iš JAV gautomis "Tow" raketomis, lengvai pramušusiomis "T-62" šarvus. Sirija ir Egiptas turėjo dviejų tipų sovietines raketas, kurias Atlanto Sąjungos vadovybė yra pavadinusi "Sagger" ir "Snapper".

Visos šios prieštankinės raketos veikia panašiu principu. Iššautos ir skriedamos į taikinį, su iššovimo įtaisu jos lieka sujungtos plauko storumo viela, kuria iššovėjo taikiklis perduoda elektroninius krypties signalus. Iššovėjui tenka labai lengvas uždavinys pro taikiklį sekti pasirinktą tanką. Taikinio krypties pataisos perduodamos automatiškai. Karui prasidėjus, amerikiečiai Izraelio prieštankinį arsenalą papildė "gudriąja" bomba — "Mavericku". Ši iš naikintuvo išmetama bomba turi televizijos lęšį ir automatinį skaitytuvą. Lakūnui tereikia nustatyti pradinį bombos kritimo laipsnį į pasirinktą tanką pro lėktuvo taikiklį. Išmetęs "Mavericką", lakūnas gali keisti savo kursą ir net pasitraukti iš kautynių zonos. Bomba su televizijos lęšiu ir automatiniu skaitytuvu pati susiranda jai parinktą tanką.

Naujieji prieštankiniai ginklai gali visiškai išstumti iš karo veiksmų tankus, jeigu nebus surasta priemonių tų ginklų taiklumui neutralizuoti. Artimųjų Rytų kare jų neturėjo nė viena kariaujanti pusė. Todėl šį karą visiškai pagrįstai tenka pavadinti masinėmis tankų kapinėmis ir tankistų skerdynėmis.

Pergalė jūroje

Arabų ir žydų kare triuškinančios pergalės jūroje susilaukų Izraelio laivynas, aprūpintas 135 pėdų ilgio prancūzų gamybos greitlaiviais, kurių Izraelis turi 12. Skaitytojai turbūt dar prisimena pasaulinės spaudos antraštes 1969 m. gruodyje, kai Izraelio jūrininkai iš Cherbourgo uosto be Prancūzijos vyriausybės sutikimo išplaukė Izraelin penkiais ten pastatytais greitlaiviais. Nors tie greitlaiviai buvo skirti Izraeliui, prancūzai nenorėjo jų parduoti dėl arabų kraštų diplomatinio spaudimo.

Kiekvienas greitlaivis turi 40 vyrų įgulą ir yra apginkluotas 5-8 Izraelio gamybos "Gabriel" raketomis. Tos raketos jūrų kautynėse prie Latakijos ir Jumio paskandino taip pat raketomis ginkluotus septynis Sirijos greitlaivius, gautus iš Sovietų Sąjungos, ir vieną torpedlaivį. Jūrų kautynėse prie Damiettos, Nilo žiotyse, Izraelio greitlaiviai sunaikino keturis Egiptui sovietų pristatytus greitlaivius. Raketa "Gabriel" taikinius gali pasiekti net už horizonto linijos ir vienu pataikymu sunaikinti visą laivą. Šis ginklas dabar verčia susimąstyti jūrų strategijos specialistus, nes jis gali padaryti didelės žalos lėktuvnešiams bei kitiems didiesiems karo laivams, kurių vertė matuojama dešimtimis milijonų dolerių, o raketos — tik tūkstančiais. **V. Kst.**

A.A. V. SIDZIKAUSKAS

mirė naktį iš gruodžio 1 į gruodžio 2 d. Niujorke. Nors buvo 80 metų žmogus, bet pastaruoju metu jautėsi gerai. Staigiai susirgo lapkričio 28 d. Ligoninėje buvo konstatuotas kraujo išsiliejimas galvoje. Paskutiniąsias dienas buvo be sąmonės. Laidojamas gruodžio 5 d. iš Maspeth lietuvių šventovės, kurią jis lankydavo. Prieš susirgimą velionis rengėsi kartu su žmona dalyvauti VLIKo seime Toronte, bet šis jo noras nebeišsipildė. VLIKo seimas, gavęs žinią sekmadienio rytą, pagerbė velionį dabartinio VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūno žodžiu ir susikaupimo minute. Velionis yra buvęs VLIKo pirmininku, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininku ir aktyviu veikėju politinėje srityje. Nepriklausomoj Lietuvoj jis buvo vienas gabiausių diplomatų, gynęs savo valstybės reikalus tarptautiniuose forumuose. Su Lietuva jis buvo suaugęs neatskiriamai. Jos likimu jis sielojosi visą laiką ir dirbo ta linkme, kiek jo jėgos leido. Už tai jis vertas visos tautos pagarbos.

MALONŪS SKAITYTOJAI,

Leiskite priminti, kad jau laikas pratęsti "TŽ" prenumeratą 1974 metams. Nuo 1974 m. "T. Ž." prenumerata — $8.50. Dalis skaitytojų jau atsilygino už sekančius metus. Jiems nuoširdžiai dėkojame ir kviečiame visus kitus tai padaryti. Iš anksto neatsilyginusių už laikraštį Kanados paštas nelaiko prenumeratoriais.

Pasaulio įvykiai

IZRAELIS PALAIDOJO DĖL KRAUJO IŠSILIEJIMO MIRUSĮ SAVO PIRMĄJĮ PREMJERĄ D. Ben-Gurioną, kuris 1948 m. gegužės 14 d. paskelbė Izraelio nepriklausomybę. Velionis buvo gimęs 1886 m. Rusijos valdomoje Lenkijoje ir Palestinon atvykęs 1906 m. Viso pasaulio žydai jį laiko nepriklausomos Izraelio valstybės tėvu, iškovojusiu bei apgynusiu nepriklausomybę ir gerokai praplėtusiu teritoriją. Liūdną laidotuvių nuotaiką dar labiau sustiprino pradėjusi didėti įtampa buvusiose fronto linijose su Egiptu ir Sirija. Palapinėje prie Sueso-Kairo plento nutrūko egiptiečių ir izraelitų derybos dėl kariuomenių atitraukimo. Izraelio vyriausybė nesutinka atiraukti savo kariuomenės dalinių į spalio 22 d. pozicijas, kuriose jie buvo prieš karo paliaubų sulaužymą. Derybų atnaujinimo siekia Jungtinių Tautų kariuomenės dalinių vadas suomių gen. E. Siilasvuo tiesioginiais pokalbiais su Izraelio ir Egipto vadais. Sueso fronte jau įvyko keletas susišaudymų, o Golano augštumose — keturias valandas trukusios kautynės tarp Izraelio ir Sirijos dalinių. Taikos derybas JAV ir Sovietų Sąjunga nori pradėti gruodžio 18 d. Ženevoje. Į jas yra pakviesti Izraelio, Egipto, Sirijos, Jordanijos atstovai ir Jungtinių Tautų sekr. K. Waldheimas. Palestiniečių atstovai nebuvo pakviesti — jų dalyvavimą ar nedalyvavimą turės nutarti patys derybininkai. Visus planus gali sujaukti karo veiksmų atsinaujinimas.

VADŲ KONFERENCIJA

Alžyro mieste įvyko Arabų Lygos vadų konferencija, kurioje dalyvavo 16 valstybių ir palestiniečių atstovai. Konferenciją boikotavo Irakas ir Libija, dvi arabų valstybės, nepritariančios karo paliauboms. Libijos karingasis diktatorius M. Gaddafi konferencijos metu aplankė Jugoslavijos diktatorių Tito, iš kurio jis tikisi gauti karinių patarėjų savo armijai sumoderninti. Už šias paslaugas Libija atsilygins Jugoslavijai nafta. Arabų Lygos konferencija patvirtino Egipto prez. A. Sadato taikos siekius, bet priėmė rezoliuciją, reikalaujančią Izraelio pasitraukimo iš visų okupuotų žemių, įskaitant ir Jordanijai priklausiusią Jeruzalės dalį. Konferencijos dalyviai taipgi pareikalavo pilnų teisių grąžinimo iš Izraelio išstumtiem palestiniečiam ir jų vieninteliu legaliu atstovu pripažino Palestinos išlaisvinimo organiziciją, kurios vadas yra Y. Arafatas. Konferencijoje buvo nutarta visiškai nutraukti naftos tiekimą P. Afrikai, Portugalijai ir Rodezijai, šias valstybes įrašant į Izraelio bičiulių sąrašą, kuriame lig šiol buvo tik JAV ir Olandija. Naudodami naftą kaip politinį ginklą, arabų vadai pranešė, kad Japonijai ir Filipinams gruodžio mėnesį nebus sumažintas naftos tiekimas, atsilyginant už jų vyriausybių proarabiškus pareiškimus. Pabrėžiama, kad tokio atpildo gali susilaukti ir kitos valstybės, jeigu jos ims reikalauti Izraelio pasitraukimo iš okupuotų sričių. Lig šiol arabai didžiausios moralinės paramos susilaukė iš Afrikos negrų valstybių, kurių net 29 nutraukė diplomatinius ryšius su Izraeliu.

NORMUOJA NAFTĄ

JAV prez. R. Niksonas jau paskelbė pastatų šildymui vartojamos alyvos suvaržymus. Jos pardavimas bus sumažintas 15% namams, 25% — įstaigoms ir 10% — įmonėms. Jis taipgi nori uždaryti visas benzino pardavimo stotis sekmadieniais. Praktiškai tai beveik reiškia važinėjimo automobiliais sustabdymą, nes automobilio tanko užtenka tik trumpom kelionėm ir pasivažinėti po miestą. Britanija ir Olandija jau įsiveda benzino korteles automobilių savininkams. V. Vokietijos kancleris W. Brandtas, Paryžiuje aplankęs prezidentą G. Pompidou, ragino Bendrosios Rinkos narius jieškoti priemonių Olandijai padėti. Arabų praktikuojamas Olandijos boikotas sudaro nemažą problemą V. Vokietijai ir Belgijai, kurios dalį arabiškos naftos gaudavo naftotiekiu iš Roterdamo uosto: V. Vokietija — 20% visos savo naftos, o Belgija — net 60%. Dabar nuogąstaujama, kad arabai gali nutraukti tos naftos tiekimą į Roterdamą dėl Olandijai taikomo boikoto. Šiuo klausimu planuojama tartis su Europoje besilankančiu Saudi Arabijos naftos ministeriu A. Z. Jamaniu. Viešėdamas Londone, jis pabrėžė, kad Saudi Arabija neplanuoja nusavinti į naftos pramonę investuoto amerikiečių bendrovių kapitalo, nes jai reikia amerikiečių technikos naujiem šaltiniams surasti. Iš Europos A. Z. Jamanis žada skristi Vašingtonan.

IDEOLOGAS LIETUVOJE

Dienraščio "The New York Times" korespondento Ch. S. Wren pranešimu iš Maskvos, okupuotoj Lietuvoj lapkričio pabaigoje lankėsi pagrindinis sovietų kompartijos ideologas M. A. Suslovas. Jis susitiko su Kauno politechnikos instituto studentais. Amerikietis žurnalistas Ch. S. Wren primena skaitytojams, kad Kaune įvykusiose jaunimo riaušėse kaip tik dalyvavo technikos ir medicinos studentai. Jam atrodo, kad ideologo M. A. Suslovo apsilankymas greičiausiai yra susietas su Kremliaus pastangomis prislopinti tautiškumo apraiškas. Vilniuje M. A. Suslovas pritarė Vakarų ir Rytų taikiam sambūviui, ragino sudaryti dar palankesnes sąlygas komunizmo įgyvendinimui. Ch. S. Wren toliau cituoja porą Charazovo atsiliepimų apie nepakankamą ateistinę propagandą ir besireiškiantį lietuvių tautiškumą, nesupažindindamas skaitytojų su tuo lyg iš dangaus nukritusiu Charazovu. Amerikiečio žurnalisto citatos yra paimtos iš V. Charazovo vilniškės kompartijos centrinio komiteto plenume pasakytos kalbos. Pats V. Charazovas yra rusas, atsiųstas iš Maskvos II sekretoriaus pareigoms. Oficialiai kompartiją tvarko I sekr. A. Sniečkus, o ji kontroliuoja minėtasis V. Charazovas, kuris šį kartą netgi pasakė pagrindinę kalbą vilniškės kompartijos centrinio komiteto visumos posėdyje. Jau pats tokios kalbos faktas persa minti, kad Kremlius stiprina lietuviškosios kompartijos kontrolę.

LANKĖSI INDIJOJE

Sovietų kompartijos vadas L. Brežnevas penkias dienas viešėjo Indijoje. Atrodo, dėmesio centre buvo karinė ir ekonominė parama Indijai. Premjerė I. Gandhi gyrė Sovietų Sąjungą už paramą Indijos kare su Pakistanu ir du milijonus tonų atsiųstų grūdų. Ji taipgi užtikrino pasaulį, kad Sovietų Sąjunga yra nuoširdi bičiulė, nedaranti jokio spaudimo ir nestatanti jokių reikalavimų Indijai. Ilgokus pokalbius turėjo abiejų kraštų užsienio reikalų ministeriai — A. Gromyka ir S. Singh su ekonomijos specialistais.

NETIKĖTAS PRANEŠIMAS

Tarptautinė Žmogaus Teisių Sąjunga Niujorke paskyrė premiją sovietų fizikui dr. A. Sacharovui. Kai jis telefonu buvo painformuotas ir paprašytas įgaliotinio premijai atsiimti, dr. A. Sacharovas pareiškė, kad jis nori atvažiuoti su šeima į JAV ir pats premiją atsiimti. Jis taipgi prasitarė, kad norėtų vienerius metus dėstyti Princeton universitete. Kyla klausimas, ar Kremlius sutiks dr. A. Sacharovą išleisti užsienin, o jeigu išleis, ar nebandys atšaukti pilietybės ir užkirsti kelią grįžimui. Tokia kelionė L. Brežnevui sudarytų puikią progą atsikratyti komunistinės sistemos didžiausio kritiko. Problemą betgi sudaro dr. A. Sacharovo turimos žinios. Jis yra laikomas sovietų vandenilio bombos tėvu ir, be abejonės, žino daug sovietų karinių paslapčių, kurias galėtų perduoti amerikiečiams, jeigu Kremliaus vadai neleistų jam grįžti Sovietų Sąjungon. Išsiųsto laiško apie premijos paskyrimą dr. A. Sacharovas nebuvo gavęs, nes jį, matyt, sulaikė cenzoriai. Dabar jam buvo pasiųsta speciali telegrama, kviečianti atvažiuoti Niujorkan.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata $8.50, pusmetinė — $5. Rėmėjo prenumerata $15
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $8.50 per year, $5 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
M6J 1W4 Tel. 368-6813

SENI KARIAI NEMIRŠTA

DR. J. ŽMUIDZINAS

Per pirmąjį pasaulinį karą anglai kariai dainavo labai pagaunančią dainą, kurios vienas posmas sakė, jog seni kariai nemiršta.

Ką tuo posmu norėta pasakyti? Juo siekta išreikšti mintį: kariai yra seni ta prasme, kad jie yra jau kovoję dėl savo krašto, dėl savo tėvynės ir kaip tokie jie negali mirti, jie savo pasiaukojimu, savo moraline šviesa spindi gyvųjų tautiečių sąmonėje. Argi mes nematom, kad ir mūsų nepriklausomybės kariai tebėra gyvi mumyse?

O jeigu pasuksim laikrodį kokius aštuonis šimtus metų atgal, tai pastebėsim, kad ne kas kitas, o lietuvis karys pirmutinis pasirodė Lietuvos istorijos scenoj, pasirodė kaip mūsų valstybės pirmapradis kūrėjas ir nepakeičiamas jos sargas.

Štai kodėl Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimas yra didžiai prasminga tradicija. O šiemet kariuomenės šventė įgauna dar didesnės reikšmės, sueina 650 metų, kai Gediminas raštiškai vakarų pasauliui pirmą kartą pranešė, jog Vilnius yra karališkas miestas bei Lietuvos sostinė.

Užuomazga Vilniuje

Tokia proga itin prisimintina tai, kad ne kitur, o Vilniuje prasidėjo Lietuvos kariuomenės atkūrimas. Iš tikrųjų 1918 m. gegužėje pirmuoju savanoriu ten įsirašė Kazys Škirpa, o spalio 16 atvyko Vilniun vienuolika pirmutinių vyrų savanorių, kurie sekančią dieną po patikrinimo sugiedojo Lietuvos himną. Taigi, kaip matom, Vilnius glaudžiai suaugęs su mūsų kariuomenės atkūrimu, prasidėjusiu po 123 metų rusiškosios okupacijos.

Be to, 1973 metai yra mūsų kariuomenės istorijai brangūs ir tuo, kad pernai išleista ir šiemet pasirodė labai didelės vertės Kazio Ališausko knyga "Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės". Taigi, Kazys Ališauskas įamžino mūsų karį Lietuvos valstybės atstatymo istorijoj.

Kalbėdami apie kariuomenę ir žvelgdami priekin, prisiminkim tai, kad 1919 m. mes neturėjom nieko: nei pinigų, nei ginklų, nei kariuomenės pulkų, tačiau turėjom vieną labai galingą dalyką, būtent, tvirtą valią bei ryžtą gintis ir kovoti. Ir to užteko: visko atsirado, ir valstybę atstatėm. Taip ir šiandien lietuviam tereikia tos nepalaužiamos pergalingos Dovido dvasios, kuri ilgainiui ir pašalins okupantą iš Lietuvos.

Kadangi tiek mūsų kariuomenės gimimas, tiek jos atkūrimas yra neatmezgamai surištas su Lietuvos sostine, tai šiais jubiliėjiniais Vilniaus metais reikia kiek stabtelti ties mūsų miestų patriarchu Vilniumi.

Miestai ir legendos

Geležinio vilko legenda sako, kad Gediminas Lietuvos sostinę įkūręs atsikeldamas iš Trakų, tačiau neturime šaltinių, kurie patvirtintų tą teigimą ir nusakytų kuriomis aplinkybėmis Vilnius pasidarė sostine.

Pasak plačiai žinomos legendos, Gediminas įkūręs Vilnių toj vietoj, kurioj sapne matęs staugiantį geležinį vilką. Kada šis padavimas atsirado, nežinom. Tačiau tokie nepaprasti miestų įkūrimo vietų parinkimai senovėje buvo visur praktikuojami, nes juk tada nebuvo technikos bei mokslinių priemonių miesto vietai parinkti. Anais žilais laikais atsiklausdavo žynių ar dievų arba paisydavo paukščių skrydžio krypties, kur statyti naują miestą.

Šit, pavyzdžiui, graikų miestui Thivai statyti vieta buvo, pagal mitalogiją, štai kaip pasirinkta. Orakulas — žynys patarė didvyriui Kadmos vytis ir vytis laukinę karvę, kol ji sustos. Ir toj vietoj, kur jinai sustos, statyti miestą. Tas mitologinis urbanistas taip ir padaręs: Thivos miestą pastatęs, kur ta karvė sustojo.

Istorikas Herodotas, kurį Ciceronas teisingai praminė istorijos tėvu, labai rimtai pasakoja tokią istoriją. Dareusas įsivaizdavo galįs be orakulo patarimo pasirinkti tinkamą vietą miestui įkurti. Taip jis ir padaręs. Deja, sako Herodotas, miesto statyba nesisekė, ir po trejų metų darbų viskas iširo, o patsai Dareusas buvo išguitas iš jo pasirinktos labai gražios vietovės Afrikoje. Taip nelaimingai dalykams pasibaigus, jis atsiklausė žynio, kur iš tikrųjų reikia statyti miestą. Gavus orakulo nurodymą, viskas sklandžiai su miesto statyba pasisekė.

Taip pat tokių "antgamtinių" žinovų nurodymais ir Roma buvusi įkurta.

Kas gi mums Vilnius?

Jau vien prisimenant tai, kad į Šv. Kazimiero koplyčią sudėta dvidešimt devynios tonos sidabro puošmenų, daros visai nenuostabu, jog užsieniečiai Vilnių vadina Šiaurės Florencija. Toks palyginimas juo labiau pateisinamas, kai skaitom popiežiaus nuncijaus Bongiovanni pranešimą apie Žygimanto Augusto Vilniaus rūmų brangenybes, kurias išvardino savo pranešime. Ten jis prieina išvados, kad tiek Venecijos, tiek popiežiaus brangenybės toli gražu negali prilygti Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vilniuje rūmų papuošalų didingumui.

Vilnius 16 šimtmetyje nebuvo atsilikęs nuo Vakarų Europos miestų ir muzikos bei teatro atžvilgiais. Antai, 1575 m. Goštautas ir Radvila nustebino visą Vienos miestą, kai jiedu ten atvyko į tarptautinį kongresą kartu su savo šimto muzikantų orkestru, kuris koncertavo to kongreso dalyviams, įskaitant ir patį imperatorių. 1636 m. Vilniuje buvo pastatyta Virgilio Puccetelli opera, t.y. tik 40 metų po to, kai iš viso pirmoji pasaulyje opera buvo pastatyta 1597 m. Florencijoje.

Ši sukaktuvinį miestą trumpai norėčiau apibūdinti tardamas, kad jis mums yra protėvių dvasios namai bei gyvas muzėjus, vaizdžiai kalbantis apie didelę Lietuvos praeitį, šventoves, mokslą, kultūrą ir legendomis apipintus mūsų valstybės pranokėjus. Vilnius — tai lietuvių tautos genijaus sukurta neapsakomai daili pasaka, pavirtusi gyva realybe — gražiausiu Rytų Europos miestu, vadinamu šiaurės Atėnų vardu vakarų pasaulyje.

Vilnius dainose

Jonas Basanavičius savo straipsnyje "Vilnius lietuvių dainose" ir Gražina Krivickienė - Gustaitytė savo knygoje "Vilnius lietuvių liaudies dainose" pavaizdavo, kiek Vilnius yra įaugęs į lietuvių dainų kūrėjų ir dainininkų širdis.

Mum, šiemet minintiem Lietuvos kariuomenės metines, ypatingai įdomu tai, kad senosios mūsų karo ir istorinės dainos jautriai apdainuoja sodžiaus bernelio, besiruošiančio joti į Vilnių tėvynės gintí pergyvenimus. Seselės, belaukdamos sugrįžtančio brolelio, "stiklo langelius pražiūri, kalne duobeles išstovi". Tačiau jaunuolis žūsta prie Vilniaus. Jis iškilmingai laidojamas Vilniaus kalnelyje ar Vilniaus bažnytėlėj. Saulė, jo gedėdama, devynis rytus neužtenka. Kario mirtis štai kaip įprasminama.

Kur kraujas bėgo,
Rožė pražydo,
Kur galva lėkė,
Žemčiūgai blizga.

Neretai šiose dainose girdime:

Vilniaus miestas brukavotas,
Mūs broliukų išvaikščiotas,
Ašarėlėm išmazgotas.

Arba štai kita daina:

Kareivėliai mano mieli,
Ar nematėt mano mielo?
Mano mielo vajaunyko,
visos žemės vandraunyko?
— Tavo mielas vajaunykas
Guli Vilniuj paguldytas.
Guli Vilniuj paguldytas,
Kareivėliais apstatytas.
Kareivėliais apstatytas,
Bijūnėliais apsodintas.

(Kalba, pasakyta minint Lietuvos kariuomenės 55-tąsias metines Toronte).

PARDUODAME LIETUVIŠKUS
sūrius, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE Co.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

Valdžios, bendrovės, darbininkai

J. VAIČELIŪNAS

Kanados darbininkams suorganizuoti unijas." Nuo to laiko jau praėjo trečdalis šimtmečio, bet Kanados vyriausybė dar nėra išleidusi įstatymo, reikalaujančio, kad visos Kanados bendrovės, kurios savo darbininkams moka pensijas, mokėtų jas pagal paskutinę darbo sutartį. Juk pagal tą sutartį mokamas atlyginimas visiems darbininkams, nežiūrint kaip ilgai tie darbininkai toje darbovietėje dirba — vienerius metus ar 30 metų.

Kaikas aiškina, kad ir be unijų sutarčių bendrovės savo darbininkams pakeltų atlyginimą. Tuo labai sunku patikėti. Nors yra išimčių, bet paprastai bendrovės išmoka tik tai, ką unijos iškovoja.

Viena Kanados bendrovė savo darbininkų pensijų fonde turi apie 200 mil. dolerių. Už tuos pinigus ji kasmet gauna apie 10 mil. dolerių palūkanų, už kuriuos nemoka valstybinių mokesčių. Bendrovė ir tų palūkanų pilnai nesunaudoja pensijų mokėjimui. Pagal paskutinę darbo sutartį, tos bendrovės darbininkai, sulaukę atitinkamo amžiaus ir išėję į pensiją, gauna apie $360 į mėnesį. Yra tos bendrovės pensininkų, kurie pensijos gauna tik $60 į mėnesį. Bendrovė savanoriškai jiems daugiau nemoka. Tokie pensininkai neturi teisių ir į "Canadian Pension Plan" pensiją, nes prieš 15 -20 metų tokios pensijos nebuvo. Vienas tos bendrovės pensininkas, kuris toje bendrovėje išdirbo 40 metų ir 1948 m. išėjo į pensiją būdamas 65 metų amžiaus, pensijos gauna $62 į mėnesį. Taigi, kas toje bendrovėje išdirbo 25 metus lengvesnėmis darbo sąlygomis, tas pensijos gauna per $300 į mėnesį, o kas išdirbo 40 metų ir sunkesnėmis salygomis, tas gauna pensijos tik $60. Ar tai yra teisinga iš turtingos bendrovės pusės? Tiesa, tas pensininkas dar gauna $100 į mėnesį valstybinės pensijos, bet jo dviejų pensijų suma mažesnė, negu vienos didesnės valstybinės pensijos: $162 ir $179. Tai rodo, kad ir labai turtinga bendrovė savo pensininkams humaniškumo nerodo, jei jos neprispaudžia unija ar krašto įstatymai.

"Chrysler" automobilių bendrovė, pagal susitarimą, 1978 m. savo darbinnikams, išdirbusiems 30 metų ir sulaukusiems 55 metų amžiaus, mokės pensijas po $700 į mėnesį (G. M., 1973. IX. 19., I p.). Taigi, bendrovių pensijos darbininkams labai skirtingos: $62 ir $700 į mėnesį, o pragyvenimo lygis visiems vienodas. Reikėtų kad krašto vyriausybė atkreiptų dėmesį ne tik į darbininkų streikus, bet ir įstatymu priverstų bendroves visiems savo pensininkams mokėti pensijas pagal paskutinę darbo sutartį.

Kanada yra kraštas, kur vyriausybė dažniau kalba apie valstybinių mokesčių mažinimą korporacijoms, bet nekalba apie jų mažinimą neturtingiems. Spaudoje praskambėjo, kad Kanadoje yra asmenų, kurie per metus uždirba per $200.00 ir visai nemoka valstybinių mokesčių, kai pensininkai, kurių metinės pajamos siekia apie $4.000, valstybinių mokesčių moka $400 — $600. Tai rodo, kad Kanadoje ir valstybinių mokesčių srityje yra didelių netikslumų.

Kanados darbininkų ir kitų pareigūnų streikai yra neigiamas reiškinys, bet, deja, be streikų išsiversti neįmanoma. Tai rodo gyvenimo patirtis. Darbininkai dažniau streikuoja, kad galėtų gauti geresnį atlyginimą, kad galėtų pasivyti pragyvenimo lygį. Vieni darbininkai pragyvenimo lygį pasiveja, o kiti nuo jo labai atsilieka. Kas dėl to kaltas? Darbininkai? Ne. Daugiau yra kalta federacinė krašto vyriausybė, kuri į pagrindinius gyvenimo reikalus mažai tekreipia dėmesio. Ji leidžia viskam bėgti pasroviui. O ta srovė — įvairios bendrovės, kurios ir tvarko krašto ekonominius reikalus: nustato pragyvenimo lygį, kainas. Krašto vyriausybė seka iš paskos, nustatydama valandinio atlyginimo minimumą. Jei tas atlyginimas skirtųsi tik 100 ar 200 nuošimčių, būtų pakenčiama, bet gyvenime tas skirtumas yra daug didesnis. Vieni darbininkai per valandą uždirba apie $2, o kiti — $12 ir daugiau. Intelektualų valandinis atlyginimas dar didesnis. Maisto gaminių kainų komisijos nariai už posėdžius per dieną gauna po $200. Ontario provincijos vyriausybės patarėjas R. Macaulay į valandą gauna $75 ("The Toronto Star" 1973. VII. 2., 7 psl.). Tai rodo, kad krašto vyriausybės kovoja su infliacija, o pačios moka infliacinius atlyginimus.

Neveiksmingos ministerijos

Kanadoje vyriausybių labai daug — vienuolika. Jos, skaitant jas visas kartu, turi kelis šimtus ministerijų. Bet daugumą tų ministerijų yra neveiksmingos institucijos, išskyrus gynybos, finansų ir užsienių reikalų ministerijas.

Kanados federacinė vyriausybė turi eismo ministeriją, kuri savo žinioje neturi nei geležinkelių, nei traukinių, nei autobusų, nei lėktuvų, nei tas susisiekimo priemones aptarnaujančio personalo. Čia viską tvarko atskiros bendrovės, jos pasiima ir visą pelną. Kai įvyksta geležinkeliečių streikas, kuris paralyžuoja visą kraštą ir sustabdo net kaikurias kitas darbovietes, krašto vyraiusybė sunkiai susigaudo. Ji net siūlo geležinkeliečiams prie $4 valandinio atlyginimo valdinį priedą, bet jo neduoda tiems, kurie per valandą uždirba tik $2. Ir geležinkeliečių streiko metu daugiau reiškiasi ne susisiekimo, bet darbo ministerija bei vyriausybė su parlamentu. Praėjus tokiam streikui, vyriausybė ateičiai nieko nenumato ir ramiai laukia naujo geležinkeliečių streiko.

Krašto geležinkeliai turėtų būti federacinės vyriausybės žinioje. Valstybės pareigūnai ir darbininkai neturėtų priklausyti unijoms. Pastarosioms turėtų priklausyti tik dirbantieji nevalstybinėse darbovietėse. Valstybė nėra ekonominė bendrovė. Ji pati privalo pasirūpinti savo darbininkais, kaip pasirūpina ir augštaisiais valstybės pareigūnais. Dabar net keista, kad mažos unijos streiko metu tampo federacinę krašto vyriausybę ir parlamentą.

Tiesa, Kanados vyriausybė turi akcijų CNR geležinkelių bendrovėje. Ji tas akcijas turi ne tam, kad tvarkytų tos bendrovės reikalus, bet kad iš valstybės iždo padengtų tos bendrovės nuostolius, kad akcininkai gautų garantuotus dividendus. Jei Kanados vyriausybė savo žinioje turėtų visus krašto geležinkelius, tų nuostolių nebūtų, nes vertingų ir nevertingų geležinkeliu linijų pajamos išlygintų geležinkelių biudžetą.

Kanada turi daug ministerijų — federacinės ir provincijų vyriausybių, bet trūksta stiprios valstybės kontrolės. Jei būtų tokia kontrolė, ministeriai savarankiškai nešvaistytų valstybinių pinigų. Pvz. Ontario vyriausybės ministeris pirmininkas W. Davis nupirko prabangius automobilius opozicijų vadams — R. Nixonui ir S. Lewis, be to, pažadėjo duoti ir apmokamus šoferius ("The Toronto Star" 1973. VIII. 18, A 5.). Vyriausybė gyventojams pakelia mokesčius, o pinigus švaisto dovanoms.

Įstatymai darbininkams

Iki antrojo pasaulinio karo Kanadoje nebuvo įstatymo, leidžiančio darbininkams steigti unijas. Tik karo padėtis privertė Kanados vyriausybę tokį įstatymą išleisti. Anot vieno kanadiečio darbininko: "Hitlerio pradėtas karas sudarė sąlygas

Lietuviai vokiečių repatriacijoj

(Tęsinys iš praėjusio n-rio)

Darbo medžioklė

Valgykloje pavalgę pusryčius, vykstame į maitinimo įstaigą. Pateikę dokumentus ir paaiškinę padėtį, gauname pirmas maisto korteles. Gražus, šiltas ir saulėtas rytas. Išsinuomojame viešbutyje kambarį. Vaikščiojame Harzo kalnų papėdėje, valgome pietus, vakarienę. Vakare kavinėje klausomės muzikos ir geriame vyną.

Pirmadienį rytiniu traukiniu vykstame į Braunšveigą. Su savimi pasiimam visą savo turtą— du lagaminus ir antklodes ryšulyje. Stotyje lagiminus ir ryšulį atiduodame apsaugon, o patys tramvajum vykstame į nurodytą darbovietę. To asmens, pas kurį turėjom kreiptis, neradome. Išvykęs keliom dienom. Esantieji sako, jiems tokia darbo jėga nesanti reikalinga. Klausiame ar Braunšveige yra tokiai darbo jėgai paklausa. Mano, kad taip, pataria kreiptis į darbo įstaigą.

Laikinis nusiminimas. Nejaugi teks grįžti "Hermann Görings Werke" stovyklon? Nedrįstu eiti darbo įstaigon, bijau, kad kur nors neišsiųstų. Iš telefono knygos išsirašome įmonių adresus ir lankome jas. Pati pirmoji nesėkminga. Buvo kadaise klestinti, bet dabar jau mirštanti. Savininkas pasako mums į kokią įmonę turėtume kreiptis. Privažiuojame tą įmonę, ir aš suabejoju ar būsiu čia tinkamas.

Gražaus architektūrinio fasado prieš trejetą metų statyti pastatai. Fasade skoningas įmonės pavadinimas. Priešakyje darželis su akmenukų takeliais, gėlės ir suolai su atramom. Įžengiame vidun, sekretorė klausia, kokiu reikalu. Įveda į kambarį. Po kelių minučių baltu chalatu apsivilkęs įeina vidutinio amžiaus žmogus. Klausinėja mane, rodo lentynose išdėstytus pavyzdžius. Nustembu išpildymo kokybe. Išeina, po kiek laiko sugrįžta ir sako: esu priimtas tarnybon, darbą galiu pradėti rytoj 7 v. ryto. Prašome jį atidėti iki trečiadienio, nes reikia susirasti nakvynę bei susitvarkyti.

Išeinu ir suabejoju ar pajėgsiu atlikti darbą. Tokia švara ir tvarka. Gamybos priemonės moderniausios. O aš jų nepažįstu, tik teoriškai nuvokiu. Nesunkiai susirandame kambarį "Zum braunen Hirsch" viešbutyje. Savaitgaliais Braunšveige kambario neįmanoma gauti. Pačiam mieste ir apylinkėje daug pramonės. Jai apsaugoti aplinkui stipri priešlėktuvinė apsauga.

Vieno tautiečio pergyvenimai

Kareiviai pakaitom savaitgaliais gauna atostogų. Suvažiuoja jų žmonos ir sužadėtinės — visų viešbučių kambariai užimti.

Pirmoje darbovietėje

Šioji darbovietė, būnant man tuo metu Vokietijoje, buvo pirmoji ir paskutinioji. Iš tikrųjų pataikiau į gerą įmonę. Naujos, šviesios ir moderniai įrengtos patalpos. Naujos mašinos, gamybos įrankiai ir naujausi darbo metodai. Prieš karą įmonėje dirbo apie 430 asmenų. Trečdalį sudarė moterys, kaip pagalbinės darbininkės. Man būnant čia, dirbo apie 90 žmonių, iš jų 15 moterų. Pašaukus tris ketvirtadalius įmonės darbo jėgos į karą, sumažėjo ir jos gamyba. Dėlto ir dalis mašinų buvo nenaudojama. Darbininkams įrengta atskira patalpa drabužiams pasikeisti, priešpiečiams ir pietums valgyti. Joje įrengti radijo ir vidaus komunikacijos garsiakalbiai.

Nurodė man darbą. Kiekvienas buvo man paslaugus. Akyliai sekiau jų darbo metodus bei techniką. Vakarais papildydavau savo žinias skaitydamas atitinkamas knygas. Gana greit pasiekiau jų techniškų žinių lygį.

Jieškom buto

Gyvename vis dar viešbutuje. Buvo gana brangoka. Žmona vis jieškojo kambario, bet nesėkmingai. Pradėjau skųstis savo įmonės vedėjui, kad negalim susirasti kambario. Pati įmonė įdėjo į laikraštį skelbimą, bet be pasekmių. Tada įmonės savininkas pavedė įmonės iždininkui surasti mums kambarį. Iždininkas buvo partijos pareigūnas (Zellenleiter). Jis apgyvendino mus pas dvi seseris, pensijon išėjusias gimnazijos mokytojas. Vieta graži, namas patogus, bet šeimininkės buvo jau taip senos ir tokios silpnos, kad nepajėgė namo nei prižiūrėti, nei jo tvarkyti.

Žmona pradėjo dirbti stenotipiste Siemens- Schuckert b-vėje. Nutarėm jieškoti buto su baldais. Jieškojome ilgai, tačiau vis nesisekė. Pagaliau įdėjome į laikraštį skelbimą, kad jauna, bevaikė, dirbanti pora jieško buto su baldais ir pajėgia mokėti augštesnę nuomą. Kitą dieną gavome tris pasiūlymus. Iš jų išsirinkome geriausią gražiame parko rajone. Už butą su gražiais apynaujais baldais, valgomuoju, miegamuoju, virtuve ir prausykla mokėjome 60 mk. į mėnesį.

Gyvenimas Braunšveige

Braunšveigo miestas tuo metu turėjo apie 480.000 gyventojų. Mieste buvo senų ir naujų kvartalų. Tai švarus ir gana gražus vidurio Vokietijos miestas. Turėjo gražų ir turtingai įrengtą miesto centre teatrą. Jame tilpo drama, opera ir baletas. Garsus buvo Braunšveigo Politechnikos Institutas (prof. Vl. Jakovickas jame specializavosi). Kadangi Braunšveige buvo daug pramonės įmonių, buvo daug svetimšalių — lenkų ir buv. prancūzų belaisvių. Vėliau atsirado žmonių iš Apeninų ir Balkanų pusiasalių ir iš Sovietų Sąjungos.

Lenkai buvo paženklinti išskirtinu ženklu. Kairėje pusėje ant švarko ar apsiausto turėjo nešioti geltonos spalvos rombo ženklą su raide P (Pole) vidury. Iš Rusijos atgabenti darbininkai buvo ženklinami mėlynos spalvos rombe raide O (Ostarbeiter). Lenkai buvo blogiau apmokami ir maitinami, negu kiti darbininkai. Be to, buvo engiami. Tačiau iš vietos gyventojų jie nepatyrė tiek daug neapykantos ir kerštо, kiek iš Rytų ir Vakarų Prūsijos gyventojų.

Vieną saulėtą popietę gatvėje pastebėjau gražiai apsirengusį, inteligentiškos išvaizdos vyrą, einantį gatve šalia šaligatvio. Jo lietpalčio priekyje ir užpakaly kabojo didoka geltonos spalvos Dovydo žvaigždė.

Darbininkai

Įmonėje, kurioje dirbau, beveik visi darbininkai buvo senyvo amžiaus. Buvo trejetas jaunuolių — mokinukai. Dirbo ir keletas sužeistų iš karo lauko grįžusių kareivių. Vienas buvo netekęs dešinės kojos, kitas nevaldė kairės rankos. Sunku pasakyti kokia buvo darbininkų pažiūra į nacių režimą. Jų tarpe teko sutikti keletą socialistinio nusiteikimo asmenų. Jie pakampėse ar išvietėse pasidalindavo tarpusavy pranešimais, klausomais iš Londono. Tačiau buvo ir keletas partijos žmonių, dėvinčių atlapuose partijos ženklus. Neteko pastebėti, kad darbininkai tarpusavy diskutuotų politinės sistemos klausimus.

Profesinių darbininkų sąjungų nacionalsocialistinėje Vokietijoje nebuvo. Ją atstojo KDF (Kraft durch Freude). Ši įstaiga lyg ir rūpinosi darbininkais, tačiau tik kultūrine ir pramogine sritimi. Rengdavo vaidinimus, parūpindavo darbininkų šeimos bilietus į teatro spektaklius ir surengdavo jų vaikams Kalėdų eglutes.

(Bus daugiau)

PADĖKA

Jūsų priešvestuvinės staigmenos Toronte sukrautas vertingas kraitis bus dalis mūsų ateities gyvenimo.

Už įdėtą kruopštų darbą, dovanas ypatinga padėka šio vakaro rengėjoms: B. Abromaitienei, N. Baltakienei, L. Bigauskienei, V. Dalindienei, M. Enzinienei, p. Juzukonienei, A. Kazlauskienei, p. Masionienei, D. Reginienei, G. Repšienei, V. Saulėnienei, O. Skėrienei, E. Sondienei, J. Sriubiškienei, I. Vadauskienei, D. Vaidilienei, p. Vaišvilienei, K. Valickienei.

Tvirtas skautiškas ačiū mieloms sesėms vyr. skautėms ir visoms ponioms, taip gausiai mane apdovanojusioms: E. Abromavičienei, p. Arštikaitienei, O. Asevičienei, A. Augaitienei, R. Augaitienei, I. Aušrotienei, R. Bakevičienei, V. Balsienei, I. Baltakienei, P. Barškėtienei, B. Barysienei, E. Beinorienei, E. Berneckienei, D. Bražienei, R. Bražukienei, J. Bubulienei, E. Bukšaitienei, L. Butėnienei, L. Čižikienei, G. Chvedukienei, M. Dambarienei, I. Dilkienei, J. Dūdienei, J. Gačionienei, E. Girdauskienei, A. Grigienei, D. Gutauskienei, A. Jagėlienei, p. Javienei, P. Juodienei, P. Jankaitienei, L. Jurėnienei, M. Jurėnienei, p. Kairienei, I. Kairienei, G. Kaknevičienei, p. Kalendrienei, K. Kaminskienei, A. Katelienei, V. Keciorienei, p. Kėkštienei, A. Klupšienei, p. Kuolienei, L. Kybartienei, K. Kutschenrenter, V. Kušneraitienei, S. Liuimienei, p. Matulevičienei, p. Melnikienei, O. Mitalienei, p. Mockienei, L. Murauskienei, L. Nakrošienei, p. Norkienei, M. Normantienei, J. Pacevičienei, G. Paškauskienei, p. Patašienei, E. Petrylaitei, V. Petrauskienei, B. Pabedinskienei, J. Pilipavičienei, M. Pranaitienei, O. Pranckūnienei, p. Pšezdeckienei, P. Radzevičiūtei, A. Ramanauskienei, O. Ražauskienei, O. Rinkevičienei, B. Roževičienei, L. Rudaitienei, p-lei Rudaitytei, J. Rukšienei, J. Ruslienei, I. Sinkevičienei, A. Skilandžiūnienei, L. Senkevičienei, O. Skrebūnienei, L. Statulevičienei, M. Statulevičienei, p. Smans, B. Stankaitienei, G. Stauskienei, A. Sudikienei, F. Skrinskienei, Z. Stravinskienei, p. Šakalienei, M. Šelmienei, J. Šimelaitienei, p. Slapšienei, p. Šleinienei, Šlekienei, Ščepavičienei, Spilchikienei, Stalioraitienei, Z. Tumosienei, p. Underienei, F. Urbonienei, R. Ulbienei, E. Vaidotienei, R. Vaišvilaitei, J. Valiukienei, M. Vaserienei, V. Vaitiekūnaitei, M. Vaitkienei, J. Vingelienei, D. Viskontienei, A. Volungienei, A. Ylienei, D. Zakarevičienei, I. Žemaitienei, p. Žemaitaitienei, K. Žutautienei, O. Girdauskienei, O. Rupkalvienei.

Nuoširdus ačiū!

Aldona Volungytė

Mieliems ALBERTUI ir DARATAI JANKŪNAMS,
liūdintiems tragiškai

žuvusios marčios ANGELĖS

ir sunkiai sužeisto sūnaus **RIMO** Lietuvoje, reiškiame gilią užuojautą —

J. E. Berzinai
A. V. Juraičiai
J. J. Liaugminai

E. SONDIENĖS-CIVINSKAITĖS

SESUTEI Italijoj mirus,

ją, jos šeimą ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiu —

V. J. Kačergius

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE -- oficialus skulptorius -- Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757 Namų telefonas 278-4529

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Ryškėja religinio centro būtinumas

Anketos duomenys atskleidžia daug įsidėmėtinų dalykų

KUN. J. STAŠKUS

Lietuvoje pagal sistemingą ir pastovų planą okupantai bando sunaikinti mūsų tautos dvasinės gyvybės šaknis. Ne vienas jaučia rūpestį, kad kas nors darytina išeivijoje. Tam reikalui prieš kelerius metus įsisteigė Jaunimo Žygio už Tikėjimo Laisvę Sąjūdis, apjungęs visą eilę lietuviškų jaunimo organizacijų. Kreipdami svetimtaučių dėmesį į Lietuvos padėtį, jie taipgi susirūpino išeivių lietuvių būkle. Kad galėtų patirti tikrą lietuviškosios dvasinės gyvybės pulsą išeivijoje, jie parengė atitinkamą anketą. Ją stengtasi įteikti asmenims, kurie ateityje lietuvių išeivijos dvasiniam gyvenimui galėtų turėti daugiau įtakos. Buvo taip pat bandoma pasiekti veiklesnį jaunimą ir tuos vyresniuosius, kuriems jaunimas, lietuviškumas ir religingumas labiausiai rūpi. Anketas gavo maždaug 2000 asmenų, o atsakė 514, taigi, apie 25%.

* * *

90% atsakiusiųjų pripažino, kad yra tam tikras ryšys tarp religijos ir tautybės. Įdomu, kad tą ryšį studentiško (19—25 m.) ir viduriniojo amžiaus (26—39 m.) asmenys mažiau įžiūrėjo (86%), o iš moksleivių tą ryšį įžiūrėjo 92% ir vyresniosios kartos (virš 40 m.) — 93%. Kad lietuvių vaikai turėtų galimybę priimti lietuviškai sakramentus, pripažino 88% atsakiusiųjų. Ypatingai tai pabrėžė vyresnioji (96%) ir vidurinioji (92%) karta. Vyresnioji karta prisipažino, kad 80% iš jų moko ar mokė savo vaikus melstis lietuviškai, 88% studentiškojo amžiaus ir vidurinioji karta pasisakė, kad moko ar mokys savo vaikus melstis lietuviškai. 46% visų atsakiusiųjų praktikuoja religiją savo ir svetimom kalbom, o kiti 46% — vien lietuviškai: iš vyresniosios kartos — 62%, o iš moksleivių — 27%. Pagrindinė vaikų religos mokymo pareiga priskiriama tėvams (63%), o antroje vietoje savo svarba stovi specialios pamokos parapijoje (47%), lituanistinėse mokyklose (40%). Kad tėvai mokytų religijos patys savo vaikus, pabrėžia jauniausioji moksleivių karta — 77%.

* * *

Lietuviškom parapijom priklauso 80% atsakiusiųjų. Augščiausiai tuo atžvilgiu stovi moksleiviai (86%), o žemiausiai — vyresnieji (77%). Net 63% mano, kad lietuviškų parapijų pajėgumas priklauso vien tik nuo aplinkos lietuviškumo, t. y. nuo parapijiečių religinio ir tautinio sąmoningumo, 87% mano, kad gyva lietuviška parapija sugebėtų sutraukti ir toliau gyvenančius lietuvius. Tiktai 26% atsakiusiųjų mano, jog lietuviškon parapijon neturėtų būti priimami svetimtaučiai. Už svetimtaučių priėmimą lietuviškon parapijon pasisako daugiau nei pusė moksleivių (53%) ir lygiai tuo pačiu nuošimčiu pasisako apklausinėtieji lietuviai kunigai. 87% mano, kad jaunimo naudojimasis lietuviškų parapijų patalpomis prisideda prie jų tautinio atsparumo, nors tiktai 27% mano, kad dauguma jaunimo nori lietuviškom parapijom priklausyti ar jas išlaikyti. 53% mano, kad lietuviškom parapijom nori priklausyti tiktai kaikurie jaunuoliai. 86% mano, kad lietuvio parapijiečio didesnis įsijungimas lietuviškos parapijos gyveniman padėtų parapijos lietuviškumo puoselėjime. Ypatingai už tai pasisako net 94% kunigų. Kad lietuviškų parapijų klebonais turėtų būti skiriami gerai lietuvių kalbą moką ir su lietuvių visuomeniniu gyvenimu susipažinę kunigai, pasisako 94% vyresniosios kartos ir tiktai 52% moksleivių. 56% vyresniosios kartos mano, kad į lietuviškos parapijos tarybą neturėtų įeiti parapijai priklausą svetimtaučiai, o 54% moksleivių mano, kad kaip tik tokie žmonės turėtų įeiti. 61% atsakiusiųjų pareiškė, kad parapijų lietuviškumu turi rūpintis ne viena ar kita organizacija, bet visi lietuviai.

* * *

73% apklausinėtųjų yra įsitikinę, kad išeivijos kunigų tautinio susipratimo laipsnis turi labai daug įtakos lietuvybės išlaikyme. Net 92% vyresniosios kartos ir 88% pačių kunigų taip galvoja. Kad dauguma klebonų nori išlaikyti savo parapijas lietuviškomis, mano 46% atsakiusiųjų, bet kad jie rodo pakankamai pastangų — 27%. Tiktai 27% atsakiusiųjų mano, kad beveik visi kunigai pakankamai domisi lietuvišku visuomeniniu gyvenimu, o kad klebonai juo domisi — 21%. 66% yra įsitikinę, kad yra ryšys tarp lietuviškų parapijų padėties ir nuolat mažėjančio lietuvių kunigų prieauglio. Net 88% apklausinėtųjų pasisako, kad reikia daugiau lietuvių kunigų. 83% pasisako, kad reikia dvasios vadų, kurie išimtinai būtų paskirti dirbti su jaunimu. 36% nuomone, augštesnioji dvasiškija, reikalui esant, gina lietuviškumą, o 41% nuomone — tik kaikada.

* * *

77% apklausinėtųjų nuomone, lietuviams katalikams užsienyje reikia savarankiškų lietuviškų vyskupijų, kurioms galėtų priklausyti visi lietuvių kilmės tikintieji bei visas lietuvių bažnytinis turtas. Tokios vyskupijos 65% nuomone turėtų būti atsakingos tiesiogiai Vatikanui. Jeigu tai būtų neįmanoma, tai lietuviai vyskupai bent turėtų turėti teisę skirti bei pakeisti parapijų kunigus. 70% siūlo prašyti Vatikaną, kad būtų paskirta pastovi grupė lietuvių dvasiškių specialiai rūpintis tiktai lietuvių parapijų gyvybiniais klausimais, lietuvių kalbos vartojimu religinėse apeigose, religine literatūra ir t. t. 68% nuomone, parapijos, net jei klebonai nesirūpina lietuviškumu, išliktų lietuviškos, jei būtų aptarnaujamos lietuviškos vyskupijos ribose.

* * *

Aplamai, anketą perskaičius ir kaikuriuos atsakymus palyginus, nėra vaizdas labai optimistiškas. Pirmiausia išryškėja prieštaravimas pačių atsakiusiųjų galvosenoje: jie nori tautinių parapijų, nori lietuviškai nusiteikusių klebonų ir kunigų, tačiau tik 26% pasisako, kad nereikėtų įsileisti svetimtaučių į lietuviškas parapijas. Pastebima taipgi spraga tarp atsakiusiųjų galvosenos ir jų praktinio gyvenimo: 90% jaučia tam tikrą ryšį tarp religijos ir tautybės, bet tik 80% lietuviškoms parapijoms priklauso; 88% mato svarbą ar naudą priimti sakramentus lietuviškai, bet tik 46% patys praktikuoja religiją grynai lietuviškai. **Tai aiškiai rodo, kad bent 34% lietuviškom parapijom priklausančių reguliariai savų parapijų nelanko, pasitenkina svetimtautiškom, kurios yra arčiau.** Pastebima spraga tarp to, ko tikimasi iš kunigo ir ko sulaukiama: 73% mano, kad išeivijos kunigų tautinio susipratimo laipsnis turi daug įtakos lietuvybės išlaikyme, bet tiktai 46% konstatuoja, kad dauguma parapijų klebonų tuo rūpinasi.

* * *

Yra ir optimizmą keliančių atsakymų: 80% vyresniųjų pasisako, kad mokė ar moko savo vaikus melstis lietuviškai, o 88% studentiškos ir vidurinės kartos sako, kad moko ar mokys savo vaikus melstis lietuviškai. Lietuviškom parapijom priklauso 77% vyresniosios kartos, o vidurinės — 84%, studentiškos — 84% ir moksleiviškos — 86%.

Anketa atlikta kruopščiai ir su dideliu pasišventimu. Būtų gera, kad anketos autoriai padarytų ir kritišką visų rezultatų įvertinimą, pagal kurį būtų galima visiems atkreipti tinkamą dėmesį į svarbesnes mūsų gyvenime įsigalėjusias naikintinas negeroves ir tai, kas puoselėtina.

Pagal vaizdą, kuri dabar galima susidaryti, **išryškėja religinio išeivijos centro būtinumas.** Kas lietuviškajam išeivijos kūnui yra tapusi Lietuvių Bendruomenė, lietuviškajai dvasiai turi būti religinis centras, arba geriau—lietuviška išeivijos vyskupija, jei norime būti gyvi ir naudingi religinės ir tautinės laisvės netekusiai savo šaliai. Tai patvirtina ir anketos atsakytojai, kurių net 68% pabrėžė nuomonę, jog parapijos, kurių klebonai nesijaučia lietuviais ir nemato reikalo lietuviškas parapijas išlaikyti, galėtų išlikti lietuviškomis, jei būtų apjungtos lietuviškos išeivių vyskupijos.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

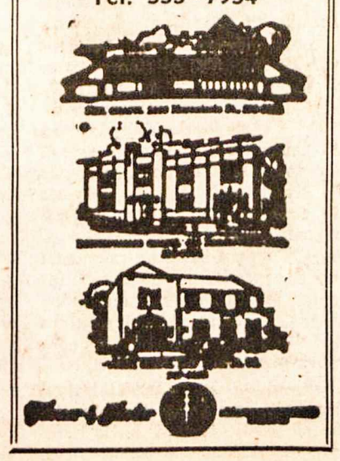

Dabartinė Toronto Lietuvių Namų vadovybė — valdybair revizijos komisija. Iš kairės pirmoj eilėj: B. Jackus — laikinasis reikalų vedėjas, St. Banelis — parengimų komisijos ir vajaus komiteto narys, J. Karpis — vicepirmininkas, J. Strazdas — pirmininkas, T. Stanulis — sekretorius ir vajaus komiteto pirm., J. Skrebutėnienė — parengimų vadovė; antroj eilėj: J. Cicėnas — revizijos komisijos sekretorius, V. Petraitis — rev. komisijos narys, T. Laurinavičius — narys statybai ir ūkio reikalams, K. Asevičius — iždininkas, V. Stanaitis — narys statybos priežiūrai, K. Batūra — narys kultūros reikalams ir informacijai, A. Jucys — revizijos kom. pirmininkas, O. Delkus — narys statybos reikalams

Nuotr. B. Tarvydo

Bendruomenė sekančiam dešimtmety

Atpasakojimas šia tema surengto simpoziumo Londone, Ont., KLB kr. tarybos suvažiavime

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

DANILIŪNAS

Kokia Bendruomenė galėtų būti po 10 metų, jei padarytume reikiamas reformas? Ką mes dabar turime daryti, kad išvengtume to liūdno likimo?

Petrauskienė: Mažosios apylinkės turėtų susijungti į rajonus, pvz. Londonas, Rodney ir Delhi. Jos turėtų atsisakyti savųjų ambicijų ir keisti rajono valdybą bei būstinę kas dveji metai. Turėtume suintensyvinti pasikeitimą meno vienetų gastrolėmis. Centras visa tai turėtų paremti ir ateiti į pagalbą lėšomis tiek meno vienetams, tiek ir studentams. Laikas pagalvoti apie užakinį-korespondencinį lituanistikos mokymą. Nubrėžti Bendruomenės gaires ir ribas. Užangažuoti jaunimą įvairioms pareigoms ateity. Įteisinti lituanistiką universitete kaip oficialų kreditą. Į mažas apylinkes ir universitetus siųsti pajėgius kalbėtojus — norimos srities žinovus. Teikti studentams reikiamą informaciją ir įskiepyti jiems daugiau entuziazmo.

Rinkūnas: Mažąsias apylinkes jungti į rajonus. Visiems glaustis prie parapijų ir nekaltinti vyskupų dėl jų uždarymo: kai nustojame kalbėti lietuviškai ir nebeiname į bažnyčią, parapijos savaime nustoja būti lietuviškomis ir pereina anglų žinion. Lituanistinį švietimą reikia iškelti į pirmaeilių klausimų grupę. Nesakau, kad mokyklos yra blogos, bet jos yra neužtenkamai progresyvios. Jei suaugusiems ir atrodo, kad jos eina tokiu pat pažangos greičiu kaip kanadiškosios, tai vaikai jaučia visai ką kita ir dabar jie yra tiek gudrūs, kad jų apeiti negalima. Mokyti ir mišrias šeimas lietuviškai ir jas įtraukti į Bendruomenę. Prie krašto valdybos turėti vieną ar du apmokamus mokytojus, kurie veiktų panašiai kaip tie, kurie skraido pas eskimus. Organizacijas apjungti Bendruomenėje. Vidurinioji karta jau dabar turi pasijusti apylinkių šeimininkais.

Breichmanas: Jei nieko nedarysime mišrių šeimų reikalu, mes jas prarasime. Jas reikia išmokyti lietuvių kalbos, o jei tai neįmanoma, griebtis anglų kalbos ir įtraukti į veiklą. Anglų kalba jas priartintų, o jos priartintų anglų kalbą. Po 10 metų viskas jau turėtų būti angliškai, o jei ne — tai tik trys didvyriai su vėliava paraduos. Mėginti pinigų gauti iš valdžios.

Dauguma ragino ypač vertinti tuos jaunuolius, kurie lietuvybėje yra daugiau įsitikinę — jie turėtų būti kaip apaštalai jaunimo rateliuose.

Kaip išlyginti kartų skirtumus ir pritraukti jaunimą?

Šeštokas: Geresni rezultatai bus, jei apylinkės valdybos pareigūnai ateis pas jaunimą ne kaip viršininkai, bet kaip draugai. Reikia lankyti jaunimo renginius, domėtis jų veikla, bet . . . be jiems įsakinėjimo! Reikia kviesti jaunimą į Bendruomenės ir organizacijų posėdžius, jiems pavesti mažus darbelius, bet neapkrauti jų dideliais įsipareigojimais. Tautiškumo pinigais nenupirksime! Mūsų balsas menkas, tai kodėl mes nesidedame su kitais? Paremkime vyskupus, parapijas ir kitas etnines grupes ir, reikalui iškilus, jie mus parems. Mūsų užsispyrimas neišeiti į Kanados visuomenę ir nesijungti su kitais mums nepaprastai kenkia. Mūsų valdybose, krašto taryboje ir visur kitur turėtų būti pusė vyrų ir pusė moterų, kurios yra nemenkesnės už vyrus.

Už tai K. Šeštokas susilaukė linksmos reakcijos salėje ir gausių plojimų.

Puteris (sava nuomonė): Daugiau žmonių turėtų eiti į Kanados politiką. To pasiekę jie daugiau galėtų padėti lietuviškam reikalui. Mums yra labai svarbu plačiau išeiti į Kanados visuomenę ir suartėti su kitomis etninėmis grupėmis.

Iš visų klausimų tik vienas buvo tikrai ginčytinas, būtent, kalbos klausimas: kuri kalba ateityje turėtų būti vartojama posėdžiuose, suvažiavimuose ir t.t.

Šeštokas: Yra laikoma nusikaltimu kalbėti angliškai, bet kas gi nori kelias valandas sėdėti posėdžiuose ar suvažiavimuose, kai negali suprasti apie ką ten kalbama. Dabar yra pats laikas ką nors daryti. Kol kalbos klausimo neišspręsime, tol problema sunkės ir talkininkų skaičius mažės. Mes turime jau dabar pasirinkti tarp kalbos ir išlikimo — paskui bus pervėlu.

Rinkūnas: Lietuvių kalba yra pagrindas lietuvybei išlaikyti. Nutautimas kaip tik ir prasideda nuo lietuvių kalbos atsisakymo. Tokiu pavyzdžiu gali būti kad ir JAV vyčiai.

Kitų pasisakymai:

Firavičius: Jaunas jauną geriau supranta. Todėl jaunieji apaštalai turėtų pasistengti įtraukti daugiau jaunimo į bendruomeninį darbą.

Marcinkutė: Mes neturime pamiršti šeštadieninę mokyklą baigusiųjų. Juos turime atitinkamai sudominti, kad jie ir toliau liktų prie lietuviško kamieno.

Daniliūnas: Dabar mes ribojamės daugiausia tik lietuvių kalbos išmokymu. Mano nuomone, reikia daugiau dėmesio kreipti į tautinį įsąmoninimą, be kurio išmokta kalba greit pamirštama. Jaunuolis turi turėti noro tą kalbą vartoti, ja didžiuotis.

Ignaitis: Reikia stengtis, kad P. L. Jaunimo Sąjunga įeitų į P. L. Bendruomenę.

Danys: Organizuoti seminarus istorijos, geografijos ir kitų sričių ir per juos jaunimą įvesti į lietuvišką veiklą.

Jaunosios kartos atstovas iš tolimųjų apylinkių: Manau, kad būtų klaidinga suvaryti visas organizacijas į Bendruomenės katilą, kaip siūlo p. Rinkūnas. Geriau praktikuoti dialogą su organizacijomis. Bus daugiau naudos ir entuziazmo, jei bus daugiau įvairių organizacijų jaunimo pasirinkimui pagal pamėgimą.

Rinkūnas: Buvau nesuprastas. Nesiūliau jas visas suvaryti į vieną katilą, bet sakau, kad reikia rasti tam tikrus rėmus — tarybas, seimelius ar ką nors panašaus joms apjungti ir koordinuoti. Organizacijų atstovai galėtų būti kviečiami ir į kr. tarybos suvažiavimus.

Ignaitis ir Rinkūnas: Kaikurie darbuotojai Bendruomenėje turėtų būti apmokami,

SIMPOZIUMO SUVESTINĖ

Dr. P. Lukoševičius: Norėdami išlaikyti lietuvybę, turime remti visų religijų tautines parapijas, lituanistines mokyklas ir lietuviškas organizacijas; organizuoti seminarus, įtraukti jaunimą į vadovaujamąjį darbą ir t. t. Turime siekti mokslo, būti tolerantiški kito nuomonei ir padėti viens kitam. Turime visi bendromis jėgomis vieningai dirbti lietuvišką darbą.

Smulkesnis simpoziumo vertinimas ir kitos detalės—vėliau.

Red. pastaba. Kiek iš šio atpasakojimo matyti, simpoziumo dalyviai, kalbėdami apie Bendruomenės ateitį, beveik nepalietė jaunimo organizacijų — ideologinių ir kultūrinių vienetų. O juk svarbu žinoti, ar tos jaunimo organizacijos paruošia savo narius platesniam bendruomeniniam gyvenimui. Per jaunimo organizacijas pereina dar gana stambus skaičius jaunuolių. Jų paruošimas organizuotam Bendruomenės gyvenimui turėtų būti reikšmingas dalykas Bendruomenės ateičiai.

Toronto N. Pr. Marijos seserys lapkričio 25 d. paminėjo 25 metų savo veiklos sukaktį. Iš kairės — p. Gylienė, mirusio gen. konsulo Vytauto Gylio žmona, sesuo Apolinara, pirmoji seserų vyresnioji Toronte, dabar gyvenanti Putname, Conn.

Nuotr. St. Dabkus

Dvi Toronto Lietuvių Vaikų Namų viršininkės — dabartinė sesuo Teresė Meškauskaitė ir buvusi sesuo Ignė Marijošiūtė, dabar gyvenanti Putname, Conn. Jos dalyvavo sukaktuvinėje torontiškių seserų šventėje

Nuotr. St. Dabkaus

Reikšmingas posūkis JAV politikoje?

AL. GIMANTAS

Turbūt su pagrindu tenka susilaukti priekaištų, kad šioje skiltyje ironizuojama amerikinė Pabaltijo politika (gal teisingiau — neturėjimas jokios politikos tai svetimųjų tvarkomai Europos daliai?), kad vis šaipomasi iš Vašingtono Valstybės Departamento veiklos (ar neveiklos?) Estijos, Latvijos ir Lietuvos atžvilgiu. Manieji kritikai vis bando priminti, kad apie tai kalbėti geriau būtų ne kanadiečių, bet amerikiečių lietuvių spaudoje. Esame JAV piliečiai, tad kodėl tą visą erzelį kelti užsienyje . . . Dar kitų kaltintojų nuomone, amerikinė nepripažinimo politika esanti tikra, pastovi ir principinga — nedera dėl jos priekaištauti, nebent dėkoti Vašingtonui už jos linijos tęsimą . . .

Analizuojant amerikinės užsienio politikos posūkius, galima vadovautis jausmais, įprastu įsitikinimu, bet galima vertinti ir vien tik šaltais faktais remiantis. Iš to greičiausia ir kyla skirtingi vertinimai ir galutinės išvados. Visiškai nebandant iškišti savųjų simpatijų ar antipatijų, tenorint likti nešališku stebėtoju, iki šiol rašiniai tomis temomis rasdavo labai mažai šviesulių ir aidėdavo minorine gaida. Bet būtų nesąžininga nutylėti ir negirdomis praleisti įvykį, kuris vertas ne tik išskirtinės antraštės, bet ir pirmojo puslapio.

Paprastai lietuviškuose reikaluose gerai informuotas dienraštis "Draugas" išspausdino paskutinio puslapio kronikos žinutę: "J. Daužvardienė prašo paaiškinti, kad jos oficialus titulas yra Lietuvos generalinė konsulė, angliškai Consul General of Lithuania" (1973. 11. 9). Atseit, atsitiko tai, ko daugelis jau seniai tikėjosi: atgautas pilnas pripažinimas ir statusas generalinio Lietuvos konsulo Čikagoje, kurio funkcijos buvo apkarpytos ir sumažintos, mirus gen. konsului dr. P. Daužvardžiui. Anuo metu buvo aiškinamasi Valstybės Departamente, bet jo politikos planuotojai nusprendė: konsulinė sritis perduodama Niujorko gen. konsului, o Čikagoje esanti įstaiga degraduojama į "garbės" statusą, kuris jau reiškia ką kitą nei normaliai apima konsulatai ar generaliniai konsulatai.

Nereikia ir aiškinti, kad naujasis patvarkymas yra džiugi ir paskatinanti naujiena. Kiekvienu atveju tas pakeitimas rodo ryškesnės linijos ženklus amerikinėje Pabaltijos politikoje. Su tuo kyla ir naujos viltys, kad tiek diplomatinės, tiek konsularinės tarnybos veikloje bus galima kalbėti ir apie tęstinumą, kuris iki šiol buvo gerokai kvestijonuojamas.

Įdomu (kol dar visos detalės nežinomos), kokiu būdu Vašingtonas pakeitė savo iki šiol užkietėjusią nuomonę? Grynai savo iniciatyva, tarptautinių įvykių raida, mūsų pačių institucijų rūpesčiu ar senato bei atstovų rūmų narių spaudimu? Šis įvykis yra pakankamai svarbus. Jis rodo, kad nuo JAV pareigūnų laikysenos gali priklausyti ir eilė visų kitų mums svarbių reikalų sprendimų, kurie iki šiol nebuvo palankūs Lietuvos labui.

Sudaryta daugiakultūrė Ontario taryba

Daugiakultūrės politikos pripažinimas Kanadoje palengva vis labiau įsigali. Jau sudaryta federacinė daugiakultūrė taryba, kurion įeina 101 asmuo iš visos Kanados. Panašiai yra padariusios ir kelios provincijos. Pastaruoju metu į tą srovę įsijungė ir Ontario provincija, kurios vyriausybė 1972 m. buvo surengusi tautinių grupių kongresą "Heritage Ontario". Kaip tęsinį savo politikos Ontario vyriausybė sudarė patariamąją daugiakultūrę tarybą — "Ontario Advisory Council on Multiculturalism". Jos pirmininku paskirtas graikas Ernie Checkeris iš Sudburio, vicepirmininkais — anglė ponia John B. Clements iš Toronto ir prancūzė ponia Jeanne Sabourin iš Otavos. Pirm. E. Checkeris, 48 m. amžiaus, yra gimęs Toronte. Jis yra medžių apdirbimo bendrovės reikalų vedėjas. Anksčiau buvo Sudburio švietimo vadybos narių ir pirmininku, Ontario provincijos švietimo tikslų bei uždavinių komisijos nariu, graikų vyrų organizacijos AHEPA pirmininku, Sudburio piliečių tarybos pirmininku; "Heritage Ontario" kongrese vadovavo švietimo seminarui.

Be to, paskirtas dar 21 narys iš įvairių tautinių grupių. Pridėjus pirmininką ir dvi vicepirmininkes, susidaro 24 tarybos nariai. Jų tarpe, kiek matyti iš pavardžių ir spaudai atsiųsto pranešimo, yra du graikai, du prancūzai, trys anglai, du italai, du ukrainiečiai ir t.t. **Nėra nė vieno lietuvio nei latvio, bet yra viena estė Ene Rebane, mokytoja iš Kičenerio.** Turimomis žiniomis, KLB krašto valdyba darė žygių, kad nebūtų aplenkti ir lietuviai, nes Ontario provincijoj gyvena didesnė pusė visų Kanados lietuvių — apie 16.000. Deja, į tai nebuvo atsižvelgta. Taip pat ir "Heritage Ontario" kongreso patariamojoj taryboj nebuvo lietuvių atstovo. Galimas dalykas, kad ateityje bus paskirti daugiakultūrėn Ontario tarybon ir kitų tautinių grupių žmonės, nes pusė dabartinių narių paskirta vieneriem metam, kita pusė — dvejiem.

Šią daugiakultūrę Ontario tarybą sudarė min. Robert Welch, provincijos socialinių reikalų sekretorius. Jos uždavinį ministeris taip apibūdino:

Mes pripažįstame, kad provincija turi labiau atsižvelgti į įvairius kultūrinius poreikius. Tikimės, kad šios tarybos sudarymas padės žmonėms išreikšti per ją savo pažiūras į daugiakultūriškumą bei jas perteikti vyriausybei, taipgi pagelbės mums nustatyti politiką šioje srityje.

Naujoji taryba yra išauga "Heritage Ontario" kongreso, įvykusio pernai. Jo uždavinys — patarti vyriausybei visais daugiakultūrės politikos klausimais bei būti židiniu ryšių tarp kultūrinių grupių ir vyriausybės.

ČESNAKAS — geras vaistas

Česnakas (garlic) yra natūralus kraują valantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugoja nuo nešvarumų, nuo puvimo bakterijų bei jas sunaikina. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savyje reikalingos česnako alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per ištisus šimtmečius milijonai žmonių vartojo česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydomąja bei stiprinamąja galia. Stenkis būti stiprus ir sveikas. Dar šiandien nusipirk "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsi. Šios česnako kapsulės neturi nei kvapo, nei skonio.

KALĖDINĖS DOVANOS

Tik per Angliją — greičiau, pigiau, geriau!

Siūlome labai augštos kokybės dovanų siuntinį, kuris bus naudingas kiekvienai šeimai Lietuvoje.

KALĖDINIS 1973

3¼ jardo — puiki vilnonė angliška medžiaga eilutei; 3 jardai — stora "crimplene" medžiaga moteriškai eilutei arba moteriškam apsiaustui; vyriški nailoniniai marškiniai arba bliuzė; vyriškas arba moteriškas labai geros rūšies megztinis; 1 vilnonė gėlėta skarelė; 2 gėlėtos nailoninės skarelės; 2 p. vyriškų arba moteriškų vilnonių arba nailoninių kojinių; 2 jardai "crimplene" medžiaga suknelei arba 1 sv. vilnonių mezgimui siūlų; 1 sv. šokoladinių saldainių dėžė; 20 angliškų cigarečių. Kaina su muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis **$140.00**

Maisto siuntinius sudarome pagal pareikalavimą. Tam, kas pageidauja pats sudaryti siuntinį, siūlome šiuos dalykus:

3¼ jardo labai gera angliška eilutei medžiaga	$45.00
Stora su ornamentais "crimplene" medžiaga, 1 jardas	$ 6.00
"Crimplene" medžiaga suknelėms, 1 jardas	$ 5.50
Nailoninis kailis moteriškam apsiaustui	$33.00
Dirbtinis mink moteriškam apsiaustui	$54.00
Vilnonė medžiaga žieminiam apsiaustui	$36.00
Vilnonė gėlėta skarelė	$ 8.00
Komplektas moteriškų nailoninių apatinių	$ 9.00
Įvairių spalvų perukai	$30.00
Nailoniniai marškiniai	$ 9.00
Vilnoniai arba akrileno nertiniai	$19.00

Priimame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų, šaldytuvų ir kt. Persiunčiame pinigus tokiom prekėm, kurių negalima iš čia pasiųsti.

BALTIC STORES Ltd. (Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England. Tel. 01739 8734

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą bei kitas šalis.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

GENEROLO KNYGA

"Mintis" 8.000 egz. tiražu išleido "Lietuvos istorijos" serijon įtrauktą gen. mjr. Vlado Karvelio 154 psl. knygą "Lietuvos TSR išvadavimas", kurią jis skiria jaunimui. "Komjaunimo Tiesos" 228 nr. autorius pristatomas kaip sovietų armijos generolas, vadovavęs kariniams junginiams prie Oriolo, Gudijoje, Lietuvoje ir Čekoslovakijoje, ir kaip XVI divizijos vadas. Ši divizija buvo vadinama lietuviškąja, nors iš tikrųjų ji buvo sudaryta iš įvairių tautybių karių. Apie knygos turinį rašoma: "... (V. Karvelis) pasakoja apie šalies padėtį prieš pat karą, apžvelgia pirmųjų jo savaičių įvykius, vokiečių fašistinės kariuomenės sutriuškinimą prie Maskvos, Stalingrado, Kursko lanke, kiek plačiau nušviečia Vilniaus — Kauno bei Šiaulių operacijas, pasakoja apie Aukštaitijos, Žemaitijos, Klaipėdos krašto bei Suvalkijos ir Dzūkijos vadavimą, 16-osios Lietuviškosios divizijos kovų kelią ..." Iš tokio knygos apibūdinimo atrodo, kad ji yra sovietinės propagandos ir asmeninių atsiminimų junginys. Tai, ką V. Karvelis vadina išvadavimu, lietuvių tauta laiko naujos vergijos pradžia. Šiuo metu V. Karvelis yra ryšininkų su užsienio lietuviais komiteto pirmininkas.

KOMJAUNIMO SUKAKTIS

Sovietiniam komjaunimui šiemet sukanka 55 metai. Sukakties išvakarėse Kaunan suvažiavo apie 700 okupuotos Lietuvos komjaunuolių pradėti turistinės ekspedicijos "Mano tėvynė — Sovietų Sąjunga". Skambant istoriniu muzėjumi perkrikštyto Vytauto Didžiojo muzėjaus varpams, komjaunuoliai raudonais gvazdikais papuošė Lenino paminklą. Kadangi jiems tėvyne dabar siūloma ne Lietuva, o Sovietų Sąjunga, pirmiausia aplankyti teks sovietų gen. I. Černiakovskio kapą ir paminklą Vilniuje, paminklą sovietų "išvaduotojų" armijai Kryžkalnyje. Po to planuojama lankyti su sovietinės kompartijos revoliucija susijusias vietoves, pasižymėjusius miestus. Pagrindinės iškilmės bus sekančiais metais, nes tada sukaks 50 metų nuo to laiko, kai komjaunimo sąjungai buvo suteiktas Lenino vardas. Tada okupuotos Lietuvos komjaunuolių lauks kelionė po tas vietas, kuriose mokėsi, gyveno ir dirbo V. Leninas. Šiai sukakčiai Kauno politechnikos instituto komjaunimo komitetas jau nutarė įsteigti komjaunimo muzėjų instituto patalpose. Planuojami keturi muzėjaus skyriai: I. jaunimo revoliucinis ir "pažangusis" judėjimas 1922-40 m., II. komjaunimo veikla 1940-44 m., III. komjaunimo veikla 1944-51 m., IV. dabartinė komjaunuolių veikla.

POILSIO AIKŠTELĖS

Biologijos mokslų kandidatas P. Šleikus "Tiesos" 258 nr. pasakoja: "Tenka važiuoti ne vienu keliu. Ir štai kas krinta į akis: poilsio aikštelės kai kur įrengtos upių pakrantėse, o dažniausiai — pakelės želdiniuose. Vilniaus — Ukmergės kelio ruože tokia aikštelė yra prie pat Musės upės. Yra aikštelė Žemaičių plente netoli Maironio apdainuotos Dubysos. Čia netoliese trykšta švarus šaltinio vanduo. Pakelės miške ar kitokių želdinių zonoje įrengtose aikštelėse vasarą medžiai apsaugo nuo kaitrių saulės spindulių, o žiemą — vėjo ir pūgų. Keleiviams tai tikrai patogu, bet... prie poilsio aikštelių beveik niekur nėra sanitarinių mazgų..." Tais sanitariniais mazgais jis turbūt vadina išvietes, nes toliau rašo: "Užterštas žaliasis gamtos rūbas ne tik nemalonus, bet kartais ir pavojingas. Neretai susidaro pavojus, kad žvėrys gali pernešti įvairias ligas į gyvenvietes. Esame pastebėję, kad daugiau žvėrių yra užsikrėtusių įvairiomis ligomis tuose miškuose, kuriais eina judraus kelio ruožas su poilsio aikštelėmis. Vadinasi, kur nešvaru, ten ir ligos. Mūsų kelininkai turėtų pasirūpinti ne tik lygaus asfalto danga, bet ir pakelių sanitarine kultūra, ypač miškų zonose. Tai, beje, liečia ir pačius keliautojus."

KOLCHOZŲ ISTORIJOS

Vilniuje spalio 30 d. įvykusiame kraštotyrininkų vadovų pasitarime buvo svarstomas kolchozų, sovchozų ir gamyklų istorijų rašymas. Pasirodo, tokių istorijų jau yra pradėta rašyti daugiau kaip 500. Šį nedėkingą darbą dažniausiai atlieka mokyklų kraštotyrininkų būreliai, kuriems kartais tenka susidurti su neįveikiamomis kliūtimis. B. Rokas "Valstiečių Laikraščio" 132 nr. pasakoja: "Aštuonmetės mokyklos kraštotyrininkai prieš kurį laiką ėmėsi sunkaus, bet įdomaus darbo — parašyti Mažeikių rajono J. Garelio kolūkio istoriją. Susidoroję su praeitimi, jie ėmėsi šių dienų. Sustojo prie keturių butų gyvenamojo namo pamatų. Niekas nesugebėjo prisiminti, kada šie pamatai buvo pakloti. Teko kreiptis į anksčiau gimusius. Taip paaiškėjo, kad kolūkio statybininkai namą pradėjo ręsti 1968 metais. Vaikai sąsiuvinyje taip ir užrašė: "Per penkmetį galutinai pakloti gyvenamojo namo pamatai. Dabar prasidėjo antrasis darbo etapas — ėmė mūryti sienas". Po šio sakinio teko palikti pusę tuščio lapo, nes nežinia, kaip toliau klosis. O kaimyninio kolūkio "Už taiką" vaikučiai susidūrė su dar įstabesne istorija. Jie sužinojo, jog statinio Kalnėnų kaime gimimo metai 1968. Pirmieji jo gimdytojai — "Ventos" kolūkio vadovai — kadaise užsimojo šiame name apgyvendinti karvių melžėjas. Tačiau vėliau savo "kūdikį" pamiršo. Išmūrytos sienos buvo paliktos likimo valiai. Seniai nebeliko "Ventos" kolūkio, o bestogė ir belangė melžėjų viltis tebebado kiekvieno žemdirbio akis. Todėl ir čia kraštotyrininkų rašinys nutrūko. Vaikai šiais laikais, pasirodo, beprasmiškai spėlioti nemėgsta".

ŠIAULIEČIŲ "TAURAS-206"

Televizijos priimtuvų gamykla senąjį "Taurą-204" pakeitė nauju modeliu "Tauras-206", kurio projektą paruošė meninio konstravimo biuro inž. R. Vipas, apdailai panaudojęs metalą ir plastmases. Naujasis "Tauras-206" pasižymi gražesne išvaizda, turi ir kaikurių konstrukcinių bei technologinių pagerinimų. Šiemet tikimasi pagaminti šio modelio 70.000 priimtuvų. V. Kst.

OTTAWA, ONTARIO

PAMALDOS IR DOVANOS. Lapkričio 25, sekmadienį, turėjome lietuviškas pamaldas, kurias laikė ir atitinkamo turinio pamokslą kariuomenės šventės proga pasakė kun. dr. V. Skilandžiūnas. L. Fondo įgaliotinis parapijos salėje susirinkus bažnytinio k-to suruoštai kavutei, atliko dovanų paskirstymą burtų keliu parėmusiems jo vykdytą rudens vajų. Dovanos teko: dail. A. Tamošaičio paaukotas didelis aliejinis paveikslas "Rugiapjūtė Lietuvoj" D. ir dr. V. Fidleriams, lietuviškas suvenyras "Mindaugo karūnavimas" — V. Plėčkaičiui, suvenyras "Lietuvos didvyriai" — N. Trečiokienei, suvenyras "Dariaus ir Girėno testamentas" — E. Vikauskaitei, "Žalgirio mūšio" reprodukcija — G. M. Wareing, kalėdinė dovanėlė — Alei Morkūnienei, skirtoji dovanėlė vienam iš aukojusiųjų vietoj "Kalėdinių sveikinimų" — P. ir L. Dauniams. A. Vilniškis

DALIS MŪSŲ APYLINKĖS tautiečių vietoj kalėdinių sveikinimų atitinkamą dalį pinigų per vietos įgaliotinį paaukoja L. Fondui. Šiais metais tai padarė šie tautiečiai: dr. J. Rimšaitė, A. A. Paškevičiai, K. A. Paviloniai (Richmond), P. L. Dauniai, D. K. Vilčinskai, V. V. Radžiai, I. A. Jurkai, E. J. Valiuliai, O. J. Leveriai (Campbell's Bay), p. X iš Pembroko, B. V. Palilioniai iš Kingstono. Iš viso paaukota $85. Gautos aukos padidinti bendrajam Otavos lietuvių įnašui 23 nr., kuris jau pasiekė $1.500. Turimomis žiniomis, paskutinioji šimtinė, užbaigianti L. Fondo pagrindinio kapitalo $100.000 sumą, yra kaip tik iš Otavos.

L. F. įgaliotinis

DELHI, Ontario

APYLINKĖS BENDRUOMENĖ š. m. lapkričio 25 d. turėjo savo metinį susirinkimą. Valdyba renkama dvejiem metam, tad ir atsiskaityta už dvejus metus. Išrinkta nauja valdyba. Jos pirmininku išrinktas Stepas Jakubickas, o pavaduotoju — Stasys Beržinis. Likusius tris valdybos narius susirinkimas leido pasirinkti išrinktajam valdybos pirmininkui. Revizijos komisijon išrinkti: B. Povilaitis, P. Augaitis, D. Žiogas. Susirinkime dalyvavo tik 27 asmenys iš poros šimtų apylinkės lietuvių. Naujas KLB Delhi apylinkės adresas: St. Jakubickas, 254 Connaught St., Delhi, Ont. Telefonas 519-582-0314. Kor.

VANCOUVER, B. C.

LIETUVIS GYDYTOJAS. Staigiai susirgęs atsidūriau ligoninėje. Čia pasitiko mane staigmena. Vieną dieną priėjo prie manęs malonus, jaunas kardiologas ir pasveikino lietuviškai. Buvau labai nustebęs: žinau, jog Vankuvery nėra lietuviškai kalbančio gydytojo. Po ilgesnio pasikalbėjimo teko sužinoti, jog dr. Alenas Pavilanis, baigęs Montrealio universitetą, praktiką atlieka Vankuveryje. Kas dieną grupėje gydytojų per ligonių apžiūrėjimą visi sveikino anglų kalba, o dr. Alenas Pavilanis gražiai sakė "labas rytas". Tikrai tada žmogus jautiesi sveikesnis, kai gali atvirai, savo kalba pasakyti kur ir ką skauda. Dr. Alenas Pavilanis niekad neslepia savo tėvų kalbos, didžiuojasi ja ir, progai pasitaikius, ją vartoja. Tarp kitko, čia reikia pripažinti didelį tėvų nuopelną šio jauno gydytojo išauklėjime. Neilgai teko būti lietuvio gydytojo priežiūroje, nes sveikatai pagerėjus grįžau namo. Malonu būtų, jei dr. Alanas Pavilanis, atlikęs savo praktiką, apsigyventu Vankuveryje. Linkiu sėkmės jo darbe. Jonas Macijauskas

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

Kun. prof. A. Paškus iš Otavos buvo pagerbtas Toronte, kur N. Pr. Marijos seserų 25-rių metų veiklos sukakties šventėje skaitė paskaitą. Mat, jo kunigystei suėjo irgi 25-ri metai. Iš dešinės: dail. H. Žmuidzinienė, sesuo vyresnioji Margarita, sesuo Teresė, dabartinė Toronto Lietuvių Vaikų Namų vyresnioji Nuotr. St. Dabkaus

HAMILTON ONT

"SNIEGO KARALIENĖ" IR KALĖDŲ EGLUTĖ. "Aukuras", vadovaujamas E. Dauguvietytės-Kudabienės, gruodžio 16, sekmadienį, 3 v. p.p. Dalewood mokyklos salėje vaidins veikalą "Sniego karalienė", kuriame dauguma vaidintojų yra mokyklos mokiniai. Režisorei pasiūlius, Vysk. M. Valančiaus lituanistinė mokykla sutiko kartu rengti tradicinę Kalėdų eglutę, remdamasi tuo, kad jau eilė metų "Aukuras", norėdamas turėti naujų vaidintojų, paima mokyklą lankančius mokinius. Šis "Aukuro" žygis yra sveikintinas bei remtinas. Prašomi visi mokinių tėvai minėtą dieną punktualiai visus mokinius atvežti į salę. Pasibaigus vaidinimui, Kalėdų senelis išdalins visiems mokiniams atvežtas dovanėles. Šiais metais dovanėlės bus skirtingos kiekvienam skyriui. Bus pradėtos dalinti nuo darželio, I skyr. mokinių iki X skyriaus. Dovanėles gaus ir nuo 4 metų amžiaus vaikai, kurie dar nelanko mokyklos. Kviečiami ne tik tėvai, bet ir visi Hamiltono bei artimųjų kolonijų lietuviai atvykti į naują "Aukuro" premjerą "Sniego karalienė".

J. Mikšys,
mokyklos vedėjas

LIETUVOS KARIUOMENĖS šventė atšvęsta lapkričio 23 d. Ją surengė šaulių kuopa. Ta proga buvo pagerbti 1918-20 metų savanoriai, kurių čia beliko vos keli. Taip pat pagerbti garbės lakštais šauliai, kurie darbuojasi kuopos veikloje nuo pat jos įsisteigimo. Už patirtą dėmesį veteranai-savanoriai ir apdovanotieji šauliai dėkoja kuopos valdybai, rinktinės pirmininkui, o duosnioms šaulėms sesėms šeimininkėms — už puikias vaišes. M.

TEKLĖ IR PETRAS KARECKAI atšventė savo vedybinio gyvenimo 10 m. sukaktį. Ta proga šeštadienio vakarą J. Kamaitienė ir D. Mačienė jų namuose surengė šaunų pobūvį. T. P. Kareckai čia turi daug draugų, tad daugelis tą šeštadienį atvažiavo čia, norėdami pabuvoti su sukaktuvininkais, ir nebegalėjo dalyvauti tą vakarą salėje šaulių ruošiamame minėjime. Petras buvo vienas pirmųjų "dipukų", atvažiavusių į Hamiltoną, o Teklė — Punsko lietuvaitė, ten gimusi ir užaugusi, neturėjusi progos pramokti lenkiškai. Jie augina du dailius sūnelius, kurie yra stropūs liet. šeštadieninės mokyklos mokiniai. Sukaktuvininkus sveikino Vysk. M. Valančiaus mokyklos ved. J. Mikšys, iškeldamas jų šeimos lietuviškumą, sveikino AV par. vikaras kun. L. Januška, kuris perdavė ir klebono sveikinimus. Kalbėjo dar K. Mileris, pirm. AV parapijos choro, kuriame Petras dalyvauja jau nuo pat jo įsisteigimo ir šiemet švenčia 25 m. sukaktį. Punskiečių vardu kalbėjo iš Toronto O. Derliūnienė. B. Mačys įteikė jiems nuo visų vertingą dovaną — gražų indų rinkinį. Nuskambėjus "Ilgiausių metų" linkėjimams, sujaudinti sukaktuvininkai nuoširdžiai dėkojo visiems už suruoštą malonią staigmeną. Svečiai pasivaišino, padainavo lietuviškų dainų ir prie dviejų J. Budniko ir A. Gudelio armonikų linksmai pasišoko. K. M.

VESTUVĖS. Spalio 27 d. Edmundas Dervaitis vedė Lucy Belvedere iš Port Colbourne. Šv. Jono bažnyčioje, Port Colbourne, mūsų jaunavedžius palydėjo penkios poros. Šv. Mišias laikė kun. David iš Montrealio. Solo giedojo sol. V. Verikaitis, akompanavo J. Govėdas. Vestuvinėje puotoje buvo giminių ir svečių iš St. Louis, Patterson, New Jersey, Toronto ir kitur. Sumaniai vadovavo G. Breichmanas. E. Kudabienė sveikino "Aukuro" ir mons. Tadarausko vardu. Kun. David taip pat sveikino jaunavedžius. Jaunosios tėvelis pasveikino visus atvykusius. Edmundo krikšto dukra perdavė linkėjimus ir prabilo itališkai. Taip pat nuoširdžiai dėkojo jaunasis. Telegramų gauta ir iš Lietuvos. Visi linki naujajai šeimai geriausios sėkmės. R. Š.

PADĖKA

Mūsų šių metų Lietuvos kariuomenės paminėjimas jau praeityje. DLK Algirdo šaulių kuopa reiškia gilią padėką Aušros Vartų par. klebonui prelatui dr. J. Tadarauskui už visokeriopą paramą rengiant šią šventę, o ypač už gražias pamaldas ir labai prasmingą pamokslą.

Kanados šaulių tarpe yra prigijęs labai gražus paprotys šios šventės proga aplankyti vieni kitus. Taip ir šį kartą Hamiltono šauliai yra dėkingi St. Catharines ir Delhi šaulių kuopų atstovams, dalyvavusiems mūsų šventėje. Taip pat dėkojame Hamiltono ramovėnams ir ateitininkams už dalyvavimą. Tik tenka labai apgailestauti, kad Hamiltono skautai jau taip sumažėjo, kad nepajėgė net tarnybos sudaryti prie vėliavos ir nepasirodė nei salėje oficialios dalies metu, nei bažnyčioje.

Šios šventės rengėjai taip pat yra labai dėkingi solistui V. Verikaičiui, muzikui J. Govėdui ir Hamiltono choro "Aidas" mergaitėms už taip gražią meninę dalį, kuria ir publika liko labai patenkinta.

Kiekvienas kiek didesnis parengimas yra reikalingas daug darbščių rankų ir didelio pasiaukojimo. Šia proga kuopos valdyba reiškia ypatingą padėką broliškai Hamiltono šaulių J. A. Deksnių šeimai, o ypač tos šeimos jaunimui už didelį darbą, tvarkant loteriją, dirbant bare ir pan. Taip pat dėkojame šauliui ir šaulei A. S. Petkevičiams už aptarnavimą publikos maistu.

Taip pat esame labai dėkingi visiems Hamiltono lietuviams už pinigus ir fantus loterijai, o juo labiau už aukas laimės staliukams.

Kuopos valdyba

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju savo vyrui Jonui ir brangioms dukroms už nuolatinį manęs lankymą, visokeriopą pagalbą ir užuojautą, suteiktą man sunkiai sužeistai ir bejėgei. Nuoširdžiai dėkoju dr. Valaitienei, taip pat šiems savo kaimynams, draugams ir draugėms už lankymą, gėles, dovanas ir pareikštą užuojautą: A. Visockienei, S. Pargauskams, p. Mikuckienei, J. M. Tamkevičiams, K. M. Simaičiams, A. J. Vizgirdoms, V. Simkevičienei, K. Rusinavičienei, J. Mačionienei, p.p. Budvidams, J. J. Štarams, p. Deksnienei, p. Kesidi, p. p. Burdinavičiams, N. A. Laansoo, p. p. Maskova, p. Baranowski, A. Juodžbalienei, p. Barlent, p. Jokūbaitienei, S. O. Bakšiams ir p. Vizbarui.

Dar kartą dėkoju visiems bičiuliams, palikusiems man neišdildomą įspūdį.

V. Visockienė

PADĖKA

Vėl pasveikęs, nuoširdžiai norėčiau dėkoti visiems ir mane aplankiusiems ligoninėj, ir siuntusiems geriausius linkėjimus.

Anselmas T. Gailius, M.D.
Hamilton, Ont. Tel. 545-8038

St. Catharines, Ont.

NAUJOJI APYLINKĖS VALDYBA jau pasiskirstė pareigomis ir pradeda savo veiklą. Valdybon šį kartą įėjo ir Jonas Kalainis, vienas tų veikėjų, kurio paramą Bendruomenė jaučia visą laiką. Jis yra ir parapijos komiteto narys turbūt apie 20 metų. Po ilgo laukimo pagaliau atvyko iš Lietuvos ir jo gyvenimo draugė, kuri taip pat aktyviai dalyvauja visuomeniniame gyvenime. Kiti valdybos nariai taip pat yra veiklūs visuomenininkai. (Gaila, kad korespondentas jų neišvardija, Red.). Pernai turėjome veiklią apylinkės valdybą, pirmininkaujamą K. Šukienės. Reikėtų įvesti paprotį pagerbti savuosius veikėjus. Kažkaip mes juos, atrodo, užmirštame.

KAD IR PAVĖLUOTAI negalima nepaminėti Niagaros pusiasalio šaulių vėliavos įsigijimo šventės. Lietuviškų pamaldų metu dalyvavo šaulių organizacijos su vienuolika vėliavų iš Kanados ir Amerikos. Nepaprastas įvykis tokioje mažoje bendruomenėje. Tokie renginiai atgaivina lietuvybės dvasią šiame pusiasalyje.

20-TIES METŲ VEDYBINĘ SUKAKTĮ atšventė Joana ir Algimantas Zubrickai. Jie augina puikią lietuvišką šeimą. Abu ne tik dideli lietuvybės veikėjai, bet ir labai gerai žinomi kanadiečių visuomenei. Vyresnioji duktė Viltis yra tiek pažengusi piano klasėje, kad aną dieną akomponavo solistei A. Pakalniškytei. A. Zubrickas stipriai reiškiasi tapyboje. Linkime šiai puikiai lietuviškai porai ilgiausių metų!

KUR DINGO KORESPONDENTAI? Jau kuris laikas apie St. Catharines mažai kas spaudoje pasirodo. Juk mūsų apylinkėje yra gana gerai rašančių. Tad kur jie dingo? Atsakymas paprastas: vienas mano, kad tas parašys, kitas mano, kad anas, ir galų gale niekas neparašo. Net gan didelių renginių ruošėjai kažkaip nutylėjo. Tai skriauda lietuvybei. Gyvenimas šiame krašte yra labai gyvas. Mūsų visų pareiga yra jį iškelti. Laikas, tiesa, yra kiekvienam brangus dalykas, bet be jo aukos juk lietuvybės darbas nejudėtų iš vietos. Neturime laukti, kad vienas padarytų už visus. Kaip girdėti, ir St. Catharines, o gal ir visame Niagaros pusiasalyje, netrukus bus organizuojama šios srities lietuvių žurnalistų grupė. Plunksna yra didelis ginklas lietuvybės kovoje. Mūsų pareiga yra tą ginklą vartoti. Kor.

Tillsonburg, Ont.

LIETUVIAI PARODOJE. Tillsonburgo centro salėje Moterų Instituto vadovybė surengė įvairių rankdarbių parodą. Buvo ir lietuvių kampelis: Ada Petraitienė išstatė gausų rinkinį savo audinių, Magdalena Stonkaitienė — savo austų juostų, Vanda Garnelienė — originalių siuvinėtų paveikslų. Antanas Vidmantas — pintus krepšius.

Lietuvių kampelis sukėlė rengėjų ir lankytojų susidomėjimą. Jei lietuviai būtų norėję, būtų galėję viską išparduoti. Vidmantas buvo net paklaustas, ar jis kartais nesutiktų pamokyti pinti krepšių.

Nuostabu, ką žmonės gali padaryti, jei tik turi noro. Vienas pensininkas, buvęs banko tarnautojas, išstatė didžiulius kryželiais siuvinėtus paveikslus, kitas — savo paveikslus iš odos dirbinių, viena senelė — iš jūros kiautelių padarytas gėles, dėželes, kita — iš ilgų pušų spyglių padarytas pintinėles ir kt. Labai sveika žmogui turėti kūrybingą užsiėmimą, ypač senesniame amžiuje. Tai jiems padeda išlikti judresniais, sveikesniais ir naudingesniais visuomenės nariais. Be to, tai gali būti ir pelninga.

M. Stankaitienė sakosi, kai pradėjo austi juostas, prisiminusi mergautines dienas. Jaučiasi sveikesnė, o gyvenimas tapo įdomesnis. G.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"
830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 v. Liepos-rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $4.600.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
šėrus ir sutaupas 7%
term. dep. 1 m. 8%
3 metų 8½%
ir 5 metų 9%

DUODAME:
asmenines paskolas iš 11%
nekilnojamo turto iš 9½%

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai
Skanėstai
kiekvieno skoniui
R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

VALSTYBĖS DEPARTAMENTE Vašingtone lankėsi VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas, lydimas Lietuvos atstovo J. Kajecko. Jiedu buvo priimti R. Europos ir Pabaltijo skyriaus pareigūno E. Hurwitz, su kuriuo turėjo atvirą bei nuoširdų pusantros valandos trukusį pokalbį apie Lietuvos klausimą dabartinėje politinių įvykių raidoje.

PLB CENTRO VALDYBOS lapkričio 18 d. posėdyje Čikagos Jaunimo Centre dalyvavo du VLIKo valdybos nariai — Jurgis Valaitis ir Aleksandras Vakselis, nes buvo svarstomi pasiruošimai Lietuvos laisvinimo darbo konferencijai. Pranešimą šiuo klausimu padarė VLIKo vicepirm. J. Valaitis. Konferencijos tikslas — padėti pavergtai Lietuvai atgauti laisvę, išryškinti tos pagalbos būdus bei jų vykdymą. Konferencijoje numatoma turėti 30 dalyvių: VLIKo — 10 atstovų, PLB, JAV LB ir Kanados LB — 10 atstovų, ALTos — 5 atstovus, Lietuvos diplomatinės tarnybos 3 atstovus ir Lietuvos laisvės komiteto — 2 atstovus. PLB centro valdyba pritarė konferencijos surengimui ir pažadėjo pateikti savo pasiūlymus dėl jos tikslo, pobūdžio, vietos bei dalyvių skaičiaus.

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS muzėjus savo rodinius ruošiasi papildyti Lietuvos karininko uniforma aprengtu manikenu. Jo mundurui trūksta apikaklės skydelių su Gedimino stulpais, diržo su peties dirželiu. Taipgi reikėtų karininko išeiginės juostos ir 7.65 kalibro pistoleto makšties. Muzėjus prašo buvusius nepriklausomos Lietuvos karininkus, kurie turi aprangai trūkstamus priedus, paaukoti muzėjui ir atsiųsti šiuo adresu: 4012 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

DEIMANTINĖS AMŽIAUS SUKAKTIES proga niujorkiečiai Brooklyne, Apreiškimo parapijos salėje, lapkričio 11 d. pagerbė dr. Domą Jasaitį, krikščionių demokratų veikėją, "Tėvynės Sargo" redaktorių. Su sukaktuvininko gyvenimu dalyviūs supažindino J. Laučka iš Vašingtono ir St. Lušys iš Bostono. Koncertinę programą atliko pianistė J. Rajauskaitė-Petrauskienė ir dramos teatro veteranas H. Kačinskas.

VYSK. V. BRIZGYS lapkričio 10 d. atšventė amžiaus septyniasdešimtmetį. Kunigu jis yra išventintas 1927 m. birželio 5 d., vyskupu paskirtas 1940 m. balandžio 2 d. ir konsekruotas gegužės 19 d. Nepriklausomoje Lietuvoje profesoriavo Vilkaviškio kunigų seminarijoje ir Vytauto D. universiteto teologijos fakultete, buvo Kauno arkivyskupo padėjėju. Išeivijoje pasižymėjo lietuviškų koplyčių įrengimu Vašingtone ir Romoje. Šiuo metu sukaktuvininkas gyvena Čikagoje ir uoliai dalyvauja lietuviškoje veikloje.

ČIKAGIETĖ NIJOLĖ MACKEVIČIENĖ dalyvavo CBS televizijos tinklo rytinėje programoje "It's Worth Knowing", kuri buvo skirta tautinėms tradicijoms bei kultūrinės veiklos apraiškoms. Kartu su ja tas apraiškas gvildeno švedų ir italų atstovės.

HANAU STOVYKLOS lietuvių suvažiavimą 1974 m. nutarė surengti iniciatorių grupė Čikagoje — Stasys Džiugas, Jurgis Janušaitis, Vaclovas Kleiza ir E. Modestas. Numatomos vaišės su dailės paroda, koncertine programa. Suvažiavime bus paminėta stovyklos gyventojų emigravimo 25 metų sukaktis.

Urugvajus

MONTEVIDEO LIETUVIAI organizuoja kanklių orkestrėlį. Ketverias kankles jau yra pagaminęs medžio darbų specialistas Antanas Liūdžius, šiuo metu gaminantis dar dvejus. Orkestrėliui jau surastas vadovas.

KUN. JONAS SUKACKAS, SJ, atšventė vienuoliško gyvenimo keturiasdešimtmetį. Šia proga jis susilaukė daug sveikinimų ir dovanų.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRO jaunimas, vadovaujamas Hektoro Katino, centro patalpose Buenos Aires mieste surengė tarptautinę šokių šventę, kurioje dalyvavo vengrų skautų grupė "Regos", argentiniečių "Centro Samoriano" šokėjai, argentiniečiai dainininkai bei deklamatoriai O. Bidone ir R. Sanchez. Lietuviams atstovavo M. Balčiūnaitės ir I. Simanauskienės vadovaujamas SLA jaunųjų ansamblis, "Nemuno" jaunųjų ansmablis iš Berisso su vadovu A. Dulke, AL Centro naujoji tautinių šokių grupė, suorganizuota J. Puliko, ir "Ateities" ansamblis. Programai vadovavo Jorge Delbene.

DR. JONAS BYLA, neurochirurgijos specialistas, su žmona Dalia lankėsi Buenos Aires, kur turėjo pokalbius su Argentinos gydytojais apie skausmo pašalinimo galimybes nepagydomuose ligoniuose. Jo žmona Dalia Sruogaitė-Bylienė yra rašytojo Balio Sruogos dukra, vadovaujanti "Margučio" radijo programos literatūrinei "Pelkių žiburėlio" valandėlei Čikagoje. Svečius su Buenos Aires lietuvių institucijomis supažindino pusbrolis L. Sruoga ir Argentinos Lietuvių Organizacijų bei Spaudos Tarybos pirm. A. Mičiūdas.

BUENOS AIRES MIESTE taipgi lankėsi pas seserį Pauliną Menčiūnienę paviešėti atvykusi Julija Giedraitytė-Sinkevičienė, Kanados lietuvė iš Kalgario. Ji buvo užsukusi Aušros Vartų parapijon, lietuvių muzėjun, "Laiko" redakcijon.

ARGENTINOS LIETUVIŲ Organizacijų ir Spaudos Taryba, vadovaujama pirm. A. Mičiūdo, Vasario 16 minėjimą nutarė surengti šventės dieną Argentinos Lietuvių Centre. Minėjimu rūpinsis specialus komitetas — J. Mičiūdas, K. Kliauga, kun. A. Steigvila, A. Mičiūdas, J. Šiušis, Z. Juknevičius, N. Zavickaitė ir K. Mikalonis. Kanados bankas vėl pasiūlė lietuviams surengti jo patalpose tautodailės parodą vasario 19-25 d.d.

Australija

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ KLUBAS, kainavęs apie $250.000, lapkričio 10 d. buvo oficialiai atidarytas Bankstowno priemiestyje. Klubą pašventinus kun. P. Butkui, Bankstowno burmistras R. S. Lockwood atidengė jo lentą, nuimdamas Lietuvos trispalvę. Jis taipgi tarė žodį vaišių metu, džiaugėsi, kad lietuviai savo klubui pasirinko Bankstowną, kuriame gyvena apie 10.000 Australijos piliečiais tapusių ateivių. Kalbėjo ir NSW valstijos parlamento narys Nick Kearans, darbiečių atstovas, kurio pastangomis vyriausybė SL Klubui yra padariusi nemažų nuolaidų mokesčių srityje. Latvių vardu sveikino p. Bagdanoviks, estų — p-lė J. Kroll. Prie jų prisijungė ALB pirm. J. Maskvytis. Sveikintojams padėkojo SL Klubo pirm. V. Simniškis. Koncertinę programą atliko vyrų ir moterų duetai, A. Pluko paruoštas merginų kvartetas ir muz. Br. Kiverio vadovaujamas vyrų choras "Daina". Su lietuvių dainomis svečius anglų kalba supažindino pranešėja Eda Kymanmantaitė-Siutz.

Turkija

BRAZINSKŲ BYLĄ lapkričio 13 d. teismas atidėjo gruodžio 25 dienai. Tai buvo dvyliktoji teismo sesija. Jos metu Pranas ir Algirdas Brazinskai iškėlė Lietuvos ir Turkijos vėliavas su stambiu užrašu "Lietuva". Rusams atstovavęs advokatas pareikalavo Lietuvos vėliavą ir užrašą nuimti. Teismas jo reikalavimą patenkino. Šis incidentas buvo plačiai aprašytas turkų spaudoje, nes teismo sesijoj dalyvavo gausūs spaudos atstovai. Byla atidėta dėl nebaigtų dokumentų vertimų ir ginklų tyrimų.

ELTA atitaiso A. Gustaičio "Naujienose" paskelbtą prasitarimą, kad VLIKas mūsų laikraščiams yra patares nerašyti apie Brazinskus. Pasak ELTOS, VLIKas tėra patares lietuviams nerengti demonstracijų prie Turkijos atstovybių bei kitų įstaigų, nes jos būtų nukreiptos prieš Turkijos teismą. Tokį prašymą VLIKui yra atsiuntęs P. A. Brazinskų advokatas. Kalėdų švenčių ir N. Metų proga laiškus, dovanėles ir sveikinimus P. A. Brazinskams galima siųsti šiuo adresu: Merker kapali, Ceza evi, Ankara, Turkey. Piniginės dovanos turi būti siunčiamos per VLIKą.

Britanija

V. VYTENIETIS "Europos Lietuvyje" praneša, kad Londone jam pavyko rasti Wilna Road gatvę, kuri yra pietvakariniame Wandswortho rajone. Kadangi britų enciklopedijoje nėra žmogaus tokia pavarde, jis daro išvadą, kad gatvei duotas Vilniaus miesto pavadinimas. Enciklopedijose Vilnius rašomas Wilna ar Wilno, kartais skliausteliuose pridedant ir jo lietuvišką pavadinimą. Šis miestas vadinamas Lietuvos sostine. Dalis Wilna Rd. gatvės jau yra nugriauta, bet nemaža dalis išlikusi ir turi gražius namus. V. Vyteniečio teigimu, Londone taipgi yra dvi su Baltija susijusios gatvės — Baltic Street ir Baltic Close. Pirmoji jų — miesto centre, antroji — pietvakariniame Londono pakraštyje.

Vokietija

LEBENSTEDTO LIETUVIAI Vilniaus 650 metų sukaktį paminėjo spalio 13 d. Minėjimas pradėtas kun. V. Šarkos atlaikytomis Mišiomis ir pasakytu pamokslu Šv. Mykolo bažnyčioje. Po to visi susirinko vokiečių gimnazijos salėje, kur pagrindinį žodį tarė kun. V. Šarka. Lietuvos vokiečių vardu sveikino adv. von Ropp. Programą atliko "Baltijos" vyrų kvintetas, jaunoji pianistė S. Sakaitė, eilėraščius deklamavęs VLB apylinkės pirm. A. Kairys su dukrele Lilija. Minėjimas užbaigtas bendromis vaišėmis ir šokiais Šv. Mykolo parapijos salėje.

Lenkija

PUNSKE IR KITOSE VIETOVĖSE keletą koncertų turėjo naujasis estradinis ansamblis "Punia", vadovaujamas mokytojo Antano Šliaužio. Ansamblį sudaro muzikantai: A. Šliaužys — vargonėliai, V. Drūtys — pirmoji gitara, G. Šliaužys — bosinė gitara ir V. Uzdila — būgnai. Instrumentai yra aprūpinti garsintuvais. Muzikantai ne tik groja, bet ir dainuoja. "Punia" taipgi turi dvi dainininkes solistes — Aldoną Degutytę ir Teklę Bancevičiūtę, keturias šokėjų poras: N. Aleksienę, A. Uzdilienę, K. Vinikaitytę, J. Šliužytę, J. Nevulį, K. Makauską, P. Gavėną ir V. Uzdilą. Šokėjams vadovauja Algis Uzdila. Punskiečių ansamblis "Punia", be koncertų pačiame Punske, yra dalyvavęs šventinių renginių programose Balstogėje, Krasnapolyje ir Seinuose.

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja Antanas Šileika ir Ramutė Birgelytė, talkinami kolektyvo

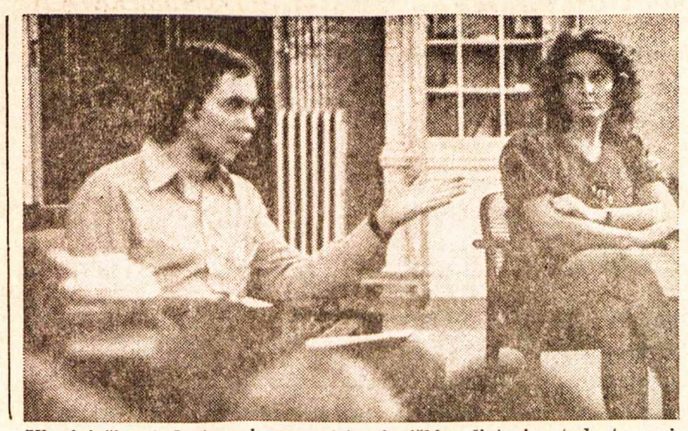

Ukrainiečių studentų sąjungos atstovai aiškina lietuvių studentų susirinkime Toronto universitete apie daugiakultūrį sąjūdį ukrainiečiuose
Nuotr. R. Sungailos

"Kai Ivanas pasigers, girdėsime ką studentai tars"

Laiškas iš Lietuvos Šiaurės Amerikos lietuviams studentams

Gerbiamieji,

Šis laiškas iš Lietuvos nuo jūsų tautiečių. Jeigu jis pasieks jus, tai bus nuopelnas kilnių žmonių, kurie tai padarys. Norisi paliesti vieną klausimą dėl pavergtos Lietuvos jaunimo palaikymo jų kovose prieš rusų okupaciją, kuri darosi vis žiauresnė. Mūsų nuomone, reikėtų Amerikoje organizuoti komitetą, kuris rūpintųsi visais klausimais ir įvykiais. Mes per radiją girdime, kad žydai, ukrainiečiai, čekoslovakai, jugoslavai turi organizacijas ryšiams su savo tautiečiais, o apie lietuvių, latvių, estų organizacijas to negirdėti. Gal būtų geriausia, kad organizacinio darbo imtųsi katalikiškos lietuvių organizacijos, nes praeitis parodė, kad tos organizacijos yra veiksmingiausios. Tokios organizacijos turėtų domėtis visais klausimais, nuolat minėti, tiksliau sakant, nepamiršti žiauraus Simo Kudirkos ir kitų likimo. Tik, žinoma, ne paštu ir ne per atvykstančius raudonuosius - pažangiečius, kaip Bimba ir kitus panašius. Apie tokią organizaciją ir jos veiklą reikėtų plačiai pranešinėti per "Amerikos Balso" programą. Tada pavergtos tėvynės jaunimas savo gyvenimą taip tvarkytų, kad progai pasitaikius galėtų pabėgti iš raudonojo - kruvinojo rojaus. O tokio jaunimo yra labai daug, bet tik retam tepavyksta pabėgti į kultūringą ir laisvą šalį. O bėgimo motyvai yra štai kokie: jūsų tėvai bėgo nuo fizinio sunaikinimo, dabartinis jaunimas **bėga nuo dvasinio sunaikinimo, pažeminimo ir pavergimo.**

Dabartiniu metu klausytis "Amerikos Balso" ir kitų laisvų radijo stočių labai sunku. Ypač lietuvių, latvių ir estų programas retai galime girdėti. Net ir programas rusų kalba dažnai smarkiai trukdo. Bet tai yra vienintelis būdas ką nors išgirsti ir turėti nors vieną šviesią paguodą.

Paskutiniu metu rusai sugalvojo naują trukdymo būdą. Jie, pritaikę bangą, įjungia magnetofono juostelę su dainom apie plačią tėvynę; greitu kalbėjimu, kaukimu, švilpimu, staugimu ir burzgimu nustelbia duodamą programą. Kitas naujas trukdymo būdas — tai bangos nuslopinimas. Tuo atveju tik akimirką girdime "Amerikos Balsą", o vėliau nieko negirdėti. Mums užsienio radijo laidos yra vienintelis tikslus informacijos šaltinis. Jeigu ne jis, mes nieko nežinotume kas dedasi pasaulyje, nes rusai skelbia tik jiems naudingas žinias. Mes esame dėkingi tiems amerikiečiams, kurie nepagailėjo pinigų, kad ir toliau veiktų "Amerikos Balsas".

Žinokite, brangūs tautiečiai, kad po Kalantos susideginimo tragedijos visus mus rusai pradėjo smarkiai persekioti, sustiprino savo propagandą, pradėjo suiminėti kiek įtariamus asmenis, o studentų dalį, kuri dalyvavo Kalantos tragedijoj, daugiau kaip 200 nuteisė po vienerius, dvejus metus kalėjimo. Jų dauguma atlieka bausmę Pabradės, Alytaus, Pravieniškių kalėjimuose ir griežto režimo stovyklose. Kauną pasiekė žinia, kad čia rusai atkelia 20,000 rusų darbininkų su šeimom. Tuo būdu kas trečias kaunietis bus rusas. Skarmaliai Kauną laiko didžiausiu fašistiniu miestu, ypač dėl buvusių įvykių ir dar dėlto, kad daugumą bėglių į užsienį duoda Kaunas.

Nepamirškite mus aplankyti radijo bangomis per "Amerikos Balso" programą. Mes sakom: "Kai Ivanas pasigers, girdėsime ką studentai tars".

Priimkite nuoširdžiausius linkėjimus iš mūsų visų tėvynės Lietuvos.

Tiesiai į realų gyvenimą

Baigiau inžinerijos mokslus, bet negaliu sakyti, kad parašiau paskutinį egzaminą

Aš aiškiai prisimenu paskutinę egzaminų dieną. Koridoriuose studentai ryžtingai jieškojo atsakymų į tuos klausimus, kurie nuolat atsiranda kelias minutes prieš paskirtą valandą. Kaikurie ramiai stovėjo prie klasės durų ir laukė inkvizicijos pradžios. Kiti linksmai praleido tas paskutines minutes, krėsdami juokus ir šiaip kalbėdami apie vasaros planus. Ketvirtų metų studentai sudarė didesnę dalį pastarosios grupės. Egzaminų rezultatai mums mažiausiai rūpėjo, nes daugiau kaip pusė mūsų grupės jieškojo darbų. Taip pat žinojome, kad sekantį rudenį negrįšim atgal į universiteto saugią pastogę. Gal mes buvom truputį išsigandę, nes prieš mus stovėjo tikras pasaulis, o ne laboratorijos teorijos. Iš dalies ta baimė kilo iš to, kad po tų ilgų ir sunkių studijų metų mes tikrai labai mažai žinojome.

Maža saujelė iš mūsų klasės pasuko į augštuosius mokslus. Visiems kitiems gyvenimas drastiškai pasikeitė — net apsivertė augštyn kojom. Vieni nutarė bristi į santuokos vandenyną, kiti rado darbus toli nuo namų, o treti ėmė jieškoti darbo, kurio nebuvo galima rasti per paskutinį semestrą. Aš priklausiau šitai grupei. Jaučiausi kaip kažkokioje skaistykloje. Nebuvo galima daryti jokių planų, nes nežinojau kada gausiu pašaukimą į kokį nors darbovietės interviu. Nežinojau kur gausiu darbą, nei kokios algos prašyti, jeigu ir atsirastų koks nors darbas. Širdis buvo labai nerami per visą laiką. Kurį laiką dirbau šoferio darbą. Turėjau inžinerijos diplomą vienoj rankoj, o vairą kitoj.

Pagaliau radau vietą kelių statybos bendrovėje. Pasiūlyta alga buvo gan gera ir darbas visai prie pat miesto. Žinoma, buvo ir blogų pusių. Atostogas reikėjo imti žiemą, o vasarą darbo valandos buvo labai ilgos. Buvau truputį nusivylęs ilgom valandom, nes pats inžinerijos kursas mus vargino tokiomis valandomis ketverius metus, ir jau maniau, kad po tiek vargo bus galima atsigauti. Visdėlto turėjau darbą, ir tas faktas padarė mane laimingesniu.

Pirmutines savaites praleidau stebėdamas vykstantį darbą Malvern statyboje prie Markham ir Sheppard gatvių Toronte. Mūsų firma ten tiesė kelius ir šaligatvius. Turėjau progos išmokti pagrindinius metodus. Paskui turėjau prižiūrėti įvairias mašinas, kad jos dirbtų pagal planus. Gavau prižiūrėti smėlio ir žvyro klojimo operacijas. Galutinai teko perimti augštesnes pareigas. Dabar dirbu Toronto zoologijos sodo statyboje.

Kaip jautiesi žmogus pagaliau baigęs mokslus? Vienu žodžiu — gerai. Nebereikia gyventi skoloje, nebereikia nakvoti su knygomis ir užrašais. Tiesiog malonu nesirūpinti namų darbais. Nors rytais kartais sunku keltis, tas nemalonumas greit pranyksta, kai greitkeliu važiuodamas gali sutikti pirmuosius saulės spindulius. Tiesa, yra didesnė atsakomybė, bet priešakyje laukia naujas gyvenimas, kuris turi žymiai didesnį potencialą patenkinti asmeniškus tikslus, negu studentiškas gyvenimas siūlė. Iš kitos pusės, negaliu sakyti, kad parašiau paskutinį savo egzaminą. Taip pat negaliu sakyti absoliutine prasme, kad baigiau mokslus, nes kiekvieną dieną išmokstu ko nors naujo. Aš manau, kad jeigu žmogus nebesidomi naujais dalykais, jis tikrai negyvena.

Algis Čepas

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" dėkoja visiem jau atnaujinusiem 1973 m. prenumeratą ir kviečia tai padaryti dar neatsilyginusius.

Liūdni, linksmi ir dramatiški momentai

Studentų Ateitininkų Sąjungos suvažiavimas Klevelande

1973 m. spalio 19-21 dienomis Klevelande įvyko Studentų Ateitininkų Sąjungos metinis suvažiavimas, kuris aptarė SAS reikalus ir išrinko naują centro valdybą.

Penktadienio vakare Lietuvių Namuose įvyko registracija ir linksmavakaris. Susirinkę studentai rado progą pailsėti po kelionių, pasitarti apie suvažiavimo darbo planą ir taip pat pasilinksminti.

Šeštadienio rytą Klevelando draugovės pirmininkas Jurgis Joga oficialiai atidarė suvažiavimą. Dalyvavo 22 išrinkti draugovių atstovai ir maždaug 50 kitų studentų bei svečių. Suvažiavimą atidarius, rinkome mandatų, rezoliucijų ir sveikinimų komisijas.

Po šių techninių reikalų Eligijus Sužiedėlis, atvykęs iš Brocktono, skaitė paskaitą "Statant sau tiltus". Paskaitininkas įrodė, kad turime išnaudoti kiekvieno asmens talentus. Turėtumėm leisti žmogui dirbti toje srityje, kurioje jis yra patyręs, ir nebandyti jį pririšti prie nemėgstamo darbo.

Paskaitai pasibaigus, Lietuvių Studentų Sąjungos atstovas Rimas Aukštuolis padarė pranešimą apie "Jackson Amendment".

Viena koja vaišėse . . .

Po pietų pertraukos sekė draugovių pranešimai. Juose po visų juokų ir įdomių pasakų buvo pastebėtas vienas faktas: studentai yra blogoje padėtyje. Trūksta entuziazmo dirbti ir daug kam "nusibodo" veikti. Apatija mūsų organizacijai nepaprastai kenkia. Net ir posėdžio metu daug kas laikė vieną koją vaišėse, kitą — posėdyje. Dar kiti rūpinosi vien tik vaišėmis. Atrodo, kad nemažai grupei studentų suvažiavimo pagrindinis tikslas buvo susiburti ir pažūti. Kam tada iš viso rengti suvažiavimus? Jeigu mes manom, kad visų suvažiavimų nauda bus tik tokia, tai tada nebeverta jų daugiau rengti. Ruoškime baliukus, ir visi bus patenkinti. Ar ne? Ne! Yra dar daugiau studentų, kurie, nežiūrint kitų, sąžiningai dirba. Tai tie žmonės, kurie sudaro organizacijos pamatą. Taip, turime tam tikrų studentų, kurie pasisakė esą nusivylę ateitininkais — jie sėdi sau ramiai kampeliuose ir kitus kritikuoja. Tie tinginiai turėtų mažiau tuščiai kalbėti ir parodyti, kaip jų manymu organizacija turėtų veikti.

Naujas kraujas

Posėdyje buvo pasisakyta, kad "laukiame naujo kraujo", bet kai tas "naujas kraujas" atsiranda, be geros priežiūros gali netrukus ir pasenti. Pašnekesy jieškojom motyvacijos ir vėl klausėme: "Kur dingo ateitininkiška dvasia?"

Sekančiame programos punkte buvo rodomos skaidrės iš kun. Stasio Ylos ir studentų Lino Sidrio ir Sauliaus Kuprio kelionės Lenkijoj. Saulius Kuprys, vienintelis iš keliautojų, kuris galėjo suvažiavime dalyvauti, parodė skaidres, kuriose matėme įvairias lietuvių gyvenvietes bei gamtą Lenkijoje.

Pranešimai, pranešimai . . .

Sekė SAS centro valdybos pranešimai. Živilė Jonikienė, užsienio reikalų vedėja, padarė pirmą pranešimą. Jurgis Bradūnas kalbėjo apie studentų informacijos skyriaus reikalus. Lino Sidrio atsiųstas laiškas pranešė apie centro draugovės veiklą. Finansinius reikalus apibūdino SAS cv iždininkas Pijus Stončius. Paskutinis kalbėjo pirmininkas Vytautas Narutis. Jo žodžiai tikslūs ir aktualūs. Trumpai pakalbėjo apie veiklos metų įvykius ir išreiškė savo mintis apie ateitį. Jo išvada, kad draugovių pirmininkai turi pareigą vesti savo narius į siekimą ateitininkiškų idealų. Viena centro valdyba negali visų draugovių kontroliuoti. Kiekviena atskira draugovė turi pati sąžiningai veikti ir palaikyti ryšius su centro valdyba.

Užbaigai Romas Bublys tarė keletą žodžių apie kovą už tikėjimo laisvę. Tuo baigėsi šeštadienio rimtoji dalis.

Įspūdžiai po posėdžio? Gaila, kad tiek daug dalyvių buvo nerimtai nusiteikę. Pastebėjom, kokia mūsų situacija ir kad turime atgaivinti pačių draugovių veiklą, kuriomis remiasi sąjungos jėga. Buvau šiek tiek nusiminęs, bet sekmadienį nuomonė pagerėjo.

Petras J. Tutinas, Niujorkas

Suvažiavimai lengvai padalinami į dvi dalis — pagal dienas. Vieną dieną atstovai susirenka ir posėdžiauja, balsuoja ir t. t., antrą dieną atstovai posėdžiauja ir išsiskirsto. O vienai dienai pasibaigiant ir kitai prasidedant, įvyksta šokiai.

Linksmoji naktis

Šių metų Studentų Ateitininkų Sąjungos suvažiavimo šokiai pavirto "šeimyniška linksmavakariu". Vakarėlis buvo surengtas naujuose Klevelando Lietuvių Namuose. Susirinko gražiai pasipuošę studentai — dalis iš tolimų miestų (Toronto, Čikagos, Niujorko), dalis iš Klevelando. Šis mišinys susirinkusiųjų sudarė nepaprastai jaukią, draugišką nuotaiką, kuri pakeitė paprastus "šokius" į įspūdingą šeimynišką susibūrimą.

Vakaras prasidėjo programa, atlikta pačių studentų. Klevelandietis Kęstutis Sušinskas paskaitė kelis gabalus savo poezijos. Kitas klevelandietis Vytas Kliorys taip pat paskaitė savo kūrybą — bet kokią! Pilnas juoko rašinys, kuriame vyrauja raidė "p". Publika labai įvertino šitą pasirodymą.

Mišrus chorelis padainavo dainelę ar dvi. O dar mišresnis — tai naujai susidaręs kvartetas (berneliai pavaizdavo mergeles), kuris taip pat padainavo! Programai pasibaigus, pranešėja Onilė Vaitkutė visus kvietė pasilinksmint.

Netrukus užgrojo puikus orkestras. Prasidėjo šokiai, dainos. Visų bendravimas truko iki ankstyvo ryto.

Po pamaldų ginčai . . .

Tą patį rytą tie patys studentai skubėjo į naująją parapiją Mišiom, kur rikiuotėje visi kartu dalyvavo. Po Mišių studentai susirinko parapijos salėn pradėti antros dienos posėdžio. Visiem tiesiog prieš akis kabojo opus klausimas: ką išrinksime naujon centro valdybon, kai nėra dar kandidatų?

Bet pirma dar reikėjo atlikti formalumus. Perskaityti suvažiavimui skirti sveikinimai, nutarta kam siųsti sveikinimus suvažiavimo vardu, balsuotos rezoliucijos, kurias pateikė rezoliucijų komisija. Bet patvirtinimas kiekvienos rezoliucijos nelengvas. Kilo diskusijos, neaiškumai paaiškinti, patikslinti, vienos rezoliucijos priimtos, kitos atmestos. Suvažiavimas darėsi gyvesnis, puikiausiai išsiaiškintos problemos, bet įtampa vis kilo. Vyravo jautri atmosfera. Augo dėmesys suvažiavimo įsisiūbuojančiai eigai.

Pagaliau sutvarkytos rezoliucijos. Bet joks kandidatų sąrašas dar nepasiūlytas. Kaikas gal dar turėjo vilties, kad stebuklingai atsiras. Dabartinė centro valdyba su pirmininku Vytu Naručiu sutiko toliau jieškoti naujos centro valdybos. Taip pat sudarytas komitetas iš klevelandiečių tuo pačiu tikslu.

Šiuo metu man pačiai kilo mintis, kad "veikiame tam, kad veiktume". Galvojau: nutarsim rezoliucijas, sudarysim komitetus — reiškia atliksim formalius technikinius darbus ir išsiskirstysim. Ar nebūtų vertingiau visą šią protinę jėgą, visą susidomėjimą nukreipti konkretesniam darbui (apie jį konkrečiai čia nerašysiu) užuot prakaitavus dėl struktūros (pvz. tinkamų rezoliucijų paskelbimo).

Visi panoro veikti

Gerai, Narutis ir du komitetai jieškos naujos valdybos iki Kalėdų . . . Bet kažin ar suras. Tuo tarpu laukia svarbus darbas: kas surengs kursus, stovyklą? Pasiūlyta, kad atskiros draugovės atliktų vieną pagrindinį veiklos darbą. Tyla. Ar iki šiol augęs dėmesys, entuziazmas staiga išblės? Čikaga pasisiūlo surengti pavasario ideologinius kursus. Niujorkas pasisiūlo redaguoti "Gaudeamus" su Algiu Norvila kaip redaktorium. Detroitas paruoš kandidatam medžiagą. Torontas surengs kitų metų suvažiavimą. Rytų apygarda ir Klevelandas nori ruošti stovyklą. Įsisiūbavo iki maksimumo noras prisidėti prie bendros veiklos — pasiūlymai viens po kito. Bet vėl kliūtis! Praktiškai beveik neįmanoma dviem draugovėm surengti stovyklą. Penkių minučių pertrauka. Vieni pasiskirsto kalbėtis stovyklos reikalais, kiti kalbasi apie posėdžio įvykius. Vis dar neaišku, gal atsiras kandidatai. Ne. Bet pertraukos metu prieita prie sutarimo išrinkti stovyklos rengėjus. Suvažiavimo dalyviai jau atsidūsta. Nuotaika riša visus kartu, nes pagaliau daug nutarta nepaprastai sklandžiu būdu. Dabar galima padainuoti! O kad dainos nepabėgtų prieš išsiskirstant, vienas torontietis užtrenkė groteles prie salės įėjimo (netyčia). Bet studentai nesinervino — nereikėjo jieškoti priežasties ilgiau pabūti kartu. Reikėjo ilgokai palaukti, kol atvyko klebonas su raktais. Palengva išsiskirstė studentai pas įvairius Klevelando šeimas, dar pailsėti prieš keliaujant į namus.

Ramutė Birgelytė

Išsikėlus iš tėvų namų

Kai jaunas žmogus išsikrausto iš savo tėvų namų ir atvyksta į naują vietovę, jis dažnai pergyvena daug jautrių momentų ir liūdesio, kol įsijungia į naują gyvenimą. Šis laikotarpis dažniausiai įvyksta, kai žmogus baigia ar meta mokslus ir eina dirbti. Mano manymu, tas perėjimas nuo studento į darbininką nekelia tiek daug problemų, kaip kiti dalykai. Dabar retas yra studentas, nedirbęs vasaromis ar po mokyklos pamokų. Studentas žino ką reiškia dirbti, kokios yra jo pareigos samdytojui ir ką iš to gauna. Didžiausios problemos kyla, kai jaunuolis atsiranda naujoj vietovėj be draugų, nežinąs ką daryti laisvalaikio metu.

Man atrodo, kad veikloj aktyvūs lietuviai studentai šiuo atveju neturi tiek daug traumatinių pergyvenimų, kaip kiti Šiaurės Amerikos jaunuoliai. Kodėl? Pirmiausia, lietuviukai nuo jaunų dienų yra jau pripratę keliaut be tėvų bent kelias savaites į metus skautų, ateitininkų ir parapijų stovyklų dėka. Nemažas skaičius jų nuvažiuoja į dvi ar daugiau stovyklų per vieną vasarą. Kai šie jaunuoliai tampa studentais, jau nelabai didelis įvykis yra nuvažiavimas į Niujorką ar į Čikagą savaitgaliui. Jaunimo veikla sudaro daug progų keliauti. Pvz. sporto, dainų ir šokių šventės, ateitininkų ir skautų suvažiavimai ir t.t. Iš pat jaunystės lietuviai užmezga ryšius bei draugystes su jaunimu iš tolimų vietovių. Jie pamato, kaip gyvenimas atrodo už savo namų, ir dažnai pamilsta patį keliavimą.

Kai ateina laikas išsikraustyti iš tėvų namų, daug apkeliavęs jaunuolis jau žino kur nori važiuot ir ką ras ten nuvykęs. Jei ten yra lietuvių kolonija, jaunuolis,turėdamas truputį drąsos, gali greitai ir lengvai įsijungti į naujos vietovės veiklą.

Kiek esu matęs, lietuviams problemos kyla ne iš aplinkos, kurią jis randa nuvažiavęs į kitą vietovę, bet iš paties išvažiavimo. Didžiausia problema yra įtikinimas tėvų, kad išvažiavimas yra geras dalykas. Daugumas tėvų natūraliai rūpinasi savo vaikų gerove ir nori, kad jų vaikai kuo ilgiausiai pasiliktų namuose, kur yra "saugiau". Be to, atsiranda tokių, kurie bijo "ką kiti žmonės sakys". Mat, labai mėgstama pletkininkų tema yra: "Ar žinai kas dabar "pabėgo" iš namų?" Tokios kalbos vis girdisi, nežiūrint ar jaunuolis išvažiavo su tėvų palaiminimu, ar be jo. Man tik keista, kad kitose kultūrose yra gėda baigusiam mokslą studentui pasilikti tėvų namuose, o pas mus, yra gėda tėvams, kai nevedęs jaunuolis išvažiuoja, norėdamas pradėti savarankišką gyvenimą.

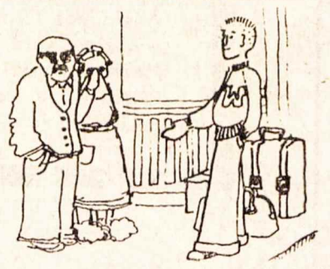

"Kai ateina laikas išsikraustyti iš tėvų namų . . ."

Aplamai, lietuviai yra labai draugiški naujai atvykusiam jaunimui. Jie stengiasi, kiek galėdami, jaunimui padėti. Kartais jauti, kad palikai vieną tėvą ir motiną, bet atradai dešimt naujų tėvų ir motinų. Taigi, tas jautrus perėjimo laikotarpis nėra toks liūdnas nei skaudus.

J. Nakas

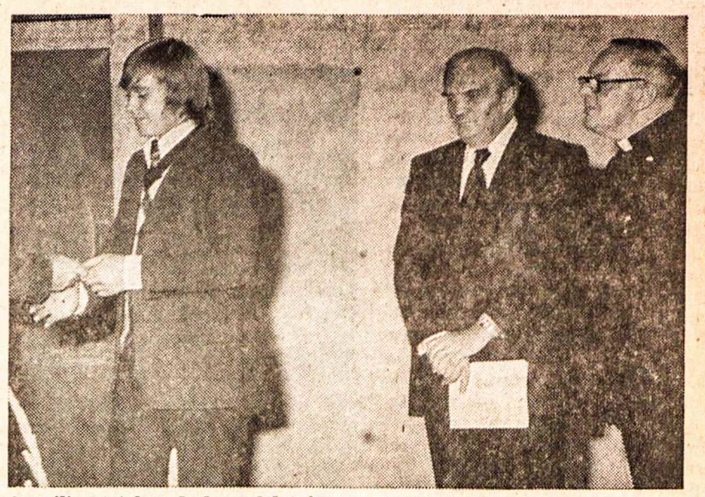

Anapilio statybos darbų vykdytojas A. Kazilis (matyti tik jo ranka) įteikia didžiojo pastato raktus jaunimo atstovui Algiui Valiuliui. Dešinėje — Anapilio sodybos korporacijos pirm. A. Rinkūnas ir Anapilio steigėjas kun. P. Ažubalis
Nuotr. S. Dabkaus

"Mindaugas" jaunimo akimis

Lapkričio 12 d. Hamiltono "Aukuras" ir keletas asmenų iš Toronto suvaidino St. Lawrence Centre Toronte Justino Marcinkevičiaus "Mindaugą". Drama buvo išversta į anglų kalbą Onos Čerškutės-Spidell. Atrodo, ši grupė įdėjo gana daug darbo, ypač režisorė Elena Kudabienė. Ji turėjo dirbti su žmonėmis, iš kurių keletas nebuvo turėję patyrimo scenoje. Gaila, kad mažas skaičius asmenų (apie 100) teatsilankė į vaidinimą, nors patalpos galėjo sutalpinti daug daugiau.

Vaidinimas vaizduoja laikotarpį, kai Mindaugas tapo Lietuvos karaliumi, jo valdžią, vainikavimą, mirtį. Istorija nėra tiek svarbi, kiek Mindaugo mintys, kurios sukasi apie Lietuvos gerovę ir jos valdymą. Vaidinime kyla klausimas, ar Mindaugas savo brolį apgauna ir kitus kunigaikščius išveja dėl trokštamos valdžios, ar dėl Lietuvos gerovės. Pradžioje nėra aišku.

Gimsta Mindaugui sūnus, nors Morta nėra jo žmona, bet Vismanto. Pastarasis, sužinojęs teisybę, nusižudo. Vėliau Mindaugas susituokia su Morta. Kai krikščionybė ateina į Lietuvą, Morta pajunta, kad naujas Dievas viską žino ir mato, net ir jos kaltę. Dėlto Morta išprotėja. Mindaugas lieka žemaičių nužudytas. Mirdamas stengiasi apglėbti sudaužyto Lietuvos žemėlapio dalis.

Kad drama būtų vaizdinga, Mindaugas turi būti stiprus charakteris, nes žmonės mato jį beveik ištisai. Tai buvo pasiekta. Mindaugas — Raimondas Kalvaitis dominavo sceną ne vien tik žodžiais, bet ir laikysena, tonu. Aš pastebėjau, kad Mindaugas per visą vaidinimą mažai keičiasi — beveik nesensta, jo balso tonas lieka vis tas pats. Buvau betgi maloniai nustebintas, kad Kalvaitis subtiliai galėjo parodyti Mindaugo sentimentalumą Lietuvai. Ypatingai stipriai tą jausmą pavaizdavo mirdamas.

Šalia stipraus charakterio Mindaugo stovėjo ypatingai gera aktorė Lina Verbickaitė — Morta. Išprotėjimu jai pasisekė sužavėti ir išgąsdinti publiką. Daugiau negu visi kiti charakteriai jinai buvo įtikinanti.

Metraštininkai—Algirdas Pacevičius ir Vytautas Kalmantavičius atliko roles atitinkamai.

Gaila, kad vaidinimas turėjo ir daug trūkumų. Daumantas — David Slusarenko iš pat pradžios užmiršo savo rolę ir aplamai buvo silpnas per visą vaidinimą. Kintibutas— Ričardas Kalvaitis neįstengė vienoj vietoj stovėti ar sėdėti, vis turėjo vaikščioti. Vilikaila — Kęstutis Aušrota nežiūrėjo į publiką, bet tik į grindis.

Kaip ir su kiekvienu nauju pasirodymu, būta gana daug problemų. Pavyzdžiui, prieš tą vakarą nebuvo progos artistams atlikti pilnos repeticijos St. Lawrence Centro scenoje. Tas atsiliepė vakaro vaidinime, nes daugelis artistų atrodė scenoje pasimetę.

Vaidinimui kenkė ir tai, kad buvo galima ištisai girdėti už scenos kalbant ir net daiktus krintant. Net Mindaugui, kuris gerai mokėjo savo rolę, iš už scenos garsiai sufleravo. Tuo momentu, kai Mindaugas turėjo kažko laukti, girdėjosi žodžiai iš už scenos: "Vismantas, kur yra Vismantas?"

Reikia tikėtis, kad grupė, įdėjusi daug darbo, dar šiek tiek padirbės, ir vaidinimas bus gerai apšlifuotas.

Nors grupė nėra profesionali, yra gera rengti anglų kalba vaidinimus, vaizduojančius Lietuvos istoriją.

Antanas Šileika

Organizuota studentija ir ŠALSS

Lietuvių studentų klubai perdaug separatistiški

Kai šitas straipsnis bus išspausdintas, Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimas bus jau įvykęs, nauja valdyba išrinkta, studentai išsiskirstę. Bet manau, kad viena iš problemų dar liks: kaip ir kiek studentai turėtų organizuotis.

Beveik kiekviename universitete, kur yra pakankamai lietuvių studentų, yra ir lietuvių studentų klubas. Kanadoje tokie klubai yra Toronte, Hamiltone, Londone, Windsore, Montrealy, Vankuvery. Vieni jų yra stipresni, kiti kiek silpnesni. Vieni jų ruošia tik pramoginius parengimus, o kiti daugiau įsijungia į universiteto ir į politinius klausimus.

Tarp Kanados L. S. klubų mažai ryšių — tik per ŠALSS suvažiavimą. (Yra ir tokių, kurie ŠALSS suvažiavimuose nedalyvauja ir apie kuriuos net per spaudą nieko nesužinom). Pvz. 1972-73 m. Toronto Lietuvių Studentų Klubas turėjo mažiau ryšių su Montrealiu, negu su Klevelandu.

Šiuo metu įsikūrę studentų klubai veikia savarankiškai, nepriklausomai nuo ŠALSS. Studentų sąjunga šiuo metu sustiprėjo, jos veikimas pagyvėjo. Ji stengiasi lietuvių studentų klubus sujungti.

Aišku, studentų klubai nori išlaikyti savarankiškumą ir turimus pinigus panaudoti savo reikalams. Problema ta, kad kartais klubai, veikę kelerius metus išyra, kuriam laikui apmiršta, o po pertraukos labai sunku iš naujo pradėti. Taip buvo atsitikę Toronte, bet po intensyvaus darbo klubas atgimė ir dabar stipriai laikosi.

ŠALSS galėtų būti centrine jungtimi, siekiančia išlaikyti klubus. Ji galėtų palaikyti ryšius tarp klubų, padėti finansiškai, koordinuoti klubų veiklą. Tokiu būdu ji būtų efektyvesnė.

Aš manau, kad yra trys svarbiausios priežastys, kodėl studentų klubai nesijungia į ŠALSS.

1. **Lėšos.** Kuris klubas norėtų atiduoti ½ arba ⅔ savo pelno kitiems? To nereikėtų. ŠALSS savo pajamas sudaro per studentų suvažiavimą. Jeigu klubai sutiktų paskirti tik pusę savo surinkto nario mokesčio, mažai klubą paliestų, bet daug ŠALSS padėtų.

Pvz. TULSK turi maždaug 50 užsiregistravusių narių, iš kurių surenka $100.00 nario mokesčio. Jeigu klubas perduotų $50.00, tai būtų tik mažas procentas turimų pinigų.

2. **Valdyba**. Kuris klubas norėtų atiduoti savo valdybą kitam miestui? Priklausymas ŠALSS nereiškia atidavimo savo klubo valdybos, nes ŠALSS veiktų tik kaip koordinacija tarp visų klubų, stiprintų jų ryšius ir galėtų planuoti platesnę veiklą. Pvz. S. Kudirka atiduodamas rusams. Centrinė valdyba skubiai suprojektuoja klubams rašymą laiškų Amerikos ambasadai, skatina įvairiose vietovėse demonstracijas. Tuo būdu ir kiti studentai sužinotų daugiau apie Lietuvos padėtį.

3. **Amerika.** Kanados klubai gal nenori turėti ryšių su JAV, kur studentų skaičius yra didesnis, nes betkokį klausimą jie galėtų nubalsuoti pagal savo pažiūrą. Bet lietuviai lieka lietuviais, kur jie begyventų. ŠALSS centro valdyba galėtų būti ir Kanadoje. Nors senoji ŠALSS buvo šiek tiek šovinistiška ir veikė daugiausia JAV, dabartiniu me-

(Nukelta į 6-tą psl.)

ŠALSS valdyba galėtų nutarti organizacijos veiklą už uždarų durų . . .

Thunder Bay, Ont.

VASARĄ mus aplankė prof. Romas Vaštokas su žmona prof. Joana Vaštokiene ir spėjo apžiūrėti lietuvių projekto vietą ir darbus tautybių parke. Čia atostogavo Petras ir Leonarda Radzevičiai iš Toronto ir p.p. Okmanai iš Sault St. Marie pas Jūratę ir Sigitą Okmanus. — Iš Kalifornijos buvo atvykęs p. Bružienės žentas Chipeska Nick jo tėvų 50 metų vedybų sukakties proga. Jis Kalifornijoj turi namų pardavimo verslą. — Viešnia iš Lietuvos — Vlado Stukonio sesuo viešėjo pas brolį keletą savaičių. Ji domėjosi visais lietuvybės reikalais ir dalyvavo lietuvių tautodailės parodoje. — A. Druktienienė viešėjo Otavoj pas savo sūnų Leoną Druktenį ir jo šeimą. Grįždama aplankė draugus, pažįstamus Toronte ir sunkiai sužeistą V. Sibulį, kuris ilgus metus gyveno ir dirbo Thunder Bay ir apylinkėse. — Leo Druktenis persikėlė gyventi Otavon didelės senelių globos namų administratoriaus pareigoms. Jis turi didelį patyrimą šioje srityje. Be to, jis yra labai geras organizatorius. Otavoje bus paranku jam baigti universitetą. Leonui ir šeimai linkime geriausios sėkmės. — Prano Rainono abi dukros iš Floridos praleido atostogas čia pas tėvą. — Aplankė mus dr. B. Andrašiūnas su žmona iš Milwaukee, Wisc. Apžiūrėjo mūsų projektą tautybių parke ir paaukojo $50. Anksčiau jie yra paaukoję $25. Su jais atvyko drauge K. Šerepėka iš Čikagos. — Joana Paulionytė, baigusi Otavos universitetą, atvyko labai atsakingom pareigom — dirbti su invalidais vaikais gana dideliam plote.

MŪSŲ LIGONIAI: Kostas Klova turėjo keletą nelaimių; dabar sveiksta. J. Misevičius atostogauja ir gydosi. Greit grįš darbovietėn. Lietuvių bendruomenė užprašė porą šv. Mišių lenkų Šv. Kazimiero bažnyčioje Bružų šeimos intencija.

DAR RŪPINAMĖS pinigų telkimu mūsų projektui. Dalyvavome gegužės ir rugsėjo mėnesį miesto ruošiamoj "Flea Market". Pelno turėjome gegužės mėn. $48,60, rugsėjo mėn. — $102,92. Dalis likusių daiktų parduota ir gauta $27,75. — P. Bružienė buvo sužeista 1972 m. rudenį — sulaužyta koja; teko gydytis beveik ištisus metus. Ji tada mezgė visokias šliures. Pardavė iš namų ir per abu "Flea Market" ir pranešė, kad jau atsiskaitė su visais platintojais. Pelno susidarė $279,28. Jį perduos mūsų projekto reikalams. Ruošdami "Flea Market", mes visi suaukojame kas ką turim ir kas ką galim. Elizabeth Kriščiūnienė numezgė šiltų pirštinių, Balys su žmona davė daug obuolių, B. Bagdonienė, Shirley Kajutis iškepė pyragų, kiti aukojo kitokius daiktus. Kadangi mūsų nedaug, tai prašome talkos iš savo draugų kanadiečių. Rugsėjo mėn. 22 d. įvyko "Flea Market" ir "Folklorama Festival", kuriame mes turėjome tautinę lietuvių parodą. Tad mums buvo tikrai sunku atlikti dviejose vietose skirtingas pareigas. Parodą tvarkė Jūratė Okmanienė. Padėjo jai prižiūrėti rodinius Vincas Bačinskas.

Birželio pabaigoj ir liepos pradžioj turėjome didelę lietuvių tautodailės parodą Thunder Bay ir apylinkės parodoj, trukusioj 8 dienas. Mūsų paroda užėmė apie 45 pėdų plotą. Atrodė labai gražiai, žmonės gėrėjosi. Net viena lenkė iš Port Arthur buvo nustebinta ir sakė: "Jūs, turėdami tokių gražių dalykų, privalote juos rodyti visur." Tada mes dirbome abi su Jūrate. "Flea Market" dirbo: B. Bagdonienė, jos marti Irene Bagdon su drauge Mrs. Wilkiu, Margaret Andriušis, Zuzan Danėnas, P. Bružienė, Balys, Bačinskas, Jakaulėnas. Visiems aukotojams ir dirbusiems reiškiame nuoširdžiausią lietuvišką padėką. **E. J.**

AUKOTOJAI. A.a. V. Bružą prisimindami, lietuvių paminklui statyti tautybių parke aukojo $40: J. Mockus; $20: Vl. Žemaitis, H. Poškus, J. Misevičius, Ad. Kazlauskas, H. Kavaliauskas, Alf. Diglys; $10: J. Suslavičius, Dr. ir Ponia Šalkus, B. Raulickis; $5: Alf. Banys, K. Klova, St. Gimbutis, Jz. Pargauskas. Iš viso — $210. Pinigus perdavė H. Poškus. Aukotojams nuoširdi padėka.

Organizuota...

(Atkelta iš 5-to puslapio)

tu tai gali pasikeisti.

Kaikam gal kils jausmas, kad SALSS valdyba galėtų nutarti klubo veiklą už uždarų durų, bet iki šiolei ji dirba, nors kartais ir nestipriai, bet atvirai.

Šiame laikotarpy, kai SALSS gali būti ta jėga, kuri sutrauktų visus studentų klubus į stiprų vieningą vienetą, reikia studentų klubams įsijungti. Kitaip klubai bus kaip žvakės vėjuotą vakarą, lengvai gali užgesti.

Antanas Šileika

Londono, Ont., "Baltijos" ansamblio šokėjai Lydija Keraitė ir Kęstutis Lawson vestuviniame dovanų šokyje Nuotr. St. Dabkaus

EDMONTON, Alta.

ANTANAS KULIKAUSKAS, pokarinės imigracijos tautietis, tragiškai mirė š.m. rugsėjo mėn. 21 d., sulaukęs 52 m. amžiaus. Jis buvo nevedęs ir artimų giminių Edmontone neturėjo. Velionis retkarčiais atsilankydavo į lietuviškus parengimus. Palaidotas Edmontono Šv. Joakimo kapuose.

LYDIJA GUDJURGYTĖ, augštesniosios mokyklos mokytoja Edmontone, atstovavo KLB Edmontono apylinkei KLB krašto tarybos suvažiavime Londone, Ont., š.m. saplio 27-28 d.d. Ačiū Tau, Lydija, už pastangas ir ryžtą atstovauti mūsų kolonijai.

KUN. IZIDORIUS GRIGAITIS, Edmontono lietuvių parapijos kapelionas, š. m. gruodžio 3 d. persikėlė gyventi į Vankuverį, B.C. Ta proga, lietuvių parapijos komiteto iniciatyva lapkričio 18 d. tuojau po pamaldų Lietuvių Namuose įvyko šaunios išleistuvės — bendri pietūs. Pobūviui vadovavo ir lietuvių parapijos bei Bendruomenės vardu žodį tarė dr. J. Pilipavičius. L. Namų direktorių vardu kalbėjo K. Žolpis, o dalyvių vardu — J. Popikaitis. Pamaldų metu, po pamokslo, stud. Viktoras Popikaitis anglų kalba perskaitė Edmontono diocezijos vyskupo J. MacNeil laišką, rašytą kun. Grigaičiui ir lietuvių parapijai ryšium su kun. Grigaičio išvykimu į Vankuverį. Išleistuvių pobūvyje dalyvavo ypatingai daug parapijiečių bei dalis tautiečių, kurie lietuvių parapijai nepriklauso.

Kunigo Iz. Grigaičio pagrindinė persikėlimo priežastis — pablogėjusi sveikata. Jis tikisi, kad švelnesnis pajūrio klimatas bei nauja aplinka padės atgauti pašlijusią sveikatą. Linkiu, kad šie jo troškimai bei viltys išsipildytų!

Kun. Iz. Grigaitis atvyko į Edmontoną iš Argentinos 1957 m. pavasarį. Daugiau kaip 16 metų jis vadovavo lietuvių parapijai, kuri buvo įkurta jo pirmtakūno kun. Br. Jurkšo. Tas laikotarpis buvo vaizdžiai apibūdintas paties kun. Grigaičio atsisveikinimo kalboje. Tarsi ekrane dalyvių mintyse prabėgo metai po metų kartu praleisti pergyvenimai, pasiekti laimėjimai, išgyventi džiaugsmai, nesėkmės ir sielvartai.

Kun. Iz. Grigaitis buvo sugyvenamo būdo ir daugumos parapijiečių mėgstamas, nors kartais iš jo, kaip iš lietuvio kunigo, buvo tikimasi daugiau iniciatyvos, veiklos bei ryžto. Kun. Iz. Grigaičio išvykimas iš Edmontono pastatė mūsų parapiją ir Lietuvių Namus į neaiškią padėtį. Nei iš vysk. V. Brizgio gauto laiško, nei iš vietinio vyskupo J. MacNeil pranešimo mažai tematyti vilčių gauti kitą lietuvį kunigą. Kadangi dauguma parapijiečių yra Lietuvių Namų šėrininkai, nuspręsta kurį laiką palaukti, tarpusavyje pasitarti ir išsamiau reikalą pagvildenti bei atitinkamas išvadas padaryti per sekantį visuotinį LN šėrininkų susirinkimą 1974 m. vasario mėnesį.

Prisiminimui Edmontono lietuvių parapijos edmontoniečiai atsisveikinimo pobūvyje kun. Grigaičiui įteikė gražų, visų dalyvių pasirašytą albumą, kurį padarė į pensiją išėjęs dr. P. Gudjurgis. Šią dovaną kartu su menininko prof. A. Sepečio paišytu paveikslu bei voku su "kelionpinigiais" dalyvių vardu įteikė Edmontono lietuvių parapijos valdybos narys T. Uogintas. Geriausios sėkmės, kunige, palieki daugelį draugų Edmontone, kurie nuoširdžiai linki Tau sveikatos, laimės bei visokeriopos Augščiausiojo palaimos ateityje.

Dobilas

Patys nusikirskyte EGLUTES

tiktai savaitgaliais DRYSDALES ūkyje

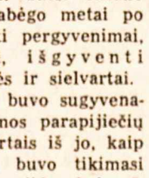

1. Į Ballantrae Farm-North ūkį važiuoti 48 kelių į šiaurę iki Ballantrae sustojimo šviesų ir tada sekti ženklus East gristu keliu iki ūkio
2. Į Cookstown Farm-North ūkį važiuoti reikia į šiaurę 400 greitkeliu iki 89 kelio, sukti į vakarus 0.5 mylios ir 1.5 mylios į pietus

Telefonai: 633-0371 —— 444-9159

Išsikirpkite šį pranešimą

LONDON, ONTARIO

SĖKMINGAS TAUTYBIŲ PASIRODYMAS. Kiekvienais metais paskutinį lapkričio savaitgalį Londono Folk Arts Council rengia tautybių pasirodymą "Holiday Festival". Jame labai aktyviai dalyvauja ir lietuviai visose trijose rengimo srityse, būtent, kepinių, tautodailės ir tautinių šokių. Lietuvių "Baltija" bene stipriausiai pasirodė iš šešių programoje dalyvavusių šokių grupių: Šiemet ir patys šokiai buvo vykusiai parinkti, darniai atlikti. Po profesionališkųjų ukrainiečių lietuviai susilaukė daugiausia plojimų. Pagrindinę programos dalį atliko ukrainiečiai — "Kievo" šokių ansamblis iš Toronto. Jie nedaug tesiskiria nuo iš Rusijos atvykstančių profesijonalų šokėjų. Šiemet jau neliko jokios abejonės, kad festivalio publiką patraukia tik masiniai ir dinamiški, temperamentingi šokiai. Jei kaikurios grupės mėgina tik pasivaikščioti po sceną, tai publika tokiai programai lieka abejinga. Pvz. ukrainiečių trio darniai atliktos dainos nesusilaukė panašios publikos reakcijos kaip šokiai, nes jos buvo netemperamentingai sudainuotos. Parodoje ir šiemet žiūrovų dėmesį pirmoje eilėje patraukė mūsų gintaras: "Žiūrėk, ten lietuviškas gintaras. Gražus." Viena kitatautė labai supyko, sužinojusi, kad jis neparduodamas. Gintaras kasmet darosi populiaresnis. Vienas profesorius labai susidomėjo medžio drožiniu "Vargo mokykla" ir norėjo jį įsigyti, bet ir šis eksponatas nebuvo parduodamas. Kitatautė norėjo pirkti Vytį. Didžiąją parodos dalį užpildė viešnia iš Detroito — p. Jonynienė su savo mozaikomis ir šiaudinukais. Kaikurie jos eksponatai buvo parduoti vos tik juos išstačius. Didelio dėmesio susilaukė eglutė, dekoruota šiaudinukais. Vienas inteligentiškos išvaizdos žiūrovas pasakė: "Jei nebūčiau pamatęs, niekada nebūčiau patikėjęs, kad ir šiandien dar esama žmonių, kurie dar turi tiek daug kantrybės tokius dalykus daryti." Iš kepinių didžiausią pasisekimą turėjo grybų išvaizdos pyragaičiai. Viskas buvo išparduota ir dar buvo eilė norinčių pirkti. Kitataučiai sumokėjo po $10 už dekoratyvinius kankorėžius, ežius bei panašius kepinius ir dar ačiū pasakė. Paroda ir kepinių stalas buvo suorganizuotas katalikių moterų skyriaus iniciatyva. Iš viso dalyvavo apie 20 tautybių. Vis didesnis skaičius kanadiečių susidomi etninėmis grupėmis. Visas Centennial pastatas dar gerokai prieš laiką buvo pilnas žiūrovų. Pritarimą festivaliui ir jo pasisekimą nusako kad ir šie skaičiai: pirmame festivalyje buvo apie 400 žiūrovų, 1972 m. — 1400, o šiemet — apie 3000! Folk Arts Council vadovauja pirm. P. Walden. Viena iš dviejų vicepirmininkų yra p. Daniliūnienė.

AKTORIUI L. HARVEY mirus "The London Free Press" dienraštis įdėjo jo nuotrauką su trumpu aprašymu, suminėdamas, kad jis buvo gimęs 1929 m. Lietuvoje. Pavardę, kaip ir daugelis artistų, jis buvo pasikeitęs. **D. E.**

UKRAINIEČIAI lapkričio 17 d. vakariene-koncertu atžymėjo savo vietinės organizacijos dvidešimtmetį. Vakarienėje dalyvavo ir žymių politikų, pareigūnų. Pagrindinis kalbėtojas buvo parlamentaras iš Albertos Yuczak. Jis suglaustai apžvelgė dauggiakultūres problemas. Taip pat kalbėjo miesto burmistrė Jane Bigelow ir konservatorių pirmininkas Don Matthews. Lietuviams prie garbės svečių stalo atstovavo apylinkės pirm. Edm. Petrauskas.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS minėjimą lapkričio 25 d. po 11 v. Mišių surengė lituanistinė mokykla ir skautai. Oficialioji minėjimo dalis buvo pradėta iškilminga skautų sueiga, kurios metu Romas Genčius ir Andrius Petrašiūnas davė skautų įžodį. Žuvusiems prisiminti invokaciją skaitė kun. B. Pacevičius. Apylinkės pirm. E. Petrauskas pasakė kalbą, o mokyklos vedėjas skaitė paskaitą, kurioje optimistiškai žvelgė į mūsų jaunimo ir tautos ateitį, prisimindamas mūsų šauniųjų karių ryžtą ir auką. Meninei daliai pranešinėti lituanistinės mokyklos tėvų komiteto pirm. St. Keras pakvietė stud. Andrių Čerškų, kuris pristatė Londonui taip mielą "Rasos" mergaičių kvartetą. Savo dainomis "Rasa" burte užbūrė klausytojus, sukeldama pasikartojantį plojimą ir nevieną jausmingą ašarą. Poetiškai jaunatviškų ir patriotinių dainų subtiliai švelnus atlikimas liudija kvarteto susidainavimą ir gilų muzikinį pajautimą. Kun. B. Pacevičiaus vadovaujamas mokyklos choras gražiai padainavo trejetą dainų. Maironio "Senovės dainos" deklamaciją įsijautusiai atliko Sigita Bersėnaitė. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Ta proga buvo surengta lietuviškų pašto ženklų ir pinigų paroda. Tikrai geras pinigų rinkinys buvo išstatytas E. Cicėno, didelis vertingas Lietuvos pašto ženklų rinkinys — A. Kalnėno nuosavybė. Šis įdomus ir pilnas rinkinys patraukė tiek jaunesniųjų, tiek vyresniųjų dėmesį.

Taip pat buvo surengtas metinis lituanistinei mokyklai remti vajus. Džiugu, kad ir nepergausiai susirinkę tautiečiai lietuviško jaunimo auklėjimo reikalams suaukojo beveik $200. Visiems aukotojams mokyklos vardu nuoširdžiausias dėkui.

"BALTIJOS" tautinių šokių vadovai Dana ir Miras Chainauskai dalyvavo tautinių šokių mokytojų suvažiavime Čikagoje lapkričio 24-25 dienomis. **B. K.**

SIUNČIU **"Tėviškės Žiburių"** *PRENUMERATĄ*

ir prašau siuntinėti savaitraštį šiuo adresu

(esu "TŽ" skaitytojas):

Vardas ir pavardė .....

Numeris ir gatvė .....

Vietovė (ir pašto zonos nr.) .....

Provincija ar valstija .....

(zip code number)

Metinė "T. Žiburių" prenumerata — $ 8.50

Rėmėjo prenumerata — $15.00

UŽSAKAU **"T. ŽIBURIUS"** *KAIP DOVANĄ*

naujam skaitytojui

Vardas ir pavardė .....

Numeris ir gatvė .....

Vietovė (ir pašto zonos nr.) .....

Provincija ar valstija .....

(zip code number)

Metinė "T. Ž." prenumerata naujiem skaitytojam — $6.50

Pašto perlaidas arba čekius siųsti: **"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI"**

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario M6J 1W4

ENERGIJA

JEIGU KIEKVIENAS SUTAUPYSIME TRUPUTĮ, TAI VISI KARTU SUTAUPYSIME DAUG

Kadangi nevalytos alyvos tiekimas rytinei Kanadai yra vos pakankamas, galime tikrai pritrūkti gazolino ir skystojo kuro Ontario provincijoj, jeigu sumažės importas. Kiti energijos pavidalai jau pradedami išvystyti, bet tam reikia ilgesnio laiko. Svarbiausias dalykas šiandieną, kad kiekvienas kuo taupiausiai vartotume turimus energijos išteklius.

Smulkūs būdai, kuriais galime sutaupyti energiją, galbūt atrodo nereikšmingi, bet iš tikrųjų taip nėra. Pavyzdžiui, yra apskaičiuota, jei kiekvienas Ontario gyventojas sutaupytų tik vieno cento vertės energijos kiekį kasdien, tai per savaitę sutaupytų pakankamai kuro 2,500 namų per ištisus metus. Niekas neturi teisės be reikalo eikvoti betkokios energijos išteklius. Atėjo laikas kiekvienam stengtis, kad energijos vartojimas būtų taupiausias. Geri energijos vartojimo įpročiai, įsisavinti dabar, ypač jaunosios kartos, padės lengviau praleisti šią žiemą ir bus dar naudingesni ateityje. Tad pradėkime jau dabar.

47 būdai taupyti energijai Savanoriškos akcijos programa!

1-7 Jūsų šildymo sistema

Valykite suspausto oro filtrus kartą į mėnesį ☐ Išleiskite orą iš vandeniu šildomų radiatorių, užtaisykite skylutes ☐ Išvalykite nuosėdas ☐ Tepatikrina visą sistemą ekspertai ☐ Izoliuokite vamzdžius tose vietose, kurios nėra šildomos ☐ Nedažykite radiatorių metaliniais dažais ☐ Oro šildymo sistema geriausiai veikia esant vidinėm kambarių durim **atvirom.**

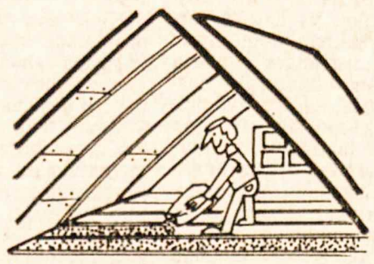

8-13 Neišleiskite šilimos!

Izoliacija apsimoka, ypač palėpėse. ☐ Įdėkite dvigubus langus, užkaišykite išorines duris ☐ Laikykite židinio dangtį uždarytą ☐ Vartokite krosnies ventilatorius tik tada, kai reikia ☐ Jei miegate prie atviro lango, uždarykite duris ☐ Užtraukite užuolaidas vakare.

14-17 Vartokite termostatą

Nuleidimas termostato vienu laipsniu sumažina kuro suvartojimą 3% ☐ Tai galima padaryti nuleidžiant teromstatą vakare ☐ Jei vartojate drėgmėsiurbį, jausitės maloniai ir mažiau šiltame kambaryje ☐ Jei yra šeimoje šalčio bijančių, patarkite užsivilkti megztinį.

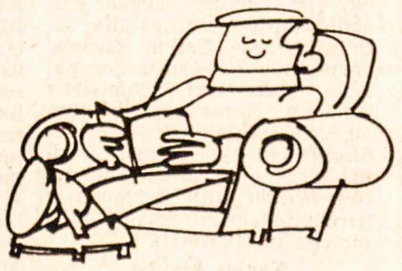

18-22 Šiltas vanduo

Izoliuokite šilto vandens vamzdžius ☐ Jeigu jūsų vandens šildytuvas turi rodyklę, bandykite nuspausti žemyn ☐ Pro lašantį čiaupą per mėnesį išteka iki 175 galionų šilto vandens ☐ Nevartokite lėkštėms plauti mašinos, kol nėra pilna indų ☐ Paprastai dušui reikia mažiau vandens kaip voniai.

23-32 Namų aplinka

Ar jūsų krosnies ir šaldytuvo durys yra sandarios? ☐ Nenaudokite krosnies, jei duonos džiovintuvas ar keptuvė gali tai atlikti ☐ Jei perkate elektrinį šildytuvą, patikrinkite, ar turi termostatą ☐ Vartokite mažesnio pajėgumo elektros lemputes, jei galite ☐ Kalėdines šviesas vartokite nuo 6 val. vakaro iki nakties poilsio ☐ Vartokite tokius puodus, kurie atitinka krosnies žiedų dydį ☐ Leiskite atšilti sušaldytam maistui prieš verdant ☐ Valykite giliuosius šaldytuvus reguliariai ☐ Sandariai uždengtas puodas sutaupo energiją ir laiką ☐ Vartokite džiovintuvą tiktai tada, kai pilnas.

33-39 Keliuose

Gerai prižiūrimas automobilis tampa ekonomišku ☐ Patikrinkit padangas ir jų išbalansavimą ☐ Neišjungtas stovinčio automobilio variklis eikvoja benziną ☐ Ar jūs galite naudotis autobusu? ☐ Važiuoti su kuo nors kitu? ☐ Ar automobilio dydis atitinka jūsų poreikius? ☐ Peržengus 50 mylių greitį, sumažėja ekonomiškumas ☐ Staigus pradėjimas važiuoti eikvoja benziną.

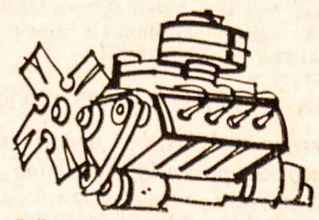

40-44 Ūkiuose

Gerai suderintas traktorius sudegina 10% mažiau kuro ☐ Požeminiai arba uždari kuro atsargų tankai sumažina jo nugaravimą ☐ Sumažindami traktoriaus ratų laisvumą, sutaupysite suvartojamo kuro kiekį ☐ Benziną eikvoja be reikalo veikiantys neišjungti varikliai ☐ Ar negalite anksčiau užgesinti kiemo šviesų?

45-47 Darbovietėje

Ar galite termostatą pasukti į žemesnį laipsnį? ☐ Užgesinti dalį šviesų? ☐ Ar jūsų bendrovė jau turi energijai taupyti planą?

Mes laikomės savo patarimų

Visos Ontario vyriausybės ministerijos ir įstaigos prisideda prie energijos taupymo. Valdiniuose pastatuose stengiamasi sumažinti apšvietimą ir apšildymą; pabrėžiamas ekonomiškas naudojimasis automobiliais; Ontario Hydro ir švietimo ministerija skatina elektros vartotojų, mokyklų vaikų gerus įgūdžius energijos išteklių vartojime. Ir tai tėra pradžia!

Saugokite šį pranešimą... ir taupykite energiją!

Ontario atliks savo dalį sprendžiant Kanados energijos problemas. Šių sugestijų laikymasis padės pasiekti tikslą energijos taupymo srityje viso krašto mastu

Government of Ontario

Tautinių šokių mokytojų suvažiavimas

Lapkričio 23—24 d. d. Čikagoje įvyko tautinių šokių mokytojų suvažiavimas, kuriame dalyvavo mokytojai iš Los Angeles, Bostono, Niujorko, Baltimorės, Klevelando, Detroito, Hamiltono, Toronto ir Londono. Žinoma, didžiausia dalis mokytojų buvo iš pačios Čikagos. Kai kurios vietovės ar grupės buvo atstovaujamos net kelių žmonių. Suvažiavimą organizavo Tautinių Šokių Institutas Čikagoje, talkinamas dr. L. Kriaučeliūno ir globojamas Amerikos Lietuvių Bendruomenės valdybos.

Suvažiavimą atidarė Bruno Shotas — Tautinių Šokių Instituto pirmininkas. Žodžiu sveikino dr. L. Kriaučeliūnas (dviejų paskutinių tautinių šokių švenčių komiteto pirmininkas), raštu — Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirm. Br. Nainys. Penktadienį, po registracijos ir St. Barzduko turiningos bei akademiškai paruoštos paskaitos, sekė naujos Instituto valdybos rinkimai, sukėlę karštų diskusijų dėl pačios rinkimų eigos ir balsų paskirstymo. Kaikurios grupės buvo atstovaujamos kelių asmenų ir nebuvo aišku, ar balsas priklauso kiekvienam suvažiavimo dalyviui, ar tik atstovaujamai grupei. Pagaliau nutarta balsus duoti kiekvienam užsiregistravusiam dalyviui. Išrinkta nauja Instituto valdyba: J. Matulaitienė iš Niujorko, G. Breichmanienė iš Hamiltono, G. Gobienė iš Detroito, V. Turūta iš Toronto, V. Stankienė iš Čikagos. Kandidatais liko O. Ivaškienė, N. Pupienė ir M. Chainauskas. Po rinkimų daugumas mokytojų dalyvavo prof. V. Jakubėno garbei surengtame jo kūrinių koncerte.

Šeštadienio rytas buvo skirtas L. Sagio paskaitai: "Žvilgsnis į lietuvišką tautinį šokį". Po paskaitos vykusios diskusijos buvo labai karštos, besiaiškinant tautinių šokių pavadinimų lietuviškumą bei jų kilmę ir kitus aktualius klausimus.

Apie ateinančios tautinių šokių šventės repertuarą savo nuomones pareiškė visi anksčiau buvusioms šventėms vadovavę — L. Sagys, J. Matulaitienė ir G. Breichmanienė. Beveik visi buvo panašios nuomonės — siūlė sekančiai šventei pasinaudoti daugiau išeivijoj gyvenančių taut. šokių veteranų mokytojų turimais užrašais ir iš jų aprašymų sudaryti bei išleisti sekančios šventės repertuaro knygą, tuo pagerbiant juos už jų pastangas puoselėjant ir atkuriant tautinius šokius, turėtus nepriklausomoje Lietuvoje.

Beveik suvažiavimo pabaigoje atvykęs Amerikos Lietuvių Bendruomenės valdybos pirm. J. Gaila pasveikino suvažiavimo dalyvius, pažadėdamas paramą. Kadangi naujai išrinktoji Instituto valdyba savo išde neturinė cento, priimta rezoliucija — tuojau prašyti iš IV tautinių šokių šventės turėto $23,000 pelno $5,000 naujam repertuarui parengti ir išleisti. Senoji "Mūsų šokiai" knygos laida yra išsibaigusi, ir naujieji mokytojai neturi jokios medžiagos.

Dail. A. Tamošaitis savo paskaitoje kalbėjo apie lietuviškus tautinius drabužius. Paskaita buvo labai gerai paruošta ir įdomiai perduota, paįvairinta skaidrėmis. Kadangi dailininkas skubėjo į paskaitą mokslo ir kūrybos darbuotojų suvažiavime, paklausimams bei diskusijoms nebuvo laiko.

Suvažiavimui pirmininkavęs Bruno Shotas (sekretoriavo I. Smieliauskienė) padėkojo už gausų dalyvavimą ir domėjimąsi tautiniu lietuvišku šokiu, palinkėjo sėkmės naujai išrinktai valdybai ir suvažiavimą baigė. Visi dalyviai buvo pakviesti į mokslo ir kūrybos suvažiavimo banketą kaip garbės svečiai tą patį šeštadienio vakarą. **D. G.**

Dail. Adomo Galdiko "Rudens vaizdas". Jo kūrinių paroda rengiama Toronto Prisikėlimo parapijos Parodų salėje gruodžio 15 ir 16 d. d. Tenai bus galima įsigyti šio žymiojo dailininko paveikslų

Lietuvių tautos praeitis

Žvilgsnis į Lietuvių Istorijos Draugijos III tomo antrąją knygą

ALGIRDAS GUSTAITIS

Istorija yra tautos gyvastingumo pagrindas. Svetimiesiems labai svarbu sunaikinti ar iškreiptai pakreipti norimos sunaikinti tautos istoriją. Tai veda prie greitoko jos narių pasimetimo, ardančių kivirčų ir net tautinio abejingumo. Kartais net tautos nariai, netgi paskirose srityse vadovaujantieji, deramai nepažįsta savo tautos istorijos, pasiduoda masinei svetimųjų įtakai, palūžta ir nesąmoningai pradeda talkinti savo tautos didiesiems priešams.

Norėdamas užsienio kraštuose esantiems lietuviams duoti galimai pilnesnių raštų mūsų tautos istoriniais klausimais, 1956 m. gruodžio 15 d. Čikagoje susirinkęs tokiais klausimais besidominčių būrelis (kun. K. A. Matulaitis, kun. V. Bagdanavičius, A. Rūgytė, V. Liulevičius, dr. M. Račkus, inž. J. Rugis, A. Plateris, M. Nauburas) nutarė tokį vienetą įsteigti. Lygiai po metų buvo išrinkta Lietuvių Istorijos Draugijos valdyba su pirm. V. Liulevičium, o numatyto leisti tominio veikalo redaktorium išrinktas Č. Grincevičius.

Minėtieji asmenys ne tik nesnaudė palėpėse, bet našiai dirbo. Ir štai lentynose jau devynios knygos (viena turi dvigubus skaičius), sukaupusios vertingos, lietuvių tautą liečiančios, istorinės medžiagos. Kiekvienas save inteligentu norintis laikyti lietuvis tas knygas ne tik turėtų laikyti savo bibliotekoje, bet ir įdėmiai perskaityti.

Kaip skelbia Alicijos Rūgytės straipsnis LTP III t. antros knygos 7 psl., Draugijos nariais kviestini: 1. istorikai su formaliu išsimokslinimu; 2. visi, kas domisi istorijos klausimais ir rašo istorines studijas, straipsnius; 3. asmenys, kurie renka medžiagą lietuvių istorijai tremtyje.

Šiuo metu LID narių sąrašuose yra 116 asmenų, be to, 11 mirusiųjų.

Norintieji talkinti lietuviams knistis istoriniuose labirintuose, atitinkantieji išvardintas sąlygas kviečiami parašyti įstojimo užklausimus LIDr-jai adresu: 6547 S. Washtenaw Ave., Chicago, Illinois 60629,USA. Nariai gauna leidinių nuolaidą. Šiuo metu LID reikalų vedėja ir iždininkė yra Alicija Rūgytė, pirm. — dr. Juozas Jakštas.

"Lietuvių Tautos Praeities" III t. I knyga pavadinta antrinėje antraštėje "Istorijos ir gretimųjų sričių neperiodinis leidinys". Joje yra įvairių autorių raštų.

A. Rūgytė 7-22 psl. straipsnyje "Lietuvių Istorijos Draugijos penkiolikmetis" išdėsto, kas ir kaip per tą laiką veikta, atlikta. Pridėtos kelios iliustracijos.

J. Jakštas 23—36 psl. rašo tema "Gediminaičių dinastija Lietuvos istoriniame likime". Lyg ir vedamąja mintimi laikytina ši ištrauka:

Pradžioje paminėsime žodžius garbingo Lietuvos istoriko T. Narbuto, kuris užsklendė savo didelę (9 tomų) Lietuvos istoriją, kalbėdamas apie Žygimanto Augusto mirtį: "Aš išdėsčiau viską iki laikotarpio, kada išnyko savarankiška tautos buitis; dabar turiu savo darbą perduoti lenkų istorijos rašytojams. Mirė paskutinis savarankiškosios Lietuvos monarchas ir paskutinis vyriškos linijos Jogailaitis Žygimantas Augustas, ir aš laužau savo plunksną prie jo karsto" (24 psl.)

Rašinyje istorikas dr. J. Jakštas pareiškia savo galvojimo išvadų, kurių nagrinėjimas galėtų įvelti į platokas diskusijas.

Prie straipsnio pridėtas P. Lelio sudarytas Gedimino giminės 1316—1572 m. plitimo medis. Jį vertėtų išleisti atskirai, žymiai didesnio formato, įmanomo išskaityti.

Kun. dr. K. A. Matulaitis, MIC, 37-52 psl. rašo tema "Vakarų ir Rytų Bažnyčių unija ir kankinys Juozapatas Kuncevičius". Pastarasis gimė 1580 m. ir veliau tapo Polocko arkivyskupu. 1623 m. rudenį jį, apaštalaujantį Vitebske, stačiatikiai užmušė, lavoną pakišo po ledu Dauguvoje.

Antanas Rukša, nekartą paskelbęs vertingų duomenų apie Vilniaus un-tą, 53-81 psl. gvildena temą: "Dėstomosios kalbos ir lietuvių kalbos klausimas senajame Vilniaus universitete". Teisingai nurodoma, kad bent nuo 1400 metų lenkai įvairiai trukdė lietuviams steigti augštąsias mokyklas, nenorėdami nustoti Krokuvos un-to monopolio. Studija turi 107 išnašas.

"Kaip lenkai 1920 m. liepos mėn. užleido Vilnių rusams ir atidavė lietuviams?" Šią temą gvildena plk. Povilas Žilys 82-91 psl. Tarp naudingų duomenų skaitome:

Mūsų kariuomenės vadovybė uždrėžė tikslą kuo greičiausiai pasiekti valstybinę sieną, nustatytą Maskvos sutartimi (89 p.) ... Sunku surasti lenką, kuris neišgalvotų įvairių kaltinimų lietuviams.

M. Biržiška rašo, kad mūsų kariuomenės dalys užimdavo vietoves dažniausiai be šūvio, nors lenkai pasitraukdami daug kur palikdavo civiliai perrengtų kareivių, kad jie apšaudytų mūsų karius įrodymui, jog vietos žmonės nenorį lietuvių valdžios (91 psl.).

Dr. M. Anysas 92-117 psl. spausdina atsiminimus iš Klaipėdos krašto 1933-1939 m. Yra įdomių faktų.

J. Jakštas 118-133 psl. gvildena temą: "Iškilusis tarpsnis Amerikos lietuvių istorijoje. Dr. J. Šliūpas ir ku. A. Burba". Reikia sveikinti autorių, pagrįstai atiduodantį užtarnautus nuopelnus dr. J. Šliūpui. Kad ir toks sakinys: "Kai "Unijos" redaktorius dėl per didelio uolumo lietuvybės darbe jį išmetė į gatvę, jis po kurio laiko įsteigė savo laikraštį "Lietuvišką Balsą" (119 p.). Skaitome, kad dr. J. Šliūpo laiškų rankraščiai buvo saugomi Kauno un-te (Vytauto Didžiojo un-te. A. G.). Juos K. Vairas-Račkauskas buvo paruošęs išleisti knygos ar knygų pavidalu, bet dabartinė okupacinė cenzūra Lietuvoje jų spausdinti neleido. Kitais keliais paskelbė tik 88 laiškus.

Kaikurių (kodėl nevisų?) straipsnių santraukos paskelbtos anglų kalba. Apžvalgose ir recenzijose (dvi antraštės) minimos istorinėmis temomis knygos. Vienas recenzentas yra V. Žemaitis, visų kitų — J. Jakštas.

Plačiausiai apžvelgiamas lotynų kalba Romoje išleistas veikalas "Relationes Status Diocesium in Magno Ducatu Lithuaniae. 1. Romae, 1971". Jame paskelbti iš Lietuvos vyskupų rašyti laiškai Vatikanui XVII-XVIII a. Tai pirmas toks leidinys mūsų istoriografijoje. Recenzentas J. Jakštas pastebi:

Kai Lietuva buvo prijungta prie Rusijos po paskutinio padalijimo, rusams parūpo sutapdinti ją su sava imperija ir išbraukti iš istorijos jos buvusį valstybingumą. Lietuvos d. kunigaikštijos apimtis, kur etnografinė Lietuva geografiškai nyko rusiškuose plotuose, pakišo rusams mintį laikyti tą valstybę Vakarų Rusija ar, geriausiu atveju, Lietuvos-Rusijos valstybe. Kai Lietuva suplakta su Rusija, tai ji ir įtraukta į Rusijos istorijos mokslą (134-135 psl.).

Šios rusų užmačios, kaip žinome, tebetęsiamos nuo XVIII a. Nors dideli lietuvių tautai turintieji priklausyti plotai tebėra atplėšti, lietuviai, štai, sugeba išleisti visiškai savitus mokslinius veikalus lotynų kalba.

Nuoširdžiai sveikinant to svarbaus leidinio redaktorius lietuvius dvasininkus Romoje (P. Rabikauską ir kt.), prašosi pasiūlymas: ar negalėjo greta lotyniško teksto, duoti vertimus lietuvių kalba? Lotyniškai moka labai mažas lietuvių skaičius ir dėlto leidiniu galės naudotis tik lotynistai. Kada nors lietuviams vistiek reikės jį išsiversti į lietuvių kalbą. Ar negalima būtų išleisti ir lietuvių kalba? To prašytina ir būsimų panašios rūšies leidinių atveju.

Recenzentas J. Jakštas, pasisakydamas dėl V. Pašutos veikalo "Lietuvos valstybės susidarymas", pastabiai įžiūri autoriaus, rusų mokslininko, nuolatos iterpiamus komunistinius pasiūlymus, nieko bendro neturinčius su istorijos mokslu. Tas veikalas jau nekartą buvo recenzuotas kitų lietuvių užsienyje. Visi pripažino V. Pašutai ne tik neobjektyvumą, bet ir rusiškai komunistinį neteisingumą.

Atskirai skelbiami LID mirusieji nariai. Man nepriimtinai atrodo, kad vienas mirusysis tituluojamas mokytoju, kitas žurnalistu. Vien vardas, pavardė gali būti reikšmingesnė už buvusio polinkio ar užsiėmimo priminimą. Abejoju, ar mirusieji tokiam jų titulavimui pritartų.

Toliau skelbiami aukojusieji knygos išleidimui, LI Draugijos nariai (čia nėra bereikalingų titulų), prenumeratoriai.

Aplamai, knyga suredaguota dėmesingai. Gausu vertingos rašytinės medžiagos. Leidinys nesenstantis.

LIETUVIŲ TAUTOS PRAEITIS. Lithuanian Historical Review. Tomas III, knyga 2(10). Red. J. Jakštas, viceredaktorius J. A. Račkauskas. 172 psl. Išleido Lietuvių Istorijos Draugija. Čikaga, 1973 m. Kaina nepažymėta.

Premijos už veikalus ir žurnalistiką

L. K. Mokslo Akademija, siekianti puoselėti mokslą ir kelti lietuviškąją kultūrą, šalia kitų savo tiesioginių uždavinių, imasi ir premijų skyrimo už darbus mokslo ir kultūros srityje. Šiais metais (1973) bus skiriamos 3 premijos: 1. už mokslo veikalą, 2. už religinės minties veikalą ir 3. už žurnalistiką. Visos trys premijos yra po $1.000. Jų mecenatas yra kun. dr. Juozas Prunskis.

L. K. Mokslo Akademija yra jau pakvietusi kiekvienai premijai vertintojų komisiją. Šį kartą visos trys komisijos sudarytos iš Čikagos ar jos apylinkėse gyvenančių lietuvių. Kandidatus premijoms reikia pasiūlyti iki š. m. gruodžio 31 d.

1. Vertintojų komisiją premijai už mokslo veikalą paskirti sudaro: dr. Algimantas Norvilas, dr. Birutė Miniataitė, prof. dr. V. Skrupskelytė, prof. dr. Arūnas Liulevičius ir dr. Austė Vygantienė.

Kandidatus mokslo premijai gauti gali siūlyti kiekvienas, pateikdamas vertintojų komisijai motyvuotu raštu mokslo veikalą, išleistą 1973 m. arba parašytą, tai yra, esantį dar rankraštyje (mašinraštyje). Siūlant premijuotiną veikalą, reikia jo bent vieną egzempliorių pateikti vertintojų komisijai. Siūlymus kandidatų mokslo premijai gauti siųsti dr. Algimantui Norvilui, 7121 So. Francisco, Chicago, ILL. 60629, USA.

2. Į vertintojų komisiją premijai už religinės minties veikalą paskirti yra pakviesti: kun. Gediminas Kijauskas, SJ, Kazys Bradūnas, kun. dr. Andrius Baltinis, Gailutė Valiulienė ir kun. dr. F. Gureckas. Motyvuotus siūlymus kandidatų šiai premijai gauti gauti siųsti: Kaziui Bradūnui, 4545 W. 63rd Street, Chicago, ILL. 60629, USA.

3. Į žurnalistikos premijai paskirti vertintojų komisiją yra pakviesti šie spaudos darbuotojai: kun. J. Vaišnys, SJ, Povilas Gaučys, Aloyzas Baronas, Vytautas Kasniūnas ir N. Užubalienė.

Žurnalistikos premija bus skiriama žurnalistui, kūrybingai besireiškiančiam periodinėje spaudoje krikščioniškosios kultūros dvasioje. Motyvuotus siūlymus siųsti: kun. J. Vaišniui, SJ, 2345 W. 56th Street, Chicago, ILL. 60636, USA.

Kandidatus premijoms prašoma pasiūlyti kiek galima anksčiau, kad vertintojai galėtų laiku siūlomus premijuoti veikalus peržiūrėti bei įvertinti.

L. K. MOKSLO AKADEMIJOS CENTRO VALDYBA

NAUJA

KLEVELANDO VYRŲ OKTETO

PLOKŠTELĖ

su sol. IRENA GRIGALIŪNAITE

STEREO ——— KAINA $5

Aštuoniolikos okteto repertuaro populiariausių liaudies, karišku ir lengvo žanro lietuviškų dainų rinkinys.

Kur tas kelelis? • Pypkės dūmai • Tėviškėlė • Pajūrio daina — Pajūriais, pamariais • Kariūnų daina • Gaudžia trimitai • Užstalės daina • O, dalele ir dar 10 kitų.

Iškirpkite šį užsakymo lapelį, užpildykite ir su $5 čekiu ar pašto perlaida už kiekvieną plokštelę pasiųskite:

R. B. Butkus,
60 East 212th St.
Euclid, Ohio 44123, USA

Čekyje ar perlaidoje prašome rašyti — R. Butkus

Prašau man atsiųsti ..... plokšteles.

Pridedu čekį arba pašto perlaidą $..... sumoje

Pavardė .....

Gatvė .....

Miestas ..... Valstybė .....

Zip Code .....

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LONDONE VĖŽIU MIRĖ 1929 m. Joniškyje gimęs filmų aktorius Laurence Harvey. Nekrologuose skelbiama, kad Lietuvoje jis vadinosi Laruška Miša Skinkė ir kad jo tėvai buvo žydai, 1934 m. išvykę į P. Afrikos Johannesburgo miestą. Nors Lietuvą L. Harvey matė tik vaiko akimis, pokalbiuose su spaudos atstovais visada pabrėždavo savo "Lithuanian-born" kilmę. Velionis dalyvavo II D. kare ir pokaryje baigė Londono karališkąją dramos akademiją. Pirmuosius žingsnius pradėjo 1952 m. Sekspyro teatro scenoje Stratford-on-Avon. Kai į jį Hollywoodas atkreipė dėmesį, L. Harvey jau buvo dalyvavęs apie 30 europietiškų filmų. Didžiausio dėmesio susilaukė: "Room at the Top" filme su Simone Signoret, "Butterfield 8" — su Elizabeth Taylor, "Darling" — su Julie Christi. Jau sirgdamas vėžiu, dar spėjo sukurti paskutinį savo filmą "Night Watch" su Elizabeth Taylor.

VYTAUTO D. UNIVERSITETO penkiasdešimtmečio minėjimą lapkričio 3 d. Niujorke, Carnegie Endowment Tarptautiniame Centre, surengė akademinių korporacijų ir visuomenės atstovų komitetas, vadovaujamas dr. Vaclovo Paprocko. Pastarasis įvadiniame žodyje prisiminė Sibiran ištremtus profesorius, studentus, žuvusius universiteto auklėtinius partizaninėse kovose. Jų atminimas buvo pagerbtas susikaupimo minute. Programai vadovavo jau išeivijoje užaugusi prancūzų kalbos ir literatūros dėstytoja universitete Giedrė Kumpikaitė, ruošianti daktaratą, nemačiusi Vytauto D. universiteto. Prof. dr. Jonas Puzinas skaitė paskaitą "Vytauto Didžiojo universiteto vaidmuo lietuvių tautinei kultūrai", Aldona Nasvytytė-Augustinavičienė — "Studentų asmenybės ugdymas Vytauto Didžiojo universitete". Su universiteto gyvenimu supažindino fotografų Vytauto Augustino ir Romualdo Kisieliaus iš nuotraukų padarytos skaidrės, kurias rodė Paulius Jurkus. Sveikinimo žodį tarė Lietuvos gen. konsulas A. Simutis. Gretimoje salėje dr. M. Žukauskienė buvo surengusi universiteto suvenyrinių dokumentų, leidinių ir ženklų parodėlę. Rengėjų komiteto pirm. dr. V. Paprockas perskaitė okupuotos Lietuvos profesūrai ir studentijai skirtą atsišaukimą. Jie sveikinami kaip mokslinės pažangos tęsėjai, pasiekę gražių darbo vaisių ne nuo jų pačių priklausančiose ypatingose sąlygose. Atsišaukimas baigiamas pažadu "čia galimais savais tyrimais prisidėti prie mums visiems bendros mokslinės pažangos, ypačiai tose srityse, kuriose Jums pašalinių jėgų yra kliudomas laisvas tyrinėjimas".

BOSTONO LB KULTŪROS KLUBO nariams prof. Ignas Kęstutis Skrupskelis skaitė paskaitą "Ką Lietuvos filosofai randa Lenino raštuose?" Prelegentas, filosofijos bei politinius mokslus studijavęs Fordhamo ir Toronto universitetuose, dabar profesoriauja South Carolina universitete. Paskaitoje jis pabrėžė, kad okupuotoje Lietuvoje yra keletas giliau filosofinius klausimus gvildenančių mokslininkų, bet juos varžo sovietinės kompartijos aprobuota literatūra, labai mažas Lenino grynosios filosofijos palikimas, iškedentas iš jo raštų ir marksizmo aiškinimų, privalomas visiems filosofams.

LIETUVIŲ DIENŲ KONCERTO programą lapkričio 10 Klevelando naujosios parapijos salėje atliko svečiai iš Niujorko — muz. Vytauto Strolios vadovaujamas vyrų choras "Perkūnas". Koncerte taipgi dalyvavo sol. Stasys Citvaras, bosas, ir pranešėja Irena Veblaitienė. Pirmąją koncerto dalį sudarė lietuvių kompozitorių dainos, antrąją populiariųjų operų bei operečių ištraukos. Chorui ir solistui akompanavo pianistė V. Vaikšnoraitė-Fillinger. Sekančią dieną, lapkričio 11, toje pačioje parapijos salėje buvo atidaryta vietinių dailininkų darbų ir lietuvių tautodailės paroda.

PROF. AUGUSTINO VOLDEMARO RAŠTUS, surinktus ir paruoštus spaudai Baltimorėje gyvenančio Morkaus Šimkaus, išleis Čikagoje Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio "Laisvosios Lietuvos" knygų leidykla. Knyga turės apie 500 psl.

SOL. ARNOLDAS VOKETAITIS New York City Opera Co. teatre lapkričio 3 ir 8 d.d. atliko Don Basilio vaidmenį G. Rossini operoje "Sevilijos kirpėjas".

PROF. DR. ANTANO SALIO minėjimą Čikagos Jaunimo Centre lapkričio 11 d. surengė šiame mieste gyvenantys jo bičiuliai ir buvusieji studentai. Apie velionies mokslinį įnašą į lituanistiką kalbėjo prof. dr. Petras Jonikas, atsiminimais dalijosi kun. J. Vaišnys, SJ, ir J. Masilionis. Minėjimo dalyvių laukė kun. A. Kezio, SJ, velionies atminimui skirto filmo premjera. Minėjime ir filmo premjeroje dalyvavo ir velionies našlė Sofija su dukra Rima. Pastaroji visiems tarė padėkos žodį. JAV LB švietimo tarybos pirm. J. Kavaliūnas ragino visus gyventi a.a. prof. dr. A. Salio puoselėtais idealais.

PROF. J. ERETO leidinukas vokiečių kalba "Užmirštieji baltiečiai" yra verčiamas į anglų kalbą. Vertimą atlieka Algis Mickūnas, filosofijos daktaras, dėstąs Ohio universitete. Išleidimu rūpinasi Amerikos Lietuvių Taryba. Numatoma išleisti 10.000 egzempliorių.

Graži kalėdinė dovana –

pirmoji solistės plokštelė, gaunama pas platintojus

(kaina — $6.00)

arba šiuo adresu

(su persiuntimu — $6.75):

Entreprises Belle — Arti Enrg.
P.O. Box 122,
La Salle 650, Que.

Birutė Pūkelevičiūtė, PELIUKAI IR PLAŠTAKĖS. Eiliuota pasaka, iliustruota Kazio Veselkos. Daineles sukomponavo Vik-Viltenis. 40 psl. minkštais viršeliais. Kaina — $1.50. Išleido 1973 m. "Darna" Čikagoje. Leidėjo adresas nepažymėtas.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

RIMAS VĖŽYS, čikagietis poetas, prieš ketverius metus išleidęs rinkinį "Raidės liko griaučiuose", viešėjo Vilniuje. Specialioje popietėje jis susitiko su poetais V. Palčinskaite, J. Vaičiūnaite, A. Baltakiu, A. Bernotu, A. Maldoniu, Just. Marcinkevičium, E. Matuzevičium, A. Miškiniu, M. Martinaičiu, J. Strielkūnu, V. Šimkum, skaitė keletą savo eilėraščių, atsakinėjo į klausimus apie savo kūrybą, išeivijos lietuvių kultūrinį bei literatūrinį gyvenimą.

VILNIAUS AKTORIŲ NAMAI surengė šio miesto 650 metų sukakčiai skirtą poezijos vakarą "Myliu tave, senasis Vilniau", pradėtą lotynų kalba M. K. Sarbievijaus sukurta "Ode Povilui Kozlovskiui". Lotyniškąjį originalą skaitė K. Kymantaitė, lietuviškąjį vertimą — T. Vaisieta. Aktoriai R. Paliukaitytė, A. Bružas, R. Rimeikis ir E. Rušys atliko V. Mozūriūno "Legendą apie Vilnių". B. Sruogos "Giesmės apie Gediminą" ištrauką skaitė A. Gregorauskaitė, Maironio eilėraštį "Vilnius prieš aušrą" — T. Vaisieta, S. Stanevičiaus odę "Šlovė žemaičių" — S. Nosevičiūtė, V. Mykolaičio-Putino eilėraštį "Mane masina Vilniaus bokštai ir gatvelės" — R. Rimeikis. Iš viso šiame vakare dalyvavo net 17 aktorių, be jau minėtų poetų, skaičiusių K. Borutos, L. Giros, E. Matuzevičiaus, O. Miciūtės, V. Palčinskaitės, R. Skučaitės, V. Reimerio, A. Venclovos, Justino Marcinkevičiaus, A. Baltakio, J. Vaičiūnaitės ir E. Mieželaičio kūrinius. Rusų poetų kelis eilėraščius skaitė aktoriai E. Gercberg ir V. Zemskaja.

SOVIETŲ SĄJUNGOS VALSTYBINĘ 1973 M. PREMIJĄ už Vilniuje sukurtą naują elektrorentgenografijos metodą laimėjo Lietuvos elektrografijos mokslinio tyrimo instituto darbuotojai I. Žilevičius, A. Kaminskas, V. Čepenka, vilniečiai gydytojai K. Ambrozaitis, M. Šneideris, jiems talkinę maskviečiai gydytojai N. Palejevas, G. Dimitrijevas ir J. Rabkinas. Vilniuje sukurto aparato "Erga" dėka rentgeno nuotraukos daromos ne filme, bet paprastame popieriuje. Kauno politechnikos instituto jauniesiems mokslininkams R. Jonušui, V. Zdanavičiui, A. Paliūniui ir M. Rondomauskui maskvinio komjaunimo centrinis komitetas paskyrė 1973 m. Lenino premiją už precizinių rotorinių sistemų virpesių tyrimą ir priemones jiems pašalinti.

MASKVOS TELEVIZIJA pusvalandžio programa savo žiūrovus supažindino su Justinu Marcinkevičium. Sion laidon buvo įpintas J. Marcinkevičiaus savo eilių skaitymas, poemos "Kraujas ir pelenai" vertėjo rusų poeto A. Mežirovo žodis, rusų aktorių atliktos ištraukos iš poemų "Kraujas ir pelenai", "Siena" ir suvaidintas "Mindaugo" fragmentas.

PANEVĖŽIO KABELIŲ GAMYKLOS mėgėjiška kino studija "Spindulys" nutarė įamžinti žymiuosius šio miesto žmones. Pirmasis filmas — "Mūsų dirigentas" yra skirtas muzikinės kultūros ugdytojui Mykolui Karkai. Filmą sukūrė scenarijų parašęs rež. B. Ponelis, operatorius V. Svaldenis ir įgarsinime talkinęs inž. R. Stanevičius.

KLAIPĖDOS STATYBOS TRIESTO kultūros namuose gausių lankytojų susilaukė fotografo Vaclovo Strauko meninių nuotraukų paroda. Jose buvo užfiksuotos šio miesto gyvenimo, darbo akimirkos ir gamtos vaizdai.

VILNIAUS DRAMOS TEATRAS savo repertuarą papildė norvegų klasiko H. Ibseno drama "Laukinė antis", režisuota H. Vancevičiaus. Scenovaizdžius sukūrė dail. F. Navickas. Premjerinio spektaklio Hedvigos vaidmenyje debiutavo šiemet studijas baigusi aktorė Genovaitė Ciplinskaitė. Pagrindinių vaidmenų atlikėjai — aktoriai M. Rasteikaitė, L. Noreika, H. Kurauskas, A. Chadaravičius ir J. Rygertas. Šiaulių dramos teatre H. Ibseno "Juną Gabrielį Borkmaną" pastatė rež. K. Tumkevičius, pats sukūręs ir pagrindinį Borkmano vaidmenį. Jam talkino A. Simokaitytė, V. Venckutė, N. Jasinskas ir kiti aktoriai.

SKULPTORIUS BERNARDAS BUČAS atšventė amžiaus septyniasdešimtmetį. Sukaktuvininkas dailę yra studijavęs Romoje, Briuselyje ir Paryžiuje. Iš jo prieškarinių darbų minėtini: "Sėjėjo" skulptūra, puošusi Vytauto D. muzėjaus sodelį Kaune, reljefas Maironio antkapiui, antkapinis paminklas L. Didžiulienei-Žmonai, keli Vaižganto biustai. Pokario metais B. Bučas sukūrė savo žmonos Salomėjos Nėries paminklinę statulą, prie Panevėžio vidurinės mokyklos pastatytą G. Petkevičaitės-Bitės biustą, su skulptorium P. Vaivada — skulptūrinę grupę "Pramonė ir žemės ūkis" Neries tiltui Vilniuje. Duoklę sovietams jam teko atiduoti paminklais jų karių kapinėse, V. Lenino, F. Dzeržinskio biustais ir granitiniu V. Lenino paminklu Karaliaučiaus srityje. Iš portretinių darbų minėtinas B. Bučo sukurtas "Kun. A. Strazdas".

VILNIAUS INŽINERINIO STATYBOS INSTITUTO prof. V. Šeštokas skaitė pranešimą Erfurte, R. Vokietijoje, įvykusioje konferencijoje miestų transporto klausimais.

V. Kst.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

JANE — ANNETTE ST., 7 kambariai, mūrinis, 4 kambariai pirmam augšte. Dvi modernios virtuvės, 2 prausyklos. Garažas su šoniniu privažiavimu, didelis kiemas. Įmokėti apie $15.000.

RONCESVALLES - GEOFFREY ST., arti krautuvių ir gero susisiekimo, 7 kambariai per du augštus, geras mūras, 2 virtuvės, alyva šildomas. Dvigubas garažas, geras privažiavimas. Įmokėti $10.000. Namas be skolų.

BLOOR — INDIAN GROVE, atskiras, mūrinis, 7 kambariai, didelė moderni virtuvė, alyva - vandeniu šildomas, arti Bloor požeminio susisiekimo ir krautuvių. Namas be skolų. Įmokėti apie $15.000.

HIGH PARK BLVD. — RONCESVALLES, puikus 8 kambarių mūrinis namas, 2 ekstra kambariai rūsyje su atskira prausykla. Dvi virtuvės, dvi prausyklos, privatus įvažiavimas. vieta dviem garažam. Namas be skolų. Įmokėti $20.000.

ANNETTE — KEELE ST., komercinis 14 kambarių pastatas — 3 butai su atskirais įėjimais. Tinka gydytojui, dantų gydytojui ar panašiam profesijonalui. Prašoma kaina $59.000. Vieta 6 automobiliams.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

AKTYVAI — VIRŠ 6 MILIJONŲ DOLERIŲ

Kasos valandos:

Pirmad. .....10 - 3
Antrad. .....10 - 3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. 10-7
Penktad. 10-8
Šeštad. .....9 - 12
Sekmad. ....9.30 - 1

MOKA:
už terminius indėlius —
dvejų metų.....8½%
vienerių metų 8%
už taupomąsias (savings) s-tas 7%
už depozitų-čekių sąskaitas.. 6¼%

DUODA PASKOLAS:
asmenines iki $10.000.....8%
asmenines — naujas 8½%
nekiln. turto iki $50.000.....8%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki $2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaidas. Priimame mokėjimus už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį, dujas. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Mūsų tikslas—ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių.

Skambinti — J. GUDAS
863 BLOOR St. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

Saugesniam žiemos sezono važiavimui patikrinkite savo automobilius pas

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1536 DUNDAS St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

Atliekame visus autovežimių mechaninius pataisymus — priekinių ratų išlyginimą (wheel alignment), ratų išbalansavimą ir kt. Parduodame MICHELIN, B. F. GOODRICH, RADIAL ir kt. padangas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas. **Savininkas FRANK PETIT**

BEST ELECTRIC

NUO LŪSNOS IKI DANGORAIŽIO!
VERSLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425 Petras Prakas

Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

SPORTAS

SPORTAS VISUR

Maniloje įvyko Azijos lengv. atletikos pirmenybės. Tailandietis A. Ratanopol 100 m. nubėgo per 10 sek. Japonas K. Kosikava šuolyje į augštį peršoko 2.15 m.

Pasaulio vyrų rankinio pirmenybės įvyks 1974 m. vasario pabaigoje R. Vokietijoje. JAV rinktinė atrankinėse rungtynėse įveikė Argentiną 19:17 ir užsitikrino vietą šiose pirmenybėse. Kitose atrankinėse rungtynėse Lenkija ir Šveicarija sužaidė lygiomis 17:17.

Atvirose Vengrijos stalo teniso pirmenybėse moterų klasėje I v. laimėjo anglė D. Hamreslay. Dalyvavo ir Vyčio V. Nešukaitytė. Vyrų varžybas laimėjo švedas C. Johanson baigmėje įveikęs savo tautietį S. Bengston.

Pasaulinių futbolo pirmenybių atrankinėse rungtynėse Švedija įveikė Austriją 2:1 ir pateko į baigminį pirmenybių turnyrą. Šalia Švedijos, šiam turnyrui jau kvalifikavosi: Brazilija, V. Vokietija, R. Vokietija, Italija, Škotija, Bulgarija, Australija, Lenkija, Olandija, Urugvajus, Argentina ir Čilė. Baigminis turnyras įvyks Miunchene 1974 m.

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio pirmenybių tvarkaraštis. Gruodžio 5 d., 7.15 v.v., J. Culnan mokykloje — berniukai (iki 16) Vytis-Aušra; gruodžio 9 d., 1.15 v.p.p., St. Aloysius m-loj berniukai (iki 12) Vytis-St. Chris; gruodžio 16 d., 1.15 v.p.p., St. Aloysius m-loj berniukai (12) Vytis-Aušra.

Krepšinio treniruočių Prisikėlimo par. salėje gruodžio 5 ir 12 d.d. nebus.

Stalo tenisininkės Flora ir Glorija Nešukaitytės atstovavo Ontario provincijai JAV tarpmiestinėse pirmenybėse. Flora žaidė moterų A komandoje, kuri iš 14 komandų laimėjo IV v. Glorija žaidė B komandoje, kuri laimėjo III v. Abi žaidėjos laimėjo daugumą savo rungtynių.

V. Nešukaitytė Švedijoje sėkmingai žaidė stalo teniso turnyre ir moterų dvejete laimėjo I v. Vienetų baigmėje pralaimėjo švedei, ir jai atiteko II v.

Stalo teniso Toronto ir apylinkės komandinėse pirmenybėse dalyvauja 2 Vyčio komandos. I-mos divizijos komandoje žaidžia: J. Nešukaitis, V. Nešukaitytė ir J. Vačekauskas. G. Nešukaitytės komanda žaidžia IV divizijoje.

P. Berneckas ir S. Dargis aktyviai dalyvavo Čikagoje įvykusiame Sąjungos suvažiavime. S. Dargis sekretoriavo suvažiavimui, o P. Berneckas buvo pakviestas į rezoliucijų komisiją. Į garbės teismą išrinkti — S. Krašauskas ir Vyčio pirm. P. Berneckas.

S. Jokūbaičiui, Toronto šaulių Vl. Pūtvio kuopos pirm., dėkojame už sėkmingai pravestą sudėtinį rudens šokių vakarą L. Namuose.

Joną Sepulį, Vyčio krepšininką bei valdybos narį, ir estę Ann Simpson, sukūrusius šeimos židinį, sveikiname ir linkime laimingo gyvenimo.

A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Savaitgalyje, gruodžio 1 ir 2 d.d., Prisikėlimo parapijos salėje įvyko Aušros sporto klubo rengtas krepšinio turnyras, kuriame dalyvavo Ročesterio Sakalas, Hamiltono Kovas, Toronto Aušra ir Vytis.

Pirmose rungtynėse susitiko Hamiltono Kovo ir Toronto Vyčio penketukai. Po apylygio pirmojo puslaikio Hamiltono Kovas nugalėjo Toronto Vytį 113:85. Kove žaidė: Butkevičius 32, Žilvytis 27, Stukas 16, Vinerskis 14, Butkevičius 10, Meškauskas 6, Tirilis 4, Lukošius 2, Kronas 2. Vyčio komandoje: A. Klimas 25, J. Didžbalis 16, A. Duliūnas 12, A. Stankus 12, T. Akelaitis 13, F. Nacevičius 7.

Antros rungtynės įvyko tarp Ročesterio Sakalo ir Toronto Aušros. Pastaroji pasirodė žymiai pajėgesnė ir rungtynes laimėjo 116:53. Aušroje žaidė: S. Kaknevičius 30, A. Stonkus 29, A. Underys 19, G. Olak 10, P. Žutautas 8, A. Kareckas 8, R. Kartavičius 4, E. Norkus 4, V. Ruseckas 4. Sakale: B. Masiulis 18, D. Lalka 11, F. Malašauskas 8, J. Choromanskis 6, L. Sakalauskas 2, J. Saladžius 2, S. Sakalauskas 2, V. Butrimas 2, C. Yanaitis 2 ir P. Laukaitis.

Sekmadienio rungtynėse susitiko šeštadienio rungtynių nugalėtojai — Hamiltono Kovas ir Toronto Aušra. Hamiltono Kovas pasirodė pajėgus vienetas ir pusę rungtynių vedė lygiomis. Pagaliau aušriečiai pasispaudė ir rungtynes laimėjo 100:85. Aušrai taškus iškovojo: S. Kaknevičius 40, R. Underys 22, A. Stonkus 15, E. Norkus 13, A. Nakrošius 6, B. Akelaitis 2, V. Ruseckas 2, P. Žutautas ir P. Kareckas; Kovui: R. Butkevičius 18, A. Žilvitis 10, A. Jankus 10, V. Lukošius 6, V. Stukas 4, V. Vinerskis 4, K. Šeštokas 2, B. Tirilis 1, L. Meškauskas ir M. Gudinskas.

Toronto vytiečiai turėjo kitų įsipareigojimų, todėl tolimesniame turnyre nebedalyvavo. Vietoje vytiečių tolimesnės rungtynės vyko tarp Aušros jaunių sustiprintos komandos ir Ročesterio Sakalo. Po apylygės kovos, aušriečiai laimėjo 78:68. Aušroje žaidė: A. Grigonis 19, A. Nakrošius 17, J. Grigonis 10, A. Kaknevičius 8, K. Bartusevičius 6, S. Dižbalis 6, D. Salvaitis 6, V. Raab 4, V. Ruseckas 2. Sakalo komandoje: D. Lalka 33, B. Masiulis 10, F. Malašauskas 9, J. Choromanskis 6, V. Butrimas 3, C. Yanaitis 3, L. Sakalauskas 2, P. Laukaitis 2, J. Saladžius ir S. Sakalauskas.

HAMILTONO KOVAS

Vyrų krepšinio komanda, vadovaujama Jankaus ir Sakalo, lygos rungtynėse pasieko ketvirtą iš eilės laimėjimą. Prieš Kiwanis komandą laimėjo 72:47. Žaidė: V. Butkevičius 23, R. Sakalas 22, V. Vinerskis 14, L. Meškauskas 6, R. Tirilis 6, V. Lukošius 2, R. Kronas, M. Gudinskas, Jankus, Zemat.

Jauniai A nugalėjo Regina Mundi parapijos komandą 41:25. Žaidė: A. Šeštokas 12, A. Aušrotas 10, T. Čerškus 10, V. Lukošius 6, E. Navickas 2, M. Kairys, P. Banevičius.

Jauniai B pradėjo CYO pirmąsias rungtynes su laimėjimu prieš Assumption komandą 43:22. Žaidė: R. Kybartas 10, R. Dūdonis 10, R. Budininkas 7, J. Rickus 7, R. Antanaitis 7, R. Kalvaitis 2..

Jauniai D draugiškose rungtynėse nugalėjo Aušros "vyrus" 20:18. Kovui atstovavo: A. Liškauskas 10, A. Juodelė 6, A. Dūdonis 4, R. Kalvaitis, R. Trumpickas, A. Pilipaitis, A. ir T. Stanaičiai. **A. G.**

Pasaulinėm futbolo pirmenybėm artėjant

Pasaulinių futbolo pirmenybių baigminis turnyras įvyks 1974 m. Miunchene. Dalyvaus 16 komandų, kurios bus pajėgiausios futbolo vienuolikės pasaulyje. Baigmininkams atrinkti prieš dvejus metus pradėtas atrankinis turnyras, kuriame dalyvavo 92 valstybės. Šiam turnyrui artėjant prie galo, įtampa auga, nes ryškėja pasaulio futbolo galiūnų pasikeitimai. Tai matyti iš to, kad daugelis 1970 m. pirmenybių dalyvių nebepateko į baigminį turnyrą. Tai Anglija, Sovietų Sąjunga, Izraelis, Čekoslovakija, Salvadoras, Marokas, Rumunija, Peru.

Praėjusių pirmenybių nugalėtojas Brazilija ir ateinančių pirmenybių rengėjas V. Vokietija į baigminį turnyrą pateko be atrankinių rungtynių. Likusieji 14 dalyvių paaiškės pasibaigus atrankiniam turnyrui. Iki šiol jau žinomi šie baigmininkai: Urugvajus, Argentina, Škotija, Lenkija, Italija, Bulgarija, Australija, Čilė, Ispanija. Afrikos atstovas šioms pirmenybėms paaiškės po Zaire-Zambija rungtynių. R. Vokietija, kad patektų į baigminį turnyrą, turi nugalėti Albaniją. Švedija ir Austrija dar turi žaisti papildomas rungtynes neutralioje aikštėje. Olandijai pakaktų lygiųjų su Belgija, kad patektų į baigminį turnyrą.

Atrankiniame turnyre neapsieita be staigmenų. Didžiausią staigmeną padarė olimpinis meisteris Lenkija, išstūmusi Angliją iš tolimesnių varžybų. Lenkija nugalėjo Angliją savame krašte 2:0 ir sužaidė lygiomis 1:1 Anglijoje. Sovietų Sąjungai dėl politinių motyvų atsisakius žaisti su Čile Santiago mieste, Tarptautinė Futbolo Federacija laimėjimą pripažino Čilei. Pastaroji ir Sovietų Sąjunga Maskvoje sužaidė lygiomis 0:0. Sovietų Sąjunga, kadaise buvusi viena pajėgiausių futbole, paskutiniu metu žaidė 6 tarptautines rungtynes, visas pralaimėjo — per jas visas teįmušė vienintelį įvartį. Ar tai tik nebus tikroji atsisakymo priežastis?

Pasaulinės futbolo pirmenybės prasidėjo 1930 m. Iki šiol tik 5 valstybės yra laimėjusios šias pirmenybes: Brazilija — 1958, 1962, 1970; Urugvajus — 1930, 1950; Italija — 1934, 1938; V. Vokietija — 1954 ir Anglija — 1966. Tik Brazilija be išimties yra dalyvavusi visuose baigminiuose turnyruose. Pirmenybės rengiamos kas ketvirti metai. Šių pirmenybių favoritai yra Brazilija, Italija ir V. Vokietija. **A. S.**

Kanados jaunimui

Š. m. gruodžio 28 d. Klevelando Lietuvių Namuose, 877 185 St., šaukiamas II pasaulio lietuvių jaunimo kongreso atstovų suvažiavimas nustatyti konkretiems veiklos uždaviniams bei planams. Registracija prasidės gruodžio 28 d., 6 v.v. Registracijos mokestis — $15. Jis padengs šeštadienio, sekmadienio ir pirmadienio pietus bei vakarinių programų ir N. Metų sutikimo bilietų išlaidas. Į suvažiavimą kviečiami ne tik II kongreso atstovai, bet ir šiaip aktyvesnis jaunimas. Norintieji, kad būtų parūpintos privačiai ar viešbučiuose nakvynės, turi iš anksto užsigristruoti raštu arba telefonu PLJS Ryšių Centre, 2433 West Margarette Park, Chicago, Ill. 60629. Tel. 312-787-3300. Atstovai, negalį tame suvažiavime dalyvauti, turi raštu savo vietoje ką nors kitą įgalioti.

W. G. DRESHER — *Real Estate Broker* — *Visų rūšių apdrauda*

233-3334 Walter Drešeris 233-4446

214 Lloyd Manor Rd., Islington, Ont. M9B 6A3

Ateitininkų žinios

Ateitininkų tėvų susirinkimas — gruodžio 16, sekmadienį, tuoj po 10 v. Mišių ateitininkų kambaryje. Visi tėvai prašomi dalyvauti.

Vyr. moksleivių ideologiniai kursai prasidės antrą Kalėdų dieną ir baigsis N. Metų dieną. Kurie dar neapsisprendė dėl važiavimo, bet nori gauti smulkesnių informacijų, prašomi skambinti Linai Vaitiekūnaitei.

Jaun. berniukams ir mergaitėms bendros Kūčios — gruodžio 22, šeštadienį, 6 v.v. L. Namuose.

"Ateities" administracija kreipiasi į visus skolininkus ir prašo atsilyginti už praėjusių metų prenumeratą. Daugelis yra skolingi už keletą metų. Prašome paskubėti.

Ar yra dar kas skolingas už žygį "Ateičiai"? Prašome iki gruodžio 15 d. atsilyginsi.

Prisikėlimo šventovėje 10 v. Mišios yra skirtos jaunimui. Visi kviečiami į pirmuosius suolus ir prašomi įsijungti į giedojimą.

Rekolekicjos jaunimui — šį savaitgalį King City. Skambinti V. Kolyčiui tel. 654-5481.

Ateitininkų sendraugių centro valdybon išrinkti: Pranas Baltakis, Genė Vasaitienė, Juozas D. Laučka, Roma Žilionienė, Jonas Vaitkus — visi iš Vašingtono D.C. Kontrolės komisijon išrinkti: Vitalija Noreikaitė, Cezaris Surdokas, Aleksandras Radžius — visi iš Baltimorės, Md. Rinkimuose dalyvavo 560 narių, t. y. 54% registruotų ateitininkų sendraugių išeivijoj.

Skautų veikla

● V. s. Br. Kviklys, vienas iš žymiųjų akademinės skautijos vadovų, ilgametis "Mūsų Vyčio" redaktorius, gruodžio 1-2 d.d. dalyvavęs Toronte vykusiame VLIKo seime, susitiko su kaikuriais vadovais ir aplankė skautų būklą.

● Gruodžio 8 d., 1 v.p.p., L. Namuose šaukiama "Dainos" dr-vės sueiga.

● Mindaugo dr-vės sueiga — gruodžio 10, pirmadienį, 7 v.v., L. Namuose.

● "Rambyno" tunto vadijos posėdis — gruodžio 9, sekmadienį, 12 v., skautų būkle.

● Ps. A. Jankaitienės rūpesčiu sktn. Stepo Kairio muzikiniam vienetui gautos dvi naujos birbynės. Skautiškas ačiū.

● Tradicinės skautiškos Kūčios — gruodžio 23 d., 5 v.p.p., Prisikėlimo didžiojoje salėje.

● Gruodžio 22 d. "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų tėvų k-tas rengia Brocktono gimnazijos salėje "Baltijos" kvinteto koncertą.

● Jaun. skaučių ir vilkiukų visų dr-vių bendra kalėdinė sueiga — gruodžio 15 d., 1 v.p.p., L. Namuose. Visos ir visi dalyvauja uniformuoti. Sueiga truks iki 2.30 v. p.p. **Č. S.**

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kams, kurių yra apie 340.000. Šią kalėdinę dovaną infliacijos padarytiems nuostoliams sumažinti gaus tik tie pensininkai, kuriems mokama Kanados mėnesinė senatvės $105.30 pensija ir specialus $73.86 priedas. Liberalų ir socialistų opozicinės partijos pasisakė prieš vienkartinį papildą ir reikalavo mėnesinę pensiją padidinti iki $209.

Premjero P. E. Trudeau liberalų vyriausybė LIP vietinės iniciatyvos programai pernai išleido $163.968.721, finansuodama 83.610 kanadiečių darbą. Į šią sumą yra įtrauktos ir administracinės išlaidos. Iš LIP fondo pašalpas gaunantys asmenys patys pasiūlo darbo projektus, kurie tėra laikinio pobūdžio ir kartais labai abejotinos vertės. Didžiausią sumą — $64.220.807 gavo Kvebeko provincija. Ontario provincijai teko $24.728.031. LIP programą aštrokai kritikavo Ontario provincijos ministrė jaunimo reikalams M. Birch. Jai atrodo, kad šios programos dėka ugdoma profesinių pašalpos gavėjų speciali grupė, vieną projektą pakeičianti kitu ir vengianti ieškoti nuolatinio darbo. Šiai žiemai LIP fondas g a v o $95 milijonus. Opozicinių partijų atstovai atkreipė dėmesį į nevienodą pernykščio LIP fondo pinigų paskirstymą — didžiausias pašalpas gavo tos rinkiminės apylinkės, kurioms atstovauja liberalai, ypač ministerių kabineto nariai.

"Dominion" maisto krautuvių bendrovė susilaukė $10.000 baudos už klaidinantį skelbimą ir prekių kainų didinimą. Bendrovės prez. T. G. Bolton specialiu skelbimu užtikrino klientus, kad krautuvėje esančios prekės nebus pabranginamos. Toronto "The Globe and Mail" dienraščio telefonistė V. Sutton vienoje "Dominion" krautuvėje ant lašinukų pakelio pastebėjo net trigubą kainą — $1.26, $1.38 ir $1.68. Dienraštyje dirbęs studentas žurnalistas L. Lizmore tuos lašinukus nupirko už $1.68. Į laikraščio puslapius buvo įdėta pakelio nuotrauka, liudijanti krautuvėje esančių prekių kainų didinimą. Į ją ir į tame pačiame dienraštyje paskelbtą "Dominion" prez. T. G. Boltono įsipareigojimą nedidinti kainų atkreipė dėmesį Ontario provincinės vyriausybės įstaiga vartotojų apsaugos reikalams.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

ETOBICOKE, gražus, naujos statybos vienaaugštis, 6 dideli kambariai, dvigubas garažas, 2 prausyklos, pilnai užbaigtas rūsys. Labai skubus pardavimas. Savininkas išsikelia. Prašoma $62.900. Arti susisiekimo.

RONCESVALLES — DUNDAS, 9 kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas, 3 virtuvės, 2 prausyklos, dvigubas garažas. Prašoma $45.900. Puikus nuomojimui. Greitas perėmimas.

SWANSEA, $10.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras namas, garažas su šoniniu įvažiavimu. Prašoma $45.000. Arti Bloor gatvės.

BLOOR — ALHAMBRA, 3 butų atskiras mūrinis namas su atskirais įėjimais, 3 prausyklos, 3 virtuvės, vandeniu - alyva šildomas, 2 atskiri sklypai, dvigubas garažas, apie $25.000 įmokėti ir viena atvira skola; visai netoli Lietuvių Namų.

JANE — BLOOR, 12 kambarių, 3 miegamųjų, dvibutis (duplex), 4 užbaigti kambariai rūsyje, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, arti Bloor; galima greitai užimti. Apie $20,000 įmokėti.

Al. GARBENIS — Namų tel. HU 9-1543
Pr. KERBERIS — Namų tel. LE 5-1584

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA		IMA	
6%	už depozitus		
7¼%	už taupymo s-tas	8%	už asm. paskolas
8%	už 1 m. term. dep.		
8½%	už 2 m. term. dep.	8%	už mortgičius

Kapitalas — septyni milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $5.000 ir **mortgičius** iki 75% įkainoto turto. **Visų narių gyvybė** apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas **532-8723** • Toronto, Ontario, M6P 1A6

Westway, Mississauga ir Kingsway rajone.

• **Pirkėjams sąžiningas patarnavimas.** •

R. Stasiulis **Tel. 249-7691** Namų — 241-5181

Turiu didelį pasirinkimą modernių namų

FOR SALE UNITED TRUST REALTOR

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario **Tel. 533-5454** **Lietuviams daroma NUOLAIDA**

A. J. MORKIS Realtor

• **Sąžiningas patarnavimas.** • **Parūpiname mortgičius**

perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę betkuriame rajone.

• A. BLIŪDŽIUS • W. MORKIS • **Telefonai 534-8459; 233-5996**

1082 Bloor St. W., Toronto 4, Ontario

CLEAR-VISION

Tel. 532-7733

— TV - HI - FI —

Taisomi ir parduodami paprasti ir spalvoti televizijos priimtuvai. Prieinamos kainos.

1613 DUNDAS Street West

DIDŽIAUSIOS IR GRAŽIAUSIOS EUROPIETIŠKOS MĖSOS IR SKANĖSTŲ KRAUTUVĖS KANADOJE

SPECIALŪS GAMINIAI KAS SAVAITĘ

tip-top MEATS DELICATESSEN

1727 BLOOR STREET WEST (PRIEŠ KEELE POŽEMINIO STOTĮ)
YORKDALE SHOPPING CENTRE (SHEPPARD AVE. / DON VALLEY PARKWAY) • **FAIRVIEW MALL**
ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (QUEEN ELIZABETH ir 27 kelias)
HURON - SQUARE - SHOPPING CENTRE (Cooksville, 10 ir 5 kelias)

DANISH CUSTOM FURNITURE

BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI IŠ BURMOS MEDŽIO (TEAK FURNISHINGS)

Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED

25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch

Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

971 College St., Toronto 4, Ont.

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS" AUKOJO

$100: Kanados Lietuvių Fondas; $25: KLB Delhi apylinkės valdyba; $20: Vladas Paliulis, Gina Čapkauskienė; $14: Akvilina Žemgulytė; $10: Anastazija Tamošaitienė, Ignas Slabašinskas, Julija Švabaitė - Gylienė, S. A. Pundziai; $8: Ver. Petruškevičienė; $5.50: Mrs. T. Timmerman; $5: Petras Petrėnas, T. Aleliūnas, Vladas Rukšys, Pr. Baltuonis; $4: E. Aukštakalnienė; $3.50: Aug. Jasiūnas; $3: Balys Čepauskas, Jonas Gedvilas.

Rėmėjo prenumeratas po $15 atsiuntė: Jurgis Aušrotas, kun. Ant. Sabas, B. Sakalas, Pr. Baltuonis, Br. Keburis, M. Z. Laurinavičiai, Liudas Vaštokas; rėmėjo prenumeratas po $10: už penkerius metus — dr. Aug. ir Marija Laučiai; už dvejus metus — St. Stonis, Julius Puodžiukas, Jurgis Jurgutis, Vladas Rukšys, Kazys Girnys; už vienerius metus — Kostas Jurgutis, L. Leveckis, Alf. Wileyta, Br. Misius, Balys Kondratas, Vl. Mickus, A. Krakaitis, Adolf. Pavilonis, Mrs. M. Uzemeck, Vyt. Strimaitis, J. Romikaitis, Petras Petrėnas, J. Rutkūnas, Vilius Gvalda, Jonas Kibickas, Mečys Šarauskas, kun. P. Geisčiūnas, S. Ignatavičius, Ž. Vidmantienė, Algis Empakeris, El. Švėgždienė, R. K. Lamerand, Romas Masiulionis, Balys Čepauskas, El. Narbutaitė, Romas Medelis, Ant. Sabalis, Vac. Ivanauskas, Jonas Vėlyvis, Liudas Puslys, Ant. Petrikonis, A. Sakalauskas, Pr. Williams, Br. Rekštis, Alb. Grėbliūnas, Bronius Vitkus, Ant. Pauliukas, Vyt. Martinaitis, Ant. Poškus, Al. Brickus, S. A. Pundziai, Mrs. Ap. Evans, Alg. Mitalas, J. Butkevičius, Albertas Šiaudinis, Ona Ivaškienė, Karolis Rusinas, Myk. Krivickas.

$2: Vyt. Mačikūnas; $1.50: Pr. Sliteris; $1: A. Eskaitis, Mrs. Magd. Wikis, V. Petrovas, Mrs. Ap. Evans ir než. skaitytojas iš Albertos.

Nuoširdžiai dėkojame visiems už paramą. Kartu primename, kad "TŽ" metinė prenumerata — $8.50, rėmėjo — $15.

Balio Maskeliūno
DRAUDOS ĮSTAIGA
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS
Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., TORONTO, ONTARIO **Tel. 535-1258**
• Įvairios mūsų gamybos rūkytos dešros ir salami •
• Pirmos rūšies A. 1 šviežia mėsa • Lietuviški sūriai •
• Silkės ir rūkyta žuvis • Šviežia ir kepti paršiukai •
• Šviežia, šaldyta bei mūsų rūkyta įvairi paukštiena •
• Importuoti maisto gaminiai •
Taip pat priimame užsakymus ("Catering") vestuvėms ir mažesniems pobūviams nuo 5 iki 500 asmenų. Susitarus pristatome į namus bei salę šiltą arba šaltą maistą su aptarnavimu ar be jo.
• —— *UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU* —— •
• ——— *NEMOKAMAS PRISTATYMAS* ——— •

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR
• *10 pardavimo įstaigų Toronto rojonuose* •
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus
VYT. V. GIRDAUSKAS
Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje
1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, **tel. 279-4371**)
persikėlė į naujas patalpas. Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.
Dovanos be muito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.
Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo apartai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel WA 1-3225 arba WA 4-1001

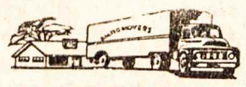
BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4 - 1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave., **telefonas 536-5936**
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

TORONTO ŽINIOS

VLIKo seimas įvyko gruodžio 1 ir 2 dienomis Toronto L. Namuose. Dalyvavo 41 atstovas ir 108 registruoti svečiai. Pastarųjų buvo daugiau, bet nevisi registravosi. Atstovų tarpe buvo 24 kanadiečiai lietuviai, įgalioti įvairių politinių grupių. Seimui pirmininkavo Aug. Kuolas, Pr. Razgaitis ir dr. S. Čepas, sekretoriavo Pr. Bastys ir T. Stanulis. Taigi šį kartą buvo duota proga pasireikšti kanadiečiams. Pastarieji gausiai dalyvavo ne tik seime, bet ir jo bankete. Aplamai, seimas buvo labai sėkmingas, nors laiko vis trūko. Prie laiko stokos prisidėjo ir šeštadienio banketas, dėl kurio seimo posėdis turėjo būti atidėtas jau 5 v. p.p., nes reikėjo salę atitinkamai paruošti, kad 8 v. galėtų prasidėti vaišės. Seimo aprašymas — sekančiame "TŽ" nr.

Kanados Lietuvių Katalikų Centro surengtos Tikinčiosios Lietuvos Dienos proga š.m. kovo pirmąjį sekmadienį surinkta Lietuvos tikinčiųjų šalpai $1,631.25. Suaukota: Toronto Prisikėlimo parapijos $737.25, Šv. Jono Kr. — $425.00, Sudburio — $300.00, St. Catharines — $142.00, Edmontono — $27. Šios aukos persiųstos religinės šalpos fondui, kurį globoja vysk. V. Brizgys.

"TŽ" redakcijoje lankėsi vienas iš "Draugo" redaktorių Br. Kviklys, kuris VLIKo seime skaitė paskaitą. Ta proga jis pasidalino lietuviškos spaudos rūpesčiais su "TŽ" darbuotojais. Taip pat lankėsi A. Skirius, žurnalo "Lietuvių Dienos" leidėjas iš Los Angeles. VLIKo seime jis atstovavo Vienybės sąjūdžiui. Ta proga aplankė Toronto lietuvių institucijas ir kaikuriuos verslo žmones.

Kanados pašto tarnyba labai lėtai pristato antros klasės siuntas, kurių tarpe yra ir laikraščiai. "TŽ" administracija nuolat gauna skundus iš savo skaitytojų ir juos perduoda centriniam paštui. Pastaruoju metu sulėtėjo "TŽ" pristatymas ir Toronte — kaikurie skaitytojai "TŽ" gauna tik sekančios savaitės pradžioje. Tai nenormalu. "TŽ" išsiunčiami per centrinį Toronto paštą antradienių vakarais, ir skaitytojai visoje Kanadoje ir kitur turėtų gauti iki tos pačios savaitės penktadienio. Torontiečiai, kurie negauna "TŽ" iki penktadienio imtinai, teskambina telefonu centrinio pašto skyriui "Second Class Delay" šiuo numeriu: 369-4737. Kartais pagelbsti kreipimasis į vietinį paštą.

Laikraščiai jaunavedžiams. Aldonos Volungytės - Baltakienės mergvakario metu spalio 29 d. jaunavedžiams, be kitų dalykų, kaip dovanos buvo užsakyti penki lietuviški laikraščiai, jų tarpe ir "TŽ".

Auksuolis Valiūnas vėl pasižymėjo fotografijos mene. Huronia Turistų Sąjungos fotografijos konkurse jis laimėjo pirmą vietą už meniškiausią gamtos nuotrauką. Kartu su premija laimėtojui įteikta $250 piniginė dovana. Šio konkurso vertintojais buvo Georgian College of Applied Arts and Technology skirti asmenys.

Studentai ateitininkai išleido savo žurnalo-metraščio 1973 m. 2 nr. Jį redagavo Vytas Kliorys, Rimas Petrauskas, Algis Stankus. Du pastarieji yra torontiečiai. Žurnalas rašytas Toronto un-to elektrinėm mašinėlėm, spausdintas ofsetiniu būdu lietuvių "Litho-Art" spaustuvėje Toronte. Žurnalo 48-iuose puslapiuose sutelkta daug medžiagos. Jame rašo montrealietė Rita Abromaitytė-Vilčinskienė, torontietės — Jolanda Dūdaitė, Ramona Girdauskaitė, torontietis Rimas Petrauskas, studijuojąs Windsore, Algis Stankus ir kt. Viršelis — Kazio Tamašausko, stud. Windsore. Straipsniuose yra įdomių minčių, tik reikėtų pasirūpinti geresne lietuvių kalba. Vietomis ji labai šlubuoja.

Pensininkų klubo patalpa L. Namuose oficialiai atidaryta gruodžio 2 d., 3 v. p. p. Iškilmėje dalyvavo labai daug pensininkų — vos tilpo jiems skirtoje saliukėje. Klubo pirm. St. Paciūnas pasakė atidaromąją kalbą, dėkodamas LN vadovybei už patalpą. Pašventinus ją, žodį tarė LN pirm. J. Strazdas. Besivaišinant šampanu, pasikeista dalyvių nuomonėmis apie turimą patalpą ir klubo veiklą. Klubo patalpa papuošta paveikslais ir dail. Dagio pieštu lietuvišku vaizdu ant sienos. Pensininkų sąrašuose yra apie 200.

"Paramos" kredito kooperatyvui reikalingas tarnautojas - vyras. Pageidautina, kad būtų susipažinęs su buhalterijos darbu. Informacijų teirautis "Paramos" raštinėje, 1573 Bloor Street West, Toronto. Tel. 532-8723.

Vedėjas

ATLIEKU GRINDŲ
atnaujinimo (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus Toronte.
ALFONSAS SODONIS
Telefonas LE6-2805

DĖKOJAME

Mūsų dvidešimt penkerių metų veiklos Toronte minėjimas jau nuslinko praeitin, bet mūsų širdys ilgai liks pilnos džiaugsmo ir dėkingumo visiems, kurie šia ypatinga proga parodė tiek daug šilumos, palankumo ir duosnumo. Nė nežinome, kaip pradėti visiems dėkoti. Vardais visus suminėti būtų tiesiog neįmanoma, tad tikimės, kad priimsite šią labai bendrais bruožais išreikštą mūsų padėką.

Į meniškai papuoštą salę susirinko gausesnis būrys svečių, negu drįsome tikėti. Sveikinimų ir aukų buvo gausu: iš organizacijų bei paskirų žmonių, o visų nuotaika buvo draugiška ir pakili. Programa turininga ir labai sklandžiai pravesta, maistas skaniai paruoštas ir gausus, tortų stalas apkrautas beveik iki lūžimo, o visur pilna gražių gėlių, linksmai besišypsančių rėmėjų ir grakščiai patarnaujančių mergaičių. Loterijai suaukotos dovanos buvo vertingos ir įvairios, o pati loterija buvo taip originaliai pravesta, kad linksmai pasijuto net ir tie, kurię nieko nelaimėjo.

Stengsimės vienu ar kitu būdu asmeniškai padėkoti visiems, kurie tiek daug mums davėte šiom dienom. Giliai pajutome Jūsų nuoširdų įvertinimą mūsų buvimo ir darbo šioje kolonijoje. Tai mums teikia stiprybės ir drąsos kiek tiktai galime aukotis, dirbti ir skleisti Viešpaties meilę šioje Jo duotoje aplinkoje.

Nek. Pr. Marijos seserys Toronte

Kalėdiniai ir N. Metų sveikinimai specialiam "TŽ" numeriui iš paskirų asmenų, organizacijų, įstaigų, verslo firmų priimami administracijoje iki gruodžio 12 d. Kalėdinis "TŽ" numeris išeis gruodžio 20 d. data. Kalėdų šventės savaitę "TŽ" neišeis. Taigi, kalėdinis numeris bus š. m. paskutinis. Sekantis nr. išeis 1974 m. sausio 3 d. Maloniai prašome ypač torontiečius iš anksto atsilyginti už 1974 m. savaitraščio prenumeratą $8.50. Neužmokėjusių iš anksto paštas nelaiko prenumeratoriais ir padidina tarifą. Pašto inspektorius kartą į metus aplanko laikraščių administracijas. Dėlto kviečiame visus atsilyginti metų pradžioje.

Visi paaukojusieji "T. Žiburiams" vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais skelbiami kronikoj. Be to, kalėdiniame numeryje bus bendras kalėdinis bei naujametinis sveikinimas, kuriame bus įrašytos visų tokių aukotojų pavardės.

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais paaukojo "T. Žiburiams": Zita ir Jonas Didžbaliai $15, Adelė Vaitkevičienė $15, Elena ir Stepas Pusvaškiai $10, Adelė ir Juozas Raškauskai $8. Tuo būdu jie sveikina savo artimuosius ir pažįstamus, linkėdami gausios palaimos ir sėkmingų naujų metų.

Heidelberg
Alus iš tyro šaltinio vandens

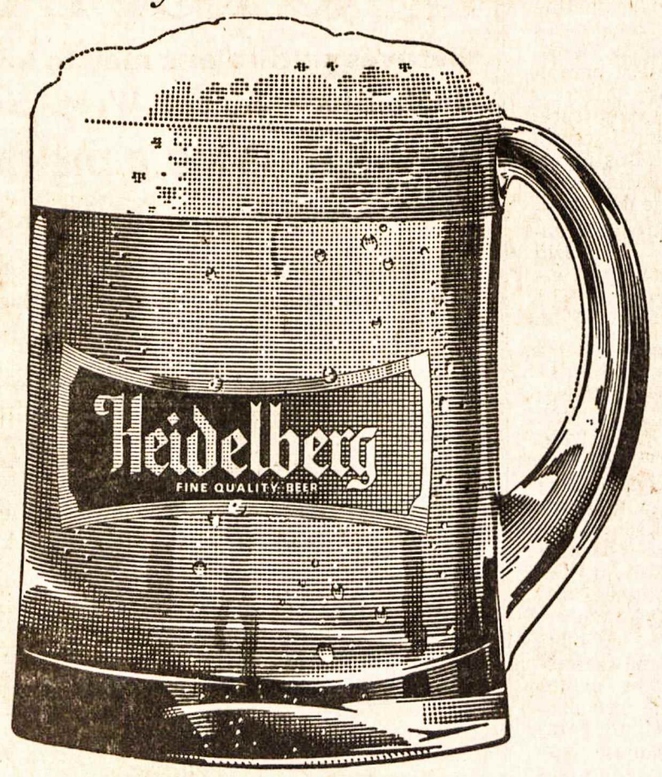

Ir tai yra tiesa!

Toronto Lietuvių Namai ir įnašai

P. LELIS

Niekad anksčiau Toronto lietuviai nebuvo sudėję tiek pinigų kultūriniams reikalams, kaip šiais metais. Apytikriai skaičiuojant, sudėtos šiais metais aukos sieks apie pusę milijono dol. Jos įgalino užbaigti anksčiau pradėtas statyti tris lietuviškas tvirtoves: Anapilį (vieną pastatą), Lietuvių Namus ir Lietuvių Fondą. Pirmosios dvi tvirtovės 1973 m. lapkričio mėn. buvo iškilmingai atidarytos, o Lietuvių Fondas, surinkęs šiais metais apie $12.000, užbaigė pirmąją šimtatūkstantinę. Lietuvių Namams surinkta $227.650 paskolų (debentures) ir $24.600 narių įnašų. Tie visi įnašai buvo skelbiami visą laiką "TŽ", tad nesunku juos patikrinti.

Šiame straipsnyje daugiau paliesiu vieną iš tų lietuviškų tvirtovių, kuri rašančiam geriau pažįstama, būtent, Lietuvių Namus.

Pirm. J. Strazdo duodami LN savaitiniai pranešimai "TŽ" daug pasako apie einamuosius reikalus, įnašų telkimą ir t.t., bet, manau, visuomenei naudinga išgirsti kartais ir platesnius bei kritiškesnius LN narių pasisakymus.

"TŽ" 46 nr. kronikos žiniose (inicialai V.P.) skelbiama, kad TLN lėšų telkimo komitetas vienbalsiai nutarė prašyti visus narius, kurių įnašai mažesni kaip $100, padidinti juos iki $100. Nurodyta, kad tokių narių yra apie 500. Tam tikslui išsiuntinėti laiškai, prašant įnašus padidinti. Žinoma, tai graži iniciatyva, tik abejoju, ar tai nebus Sizifo darbas. Iš ankstesnių patyrimų siuntinėjant tokius laiškus žinome, kad rezultatai būdavo labai menki — į pasiųstus 100 laiškų teigiamai atsakydavo tik 2-3. Tai apmokėdavo tik pašto ženklus. Tikriausias būdas surinkti aukas yra asmeniniai kontaktai su gyvais žmonėmis. Iki šiol surinktos LN paskolos ir narių įnašai tik per asmeninius rinkėjų prašymus. Jei komiteto nariai vieton rašymo laiškų būtų apsilankę tik pas savo draugus, tai tikriausiai 25 įnašus būtų gavę. O gal Teodoro Stanulio komitėtas padarys stebuklą ir numatytus $94.000 apmokėtais pašto ženklais vo-

IŠ "DAINOS" VEIKLOS

Susirinkime pas L. Pocienę lapkričio 18 d. pirm. K. Butienė prisiminė St. Dervinienę, šalpos rėmėją, kurią aplankė ligoninėje. Džiaugiamės, kad ji jau sveika ir vėl dalyvauja lietuviškoj veikloj. Sužinota, kad dar dvi mūsų narės sirgo, ir nutarta jas aplankyti. Linkime K. Kaminskienei ir J. Rimienei stiprios sveikatos.

Prieš kelis mėnesius su dideliu liūdesiu atsisveikinome su "Dainos" garbės nare a.a. Marija Pociene, kuri buvo beveik nuo "D" įsisteigimo nuolatinė ir duosni šalpos rėmėja. L. Pocienė perdavė $20, kuriuos, motinos vardu, įteikė sūnus Vladas Pocius. Dėkojame ir džiaugiamės, kad sūnus stengiasi išlaikyti savo motiną gyvą gerais darbais.

Mūsų ilgametė darbščioji narė V. Moklickaitė yra privačioje globoje. Nutarta Kalėdų proga ją aplankyti. Vokietijoje esantiems seneliams ligoniams ir jų šeimoms bus išsiųstos piniginės dovanos — $6 pavieniams ir $12 šeimoms. Dėkojame L. Pocienei už malonų susirinkimo priėmimą. Sekantis susirinkimas įvyks 1974 m. sausio mėn. pas M. F. Yokubynienę. **M. F. Y.**

Jau atspausdintas Prisikėlimo parapijos bankelio 1974 m. kalendorius su spalvotu Vilniaus katedros ir Gedimino pilies vaizdu.

kais surinks? Be pirm. Stanulio, į komitetą dar įeina S. Banelis, J. Cicėnas, S. Dargis, V. Dauginis, K. Daunys, O. Indrelienė, B. Jackus ir D. Renkauskas.

Toje pat žinutėje paskelbtos netikros žinios apie dabartinį LN narių ir įnašų stovį, būtent, narių skaičius 611, iš kurių 130 su šimto ar daugiau įnašais. Iš tikrųjų 1973 m. lapkričio 1 d. narių skaičius buvo 735, iš kurių 210 su įnašais $100, $150 ir $200. Narių su $25 įnašu — 384 maždaug atitinka narių knygą, tik 56 iš jų yra mirę ir 32 išsikėlę į JAV. Jiems laiškus rašyti nėra prasmės, nes jų adresai nežinomi ... Narių su $25 įnašais liko tik 298. Tai daugiausia senųjų LN dalininkai, vadinami šėrininkais. Senųjų LN šėrai nebuvo jokie šėrai, o tik įnašo pažymėjimai. Pirmoji naujųjų LN valdyba prašė juos grąžinti, žadėdama užskaityti kaip pinigą, bet iki šiol grąžino tik 104 nariai $4350. Būtų gera, jei nariai, turintieji senųjų L. Namų šėrus, juos grąžintų, t.y. padovanotų LN, kaip tai gražiai padarė "Žiburių" b-vės šėrininkai. Visi šėrus grąžino ir gavo gražų rėmėjo atžymėjimą. Koks tikslas laikyti kur nors užsimetusius senus šėrus, kai LN juos priima kaip rėmėjo įnašą?

Iki š.m. gegužės 13 d. visuotinio narių susirinkimo tikslaus LN narių sąrašo nebuvo, nes nuo 1962 m. nauji nariai, nupirkę šėrą, nebuvo į narių knygą įrašyti. Mažai kas tada senais namais besirūpino. Tik nupirkus naujus namus 1971 m. buvo pradėta nauja narių knyga, kurioje buvo įrašomi nariai-rėmėjai, t.y. tie, kurie grąžino savo šėrus arba įmokėjo $100.

Senųjų namų nariai buvo tiksliai surašyti ir jų sąrašas atspausdintas 1961 m. LN leidinyje. Tas sąrašas, nors nepilnas, buvo panaudotas 1973 m. informaciniam leidiniui, kuris susirinkimo metu išdalintas nariams. Kaikurie nariai nusiskundė, kad jų pavardžių narių sąraše nėra, dėlto teko iš naujo peržiūrėti visus sąrašus ir pradėti naują narių knygą. Pirm. J. Strazdas ir vicepirm. J. Karpis pavedė tą darbą atlikti man, kaip dariusiam pirmąjį narių sąrašą 1961 m. Teko imti duomenis iš "Paramos", Montrealio banko ir kitų šaltinių. Tuo būdu 1973 m. liepos mėn. surašyta antroji narių knyga, kuri dabar reguliariai papildoma. Spalio 11 d. susirinkime buvo iškabintas specialiai paruoštas narių sąrašas, kad kiekvienas narys galėtų pasitikrinti, ar jis įrašytas. (Šį sąrašą iš knygos mašinėle nemokamai perrašė p. Lapinskienė). Ten buvo įrašyti 695 nariai, iš kurių 30 — organizacijos. Kas savaitę narių skaičiui didėjant, narių sąrašas negali būti pastovus, dėlto gali pasitaikyti ir netikslumų.

1971 m. sausio 1 d. narių buvo 590. Atmetus mirusius ir išvykusius į JAV, buvo likę tik 510. Bendras narių įnašas, t.y. visų senųjų namų šėrų vertė, buvo $27.665. (Buvo grąžinti pinigai už šėrus tik penkiem nariam, kurie labai reikalavo — iš viso $200). Š.m. lapkričio 1 d. narių įnašų suma yra $51.770, iš kurių $4.350 grąžinti šėrai, $22.820 negrąžinti šėrai ir $24.600 grynais pinigais. Į surinktą paskolų sumą $227.650 įeina ir laikinės paskolos (iki pareikalavimo) $25.000. Šie skaičiai gali kiek skirtis nuo buhalterinių skaičių, nes jie imti iš skelbimų. LN buhalterijos knygas veda P. Jankaitienė, paskolų knygas — valdybos nariai T. Stanulis ir B. Jackus, narių ir įnašų knygas — P. Lelis, o vaikų iki 16 m. amžiaus narių knygą veda B. Strazdienė.

FRANK BARAUSKAS LTD.
REALTOR
3828 Bloor Street West, Islington, Ontario
231-6226 — 231-2661
Mūsų specialybė — užmiesčio žemės ir ūkiai, nuo Lake Ontario iki Lake Simcoe ir Georgian Bay.
Jieškome namų ir pajamas duodančių nuosavybių vakarų Toronte.

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APSILDYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.
412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921 - 3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2 - 5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

V. Bačėnas *All Seasons Travel*, B.D.
2227 DUNDAS STREET W., TORONTO, ONTARIO M6R 1X6
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

INSURANCE
Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerciniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. parapijos ir Anapilio žinios

— Nuoširdžiai sveikiname evangelikų Išganytojo parapiją dešimtmečio proga.

— Šį penktadienį, gruodžio mėnesio pirmąjį, pamaldos: 7.30 v. ir 8 v. ryto ir 8 v. vakaro.

— Anapilio sodyboje pamaldos — kiekvieną sekmadienį 11 v. Anapilio moterų būrelis suorganizavo tarnybą atskirame kambaryje globoti mažiem vaikučiam pamaldų metu. Ši tarnyba veiks nuo šio sekmadienio. Anapilio kraitvakaris, organizuojamas moterų būrelio, įvyks po N. Metų.

— Anapilio sodybai aukojo $200: p. Pilipavičiai (400); po $100: J. N. Uogintai, J. U. Bleizgiai, M. Norvaišienė (Delhi), V. G. Butkiai (200), J. E. Aleksos; po $50: P. Gulbinskas, G. Kocienė. Nuoširdi padėka visiems.

— N. Metų sutikimui Anapilio sodyboje bilietai gaunami parapijos knygyne ir Anapily sekmadieniais po pamaldų.

— Kalėdinių plotkelių gaunama po pamaldų abiejose vietovėse, o šiokiadieniais — klebonijoje.

— Kat. moterų draugijos susirinkime, be įvairių organizacinių draugijos klausimų, plačiai buvo diskutuojama pagalba Anapilio sodybai: draugijos moterys nutarė suorganizuoti kilimo įsigijimą. Pagal dail. A. A. Tamošaičių projektą kilimu būtų papuošta salės siena vestibiulyje. Draugijos metinė šventė šį sekmadienį po 11 v. pamaldų par. salėje.

— Tikybos pamokos vaikams — L. Vaikų Namuose po 10 v. pamaldų.

— Pamaldos: šį penktadienį, 8 v. r., už a.a. Kaz. Giniuotienę, 7.30 v. vak. už a.a. Pijų Matuką; šeštadienį, 8 v.r., už a.a. Aleksandrą Urboną (10 m. mirties sukaktis), 9 v. už Voroninkaičių mirusius; sekmadienį, 10 v.r., kat. moterų intencija, 11 v.r. už a.a. Vytautą Ambaką (1 metų mirties sukaktis); 11 v. Anapily už a.a. Oną Varnienę, p. Skrinskienės motiną.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Penktadienį, 6.30 v.v., konfirmandų pamokos.

— Šeštadienį vakare bažnyčioje vakarienė atvykusiems svečiams iš Čikagos. Taip pat šį šeštadienį Toronto liet. evangelikų jaunimas susitinka čikagiškius pas p.p. Delkus, 14 Shand Ave., Etobicoke.

— Sekmadienį — parapijos dešimtmetis bei moterų draugijos šventė. Pamaldos — 3 v.p.p. Pamokslus sakys kun. dr. Otto Reble, rytinės Kanados liuteronų sinodo prezidentas, ir senjoras kun. Ansas Trakis, "Tėviškės" ev. liuteronų parapijos klebonas Čikagoje bei lietuvių egzilinės liuteronų bažnyčios senjoras Š. Amerikai. Šventės muzikinę nuotaiką pagilins "Tėviškės" parapijos choras. Priėmimas — 4.30 v.p.p. L. Namuose, kur taip pat įvyks banketas 5 v.p.p. Meninę dalį atliks "Tėviškės" parapijos moterų oktetas ir mišrus choras; dirigentas — Jurgis Lampsatis, akompaniatorius — prof. Vladas Jakubėnas. Įėjimas į banketą su iš anksto įsigytais bilietais. Juos platina p. Sturmienė 769-6431.

Tautinių grupių kalėdinėje parodoje šiemet dalyvauja ir lietuviai. Tradicinį Kūčių stalą ir parodėlę rengia apyl. valdyba gruodžio 5-7 Masonic Temple, Yonge-Davenport Rd., 12-10 v.v.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Nuoširdžiai sveikiname lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapiją, švenčiančią savo dešimtmetį.

— Reiškiame nuoširdžią užuojautą p.p. Ališauskienei ir p. Zenkevičienei, mirus Lietuvoje jų broliui.

— Prašytos paskelbti Mišios: šeštad. 8 v. — už Julių Kudabą, užpr. M. Janeliūnienės; 8.30 v. — už Pranciškų Valaitį, užpr. p. Bložienės; 9.20 v. — už Mečį Senkevičių, užpr. Č. Senkevičiaus; sekmad. 8 v. — už Antaną, Juozą ir Tadą Bumbulius, užpr. p. Bumbulio; 9 v. — už Edvardą Stankaitį, užpr. V. B. Saulėnų; 10 v. — už Bronių Čepaitį, užpr. K. B. Čepaičių, J. Jankūno ir Juozo Prizo; 11.15 v. — už Mariją Štuikienę, užpr. A. Štuikio.

— Uždaros rekolekcijos vyrams prasidės penktadienį, gruodžio 7, Marylake Reterat House, King City. Jas ves mons. V. Balčiūnas. Tuo pat metu ir toj pat vietoj, bet atskirai, bus rekolekcijos jaunimui, berniukams ir mergaitėms nuo 15 m. amžiaus. Registruotis klebonijoj.

— Ateinantis penktadienis yra gruodžio mėnesio pirmasis. Mišios: 7.30, 8, 8.20, 8.40 ryto ir 7.30 v. vakaro.

— Religinis kursas suaugusiems bus tęsiamas gruodžio 19 d. Diskusijų tema — "Naujas žvilgsnis į malonės sampratą".

— Iš mūsų par. bažnyčios gruodžio 1 d. palaidotas Antanas Juozapaitis.

Lietuvių Namų žinios

— Šeštadienį, gruodžio 8, L. Namuose 13-15 v. renkasi "Rambyno" skautų ir "Aušrinės" skaučių draugovės. Tą pačią dieną įvyks LAS vietininkijos konferencija. Gruodžio 9, sekmadienį, 13-16 v. įvyks SLA 236 kuopos susirinkimas, 15-17 v. jūrų šaulių susirinkimas, 17 v. evangelikių moterų ir parapijos iškilmė, 18-21 v. žemutinėje salėje "Atžalyno" tautinių šokių pratybos, 19-21 v. "Gintaro" tautinių šokių pamoka. Dienos metu 12-14 v. orkestro pamoka.

— LN ruošiasi Kūčių vakarienei ir N. Metų sutikimui. Labai reikalingi talkininkai. Jie prašomi įsiregistruoti LN telefonu 533-9030 arba LN raštinėje.

— LN lėšų telkimo vajaus komitetas praneša, kad praėjusią savaitę paskolos lakštų po $200 nupirko Aleksas Petryla ir Mykolas Dikčius.

— LN nario įnašus įmokėjo po $100: V. Stanevičius, Juozas Girevičius (iš St. Catharines), Augaitis Petras (iš Delhi), Bronius Stasiulis; po $75: Leokadija Česėkienė, Juozas Stanaitis, Jonas Didžbalis, Adolfas Klemka, Juozas Šarūnas, Marija Dambarienė, Jonas Petrauskas, E. J. Vitartas, Stasys Jaseliūnas, Jonas Karka, Liuda A.; po $50: Vytautas Šimkus, Aleksas Jucys, dr. J. Yčas, Aldona Karpis, Povilas Ričardas Girdauskas, Ingrida Bernadeta Girdauskas, Mykolas Dikčius; po $25: Antanas Pažeriūnas, Algirdas Šalkauskas. Jaunų narių praėjusią savaitę įstojo: Antanas Siminkevičius, Laurie Sturmas, Christopher Sturmas, Irena Poškutė, Ona Poškutė, Diana Bubulis, Edvard Bubulis, Violeta Stabas, Tomas Ivanauskas, Tomas Bočkus, Jeffrey Zander, Richy Zander. Visi jie įmokėjo įstojimo mokestį po $1. **Valdyba**

Meno darbų parodoje O'Keefe Centre tarp daugelio Kanados menininkų dalyvauja ir Mary Vaitiekūnas, gyvenanti šiauriniame Vankuveryje (340 East Carrisbrooke Rd., North Vancouver, B.C.). Gimusi Britanijoj. Kanadon atvykusi 1951 m. Savamokslė menininkė, dalyvavusi parodose ir anksčiau. Paroda O'Keefe Centre atidaryta nuo š.m. lapkričio 12 iki 1974 m. sausio 12 d. Ją surengė Canadian Guild of Crafts (Ontario).

Spaudos bendradarbių susirinkimas J. Karkos iniciatyva šaukiamas gruodžio 5, trečiadienį, 7.30 v.v., L. Namuose.

Jaunimo rekolekcijos berniukams ir mergaitėms virš 15 metų amžiaus bus šį savaitgalį augustinijonų vienuolyne Marylake, King City. Prasidės penktadienio vakarą 8 v. ir baigsis sekmadienį 1 v. p.p. Kviečiami visi skautai, ateitininkai ir nepriklausą jokiai organizacijai. Skambinti Prisikėlimo par. klebonui.

K. L. K. Moterų Dr-jos Šv. Jono Kr. parapijos skyrius gruodžio 9, sekmadienį, švęs Marijos Nekalto Prasidėjimo ir savo skyriaus metinę šventę. 10 v. Mišios bus atnašaujamos už gyvas ir mirusias nares parapijos bažnyčioje. Po 11 v. pamaldų bus agapė parapijos salėje. Jos metu žodį tars "TŽ" red. kun. dr. Pr. Gaida. Muzikinę programą atliks jaunimas. Narės draugijos šventėje dalyvauja su šeimomis.

KLK Moterų Draugijos Prisikėlimo parapijos skyriaus valdyba praneša, kad 1973 m. gruodžio 9 d. bus skyriaus metinė šventė. Ta proga skyriaus narės organizuotai dalyvaus šv. Mišiose 11.15 v.r. Renkamasi parapijos kavinės patalpose 11 v. Po Mišių ruošiamoje agapėje turėsime progos pasiklausyti seselės Loretos žodžio. Visos narės, viešnios ir prijaučiančios kviečiamos šioje iškilmėje dalyvauti.

Šv. Jono Kr. Pašalpinės Draugijos susirinkimas — gruodžio 9, šį sekmadienį, 1.30 v.p.p., salėj virš "TŽ" redakcijos. Visi nariai prašomi dalyvauti. **V-ba**

SLA 236 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 9 d., 1 v.p.p., L. Namuose. Visiem nariam dalyvavimas privalomas. Bus nominacijos į vykdomąją tarybą centre ir kuopos valdybos rinkimai.

Šeštadieninės mokyklos tėvų diena bus gruodžio 15, šeštadienį. Vienas iš tėvų prašomi į mokyklą atvykti 11 v.r. ir pasikalbėti su klasės auklėtoju. Semestriniai mokinių pažymėjimai bus įteikti tėvams. Laukiame visų tėvų atsilankymo. **Vedėjas**

Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos Kalėdų eglutė ruošiama sekmadienį, gruodžio 16, 4 v.p.p., Prisikėlimo parapijos salėje. Programoje pirmiausia pasirodys mokyklos mažiausieji. Vyresnieji mokiniai suvaidins Kalėdoms pritaikytą vaizdelį, pašoks ir padainuos. Visi mokyklinio amžiaus vaikai ir jų tėvai kviečiami eglutėje dalyvauti. Po programos tėvų komitetas mokinius pavaišins.

Mokyklos vedėjas

Garsusis vyrų kvintetas "Baltija" koncertuos Toronto Brocktono gimnazijos auditorijoje gruodžio 22, šeštadienį. Rengia "Šatrijos" ir "Rambyno" skautų tėvų komitetas.

Šeštadieninei mokyklai šiais mokslo metais sueina 25 metai nuo jos įsteigimo. Ši sukaktis bus paminėta 1974 m. sausio 19 d. Prisikėlimo salėje specialiu vakaru, rengiamu tėvų komiteto.

VIENINTELĖ KANADOS VALDZIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. **B. NAUJALIS, R.M. N.Pt. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3 - 8008.**

SAVO NAMUOSE galiu prižiūrėti mažametį vaiką. Skambinti telefonu 766-3847.

HIGH PARKO RAJONE III augšte prieinama kaina išnuomojamas dviejų kambarių ir virtuvės su patogumais butas. Pageidaujami pensininkai ar vyresnio amžiaus vedusių pora. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 762-8072.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTO medžio darbus, statau naujus namus, parūpinu mortgičius ir darau įrengimus. Tel. 579-0309. **KAŽYS CIBAS, Oshawa, Ont.**

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydui tel. 767-4737.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūsių, kiemų ir perkraustymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4829.

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

UTOPIA —
natūralaus maisto krautuvė
1558 Bloor Street West
(PRIEŠ LIETUVIŲ NAMUS)
Toronto 9, Ont. Tel. 537-3862
Lietuviški sūriai, medus, įvairių rūšių riešutai ir duona, vitaminai, natūrali kosmetika ir t.t.

MEDUS — reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas
Induose ar koriuose. Iš bityno:
30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534 - 0563

BARONESSA
Beauty Salon
Savininkė Alė Kerberienė
2265 BLOOR St. W.,
kampas Bloor - Durie gatvių
Telefonas 762-4252
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

MALONIAI KVIEČIAME visus lietuvius atsilankyti į
NAUJŲJŲ — 1974 METŲ
sutikimo balių
GRUODŽIO 31, PIRMADIENĮ,
Prisikėlimo parapijos auditorijoje
Bilietų kaina: $15.00 asmeniui, studentams ir pensininkams $12.00

• PRADŽIA — 8 val. vakaro,
• PABAIGA — 2 valandą ryto

Puiki karšta vakarienė, šalti užkandžiai, pyragai, kava, šampanas, kepuraitės, balionai, serpentinai ir kitokios gėrybės nemokamai. Šokiams gros lietuviškas orkestras "Muzika".

Bilietai gaunami Prisikėlimo parapijos kavinėje po 10 val. pamaldų sekmadieniais. Stalus galima rezervuoti pas V. Tasecką (tel. 535-6659) arba parapijos raštinėje (tel. 533-0621)

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS JAUNIMO SEKCIJA

Toronto Lietuvių Namai
ruošia TRADICINĮ
NAUJŲ METŲ
sutikimą
Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. West.

- *Maloniai kviečiame visus atsilankyti — jaunimą ir senimą*
- Pradžia — 8 valandą vakaro, pabaiga — 2 valandą nakties
- Bilietų kaina — $12.50 asmeniui. Studentams ir pensininkams — $10. Bilietai gaunami Lietuvių Namuose tel. 533-9030, pas platintojus ir L. Namų valdybos narius
- *Gros visų mėgstamas "Kubana" orkestras*
- *Vakarienė — šampanas* • *Veiks įvairus bufetas*

L. Namų valdyba

DĖMESIO!

Svarbus susirinkimas Lietuvių Namuose

Lietuvių Namų lėšų telkimo komitetas maloniai kviečia visus lietuvius į visuotinį LN talkininkų susirinkimą, kuris įvyks **LIETUVIŲ NAMUOSE 1573 Bloor Street West, 1973 m. gruodžio 9, sekmadienį, 2 valandą po pietų.**

DARBOTVARKĖ

1. Susirinkimo atidarymas
2. Lietuvių Namų valdybos pirmininko J. Strazdo pranešimas
3. Lėšų telkimo komiteto pirmininko T. Stanulio pranešimas
4. Lietuvių Namų vajaus suaktyvinimo pasiūlymai ir sumanymai

Visi lietuviai prašomi gausiai dalyvauti šiame labai svarbiame susirinkime.

Lietuvių Namų lėšų telkimo komitetas

"UTOPIA"
lietuvės natūralaus maisto krautuvėje,
1558 Bloor Street West, TORONTE,
GRUODŽIO 8 DIENĄ,
nuo 9 v. ryto iki 4 v.p.p.,
natūralaus gydymo sveikatos daktaras LYLE LEFFLER nemokamai pasikalbės apie sveikatą, duos patarimus, kaip natūraliu maistu gydytis.

O'KEEFE CENTRE
FRONT & YONGE 363-6633
AIR-CONDITIONED

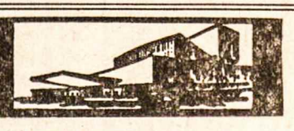

KANADOS BALETAS
stato
The Nutcracker
(SPRAKTUKAS)
ŽAVIĄ KALĖDŲ PASAKĄ
gruodžio 21 – 29
popietiniai seansai — 2 v. p. p.
vakariniai — 7.30 val. vakaro
Kasa atidaryta kasdien 11 v.r. — 9 v.v., išskyrus sekmadienius
Telefonas informacijai: 366-8484 (O'Keefe Centre)
arba 363-0228 (specialus Kanados baleto numeris)

John E. Soosaar, C.A. DIPLOMUOTAS BUHALTERIS
Suite 402, 725 Don Mills Rd. • (chartered accountant)
Don Mills, Ontario • Telefonai: 781-3593, 429-4944

MONTREALQUE

LITUANISTINĖS MOKYKLOS kalėdinė eglutė — gruodžio 16, sekmadienį, 3 v.p.p., Šv. Kazimiero par. salėje. Penkiasdešimt mokinių vaidins "Kalėdos miške". Kalėdų senelis apdovanos visus dalyvaujančius vaikučius. Rengėjai — tėvų komitetas ir mokytojai kviečia visus dalyvauti — vaikus ir tėvus.

Šv. Kazimiero par. žinios

— Mūsų metinei rudens loterijai pinigines dovanas aukojo: Šv. Onos ir Šv. Elzbietos dr-jos po $50, parapijos k-to nariai — 2 po $25, V. Lazauskienė, K. Petrulienė, C. Ambrasas, J. S. Laimikiai ir St. Andraitytė — po $25.

— Jau galima atsiimti ateinančių metų sekmadieninių aukų vokelius parapijos svetainėje prieš ir po 11 v. pamaldų. Parapijiečiai prašomi atsiminti šių metų savo vokelio numerį, nes ir ateinančių metų vokeliai turi tuos pat numerius.

— Šių metų par. k-to pirm. K. Ambrasas nuo ateinančių metų pradžios pasitraukia tik dėl laiko stokos, o ne dėl kitokių priežasčių. Tuo pačiu laiku užbaigia rašinėti "TŽ" ir parapijos žinias, kurias rašinėjo jau 5 metus. Tikimasi, jog šį darbą perims kitas k-to narys ir laikraštis bei skaitytojai neliks be parapijos žinių.

— Pašalpinė Šv. Onos Draugija ruošia pietus gruodžio 9, sekmadienį, po 11 v. Mišių parapijos svetainėje. Narėms pietūs nemokamai, viešnioms ir svečiams — $2. Visi kviečiami atsilankyti.

— Didžiulė bendrovė "Canada Wire Cable Co.", kuri turi savo įmones ne tik visoje Kanadoje, bet ir Meksikoj bei Brazilijoj, sausio 25 d. Fontainebleau Motor Hotel-Maisonneuve puikioje salėje ruošia antrą banketą savo darbininkams, kurie yra jau išdirbę 25 metus. Į šį banketą yra pakviestas ir mūsų tautietis K. Ambrasas. **K. A.**

Aušros Vartų par. žinios

— Gruodžio 1-2 savaitgalis buvo labai aktyvus. Šeštadienį minėjom N. Pr. M. seserų veiklos 20 metų sukaktį. Ta proga kun. prof. St. Yla skaitė paskaitą apie minėtų seserų įsteigėją arkiv. J. Matulaitį ir jo beatifikaciją. Iš Putnamo buvo atvykusi vyriausioji vienuolijos vadovė sesuo Margarita, seserys — Felicija, Michaelė, Eugenija, Rita. Meninę dalį atliko deklamatorė Iz. Žmuidzinienė iš Ročesterio. Be to, visus žavėjo nauja žvaigždė dainavimo srityje sol. Audronė Simonaitytė iš Čikagos. Ji neseniai yra atvykusi iš Lietuvos pas savo tėvus.

— Gruodžio 2 d. paminėta 55-toji Lietuvos kariuomenės atsteigimo sukaktis. Po iškilmingų pamaldų dr. P. Lukoševičius skaitė paskaitą susirinkusiem dalyviam. Ta proga buvo pagerbti žuvę kariai ir prisiminti mirusieji Montrealyje.

— Katalikių moterų metinė šventė — gruodžio 9, sekmadienį. Po 11 v. pamaldų — susirinkimas, kun. J. Kubiliaus paskaita, vaišės. Visi ir visos kviečiami dalyvauti.

— Po ilgos ligos mirė Laurynas Kliševičius. Palaidotas gruodžio 1 d.

Premijos jaunimui. "Lito" valdyba paskyrė dvi premijas taupantiems jauniesiems "Lito" nariams. Pradedant š.m. gruodžio 3 d. ir baigiant 1974 m. kovo 22 d. visi jaunieji "Lito" nariai (6-18 m. imtinai), kurie patys įneš nemažiau $5, kiekvieną kartą gaus po loterijos bilietą. Tuo būdu bus galima laimėti dvi dovanas: $100 arba $50. Įmokėtų pinigų negalima išimti prieš loterijos užbaigimą. "Litas" tikisi, kad jaunieji nariai šia proga pasinaudos — ne tik išbandys savo laimę, bet ir padidins savo santaupas. Dovanų skirstymas įvyks "Lito" metinio susirinkimo metu 1974 m. kovo 23 d.

"Lito" valdyba nutarė už visus 1973 m. nariams, turintiems taupomąsias sąskaitas (true savings), išmokėti 7% palūkanų vietoje sąmatoje numatytų 6.5%. Kadangi tose sąskaitose "Lito" nariai laiko apie 2.5 mil. dol., tai tas pusės nuošimčio palūkanų padidinimas sudarys apie $12,000. Papildomai už tas sąskaitas taupytojai gauna gyvybės apdraudą iki $2,000 pagal turimą CUNA apdraudos polisą, kuris "Litui" kainuoja 0.6%.

Metinis "Lito" susirinkimas įvyks 1974 m. kovo 23 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. **Pr. R.**

TORONTO, ONT.

Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubas 1973 m. gruodžio 21 d., 8 v.v., ruošia kalėdinį linksmavakarį L. Namuose (apatinėje salėje). Gros orkestras, atvyks Kalėdų senelis, veiks bufetas ir bus vaišės. Kviečiami visi studentai iš Toronto, Hamiltono, Londono ir t.t. Bus linksma.

"Day of Shame" — Algio Rukšėno knygos supažindinimo popietę rengia Toronto lietuvių akademikų draugija gruodžio 16,, sekmadienį, 4 v.p.p. Prisikėlimo Parodų salėje. A. Rukšėnas yra jaunas žurnalistas, išsamiai aprašęs Simo Kudirkos pabėgimą ir išdavimą rusams. Akademikkų valdyba kviečia visus tautiečius dalyvauti.

A.a. Jonas Austinskas, 65 m., mirė gruodžio 4 d. Our Lady of Mercy ligoninėje. Pašarvotas Turner-Porter laidojimo namuose. Laidojamas gruodžio 6, ketvirtadienį, liet. kapinėse iš Šv. Jono Kr. šventovės.

Toronto paštas praneša, kad šiuo metu priima apie 5800 pagalbinių tarnautojų kalėdiniam laikotarpiui. Prašymai priimami per "Canada Manpower" įstaigas. Kreiptis gali asmenys nuo 16 iki 65 metų amžiaus. Darbas prasidės nuo gruodžio 15 d., kaikuriose pozicijose — nuo gruodžio 8 d. Pašto skirstytojams mokama $1.90 į valandą, išnešiotojams — $2.15.

"The Toronto Star" XII. 1. ir "The Sun" XII. 3 išspausdino informaciją apie VLIKo seimą. Išvakarėse spaudai buvo nusiųsti atitinkami pranešimai. VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas turėjo pasikalbėjimą su "Star" korespondentu.

Greitas ir tikslus patarnavimas!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A-ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120
6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių. atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	9.0%
Taupomąsias s-tas	6.5%	Nekiln. turto	9.0%
Term. ind. 1 m.	7.5%	Čekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 m.	8.0%	Investaciones nuo 9.5% iki 12%	
Term. ind. 3 m.	8.5%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.
Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda.
Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.